

sb0068 ideiglenesen munka nélkül ... /2. rész/
 sb0069 estély az aids-alapítvány javára
 sb0070 ábel olga temetése
 sb0071 fehér lajos- emléktáblát avattak szeghalmon
 sb0072 bírósági ítélet sportolók bűnygyében
 sb0073 az országos béketanács nyilatkozata
 sb0074 a mtesz országos elnökségének ülése /2. rész/
 sb0075 a mtesz országos elnökségének ülése /3. rész/
 sb0076 üdvözlő távirat /bahrein/
 sb0077 időjárás-jelentés
 sb0078 élő, egyenes tv-közvetítés az országházból
 sb0079 kitüntetés /varjas gyula/
 sb0080 megalakult a gyermekvárosok igazgatóinak munkaközössége
 /folyt. köv./ la/il
 21.02 151287 1808

-.-

sb0084 4 180 mtib2027

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0081 várkonyi péter hazaérkezett egyiptomból
 sb0082 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0083 tartalomjegyzék /2. rész/
 sb0084 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztették: császár tiber, kálmán sándor,
 izsák erika, fehér péter

- v é g e -

/mti/ il pr
 21.03 151287 0457

-.-

MTI

60.008/x

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 756-722 Telex: 22-4371**Belföldi hírek**-----
 budapest, 1987. december 16.

bel

s z e r d a

sb0001 4 150 mtib1001

ganz villamossági művek-siemens együttműködés

1987. december 16. - a ganz villamossági művektől rendelt nagy teljesítményű turbógenerátorokat az nszk beli siemens kraftwerk union. ezeket az erőművi egységeket a siemens törökországban egy 1350 megawattos, kombinált ciklusú erőműbe építi majd be - a siemens korábban versenytárgyalást nyert az erőmű telepítésére, a ganz gyár a transelektro külkereskedelmi vállalatán keresztül 1989-ben szállítja partnerének a három, egyenként 175 megawattos berendezést, mintegy 11 millió dollárért.

a ganz villamosági művek már nem ismeretlen a török piacon, korábban a cangali erőműbe exportáltak transzformátorokat. nagy teljesítményű turbógenerátorokat eddig csak a hazai erőművekben, pakson, valamint a gagarin és a tiszamenti hőerőműben szereltek fel. a mostani üzletkötés az első ilyen exportmegállapodásuk, s ugyancsak az első jelentősebb üzleti kapcsolatuk az nszk-beli vállalattal.

/mti/
 sz/gb sr ka 1e
 00.10 161287 0967

-.-

sb0002 4 150 mtib1002

automatikus turbinaindító százhalombattán

1987. december 16. - automatikus turbinaindítót helyeztek üzembe az ország csúcserőművének számító dunai hőerőmű vállalatnál százhalombattán, az olaj-földgáz tüzelésű erőműben hat, egyenként 215 megawattos turbina termeli az áramot, terhelésük az ország mindenkori energiaigényének, valamint a többi erőmű teljesítményének függvénye, az országos villamos teherelosztó koordinálása alapján. a hat százhalombatti turbina közül egyet ezentúl számítógépes automata vezérel, amely számos adatot mér, regisztrál, és ennek ismeretében szabályozza a teljesítményt, illetve szükség esetén leállítja és indítja a gépmonstrumot. a hatalmas teljesítményű turbinánál különösen a leállítás és az indítás bonyolult művelet, ami különösen nagy figyelmet kíván a kezelőktől. ez most az első automata-vezérlésű turbinánál gombnyomással elvégezhető.

az automatikus turbinaindító berendezést az nszk-beli bbc szállította százhalombattára, ahol azt a szakemberek három hónap alatt beszerelték és üzembe helyezték. a dhv a jövőben újabb automata beszerzését tervezi. /mti/

gál/mm az ka ie
00.10 161287 1127

--

sb0003 4 150 mtib1003

új termékek a kontakta szentesi gyárából

1987. december 16. - a kontakta szentesi gyárában jövőre a gyártmányok 15 százaléka új termék lesz. műszaki dolgozók ujtításai lehetővé teszik, hogy berendezéseik átalakításával, kevés új szerszámmal, vagyis csekély anyagi ráfordítással változtassanak termékszerkezetükön.

új gyártmányaik többsége új típusú vagy eddig hiánycikknek számító villanykapcsoló, vízmentesen záródó, így szabadban is használható elektromos csatlakozó és más villanyszerelési anyag lesz.

számukra teljesen újfajta termékekkel is foglalkoznak: a növényi sejt- és szövettenyésztés gyorsítására alkalmas félautomata berendezést kínálnak. új gyártmányuk alkalmas arra, hogy teljesen steril körülmények között, az automata által szabályozott mennyiségben adagolja a táptalajt a tenyésztő edényekbe, s a növényi szaporítóanyag elhelyezése után a tenyésztő edényt ugyancsak

automatikusan lezárja, egy ember egy műszakban 300-400 edénynél, a félautomata ugyanennyi idő alatt 7200 edénynél képes elvégezni ezt a munkát. a kutatók így sokkal gyorsabban dolgozhatnak a vírusmentes növények, új betegségnek ellenálló fajták nemesítésén. az idén öt, jövőre harminc ilyen félautomata készül a szentesi kontaktában; ez a termék jelentősen növelheti a gyár árbevételét, hiszen darabját csaknem kilencszázezer forintért vásárolják meg a hazai és külföldi kutatóintézetek. /mti/

dén/ka az ie
00.11 161287 1417

--

sb0004 4 150 mtib1004

mezőgazdasági gépujdonság: rendrearató

1987. december 16. - a tervek szerint jövőre már száz darabot készítenek a győri rekard vállalat tétí gyárának legújabb termékéből, a rendrearató berendezésből. a repce betakarítására szolgáló gépet ez év tavaszán fejlesztették ki tétén. a 3.4 méteres vágószélességű berendezés traktorra szerelve óránként 3-3.5 hektárnyi repce aratására képes. a rendrevágást a teljes érés előtt végzik, így nem keletkezik veszteség, mert a magot nem tudja a növényből kiverni a szél. a cséplésre azonban csak akkor kerül sor, miután a repce a renden megérett. a próbaaratások tapasztalatai azt mutatják, hogy a gép a repcén kívül a répa-, kömény- és kapormag termesztésnél is gazdaságosabban alkalmazható.

az egyik kísérleti berendezést burgenlandban is kipróbálták, s a konstrukciót a bécsi egyetemen szakmai tanácskozáson bemutatták. az érdeklődésre alapozva a gyártók jövőre ausztriai értékesítéssel is számolnak, s már dolgoznak azon, hogy a berendezés a nyugat-európában használatos traktorokhoz is illeszthető legyen. /mti/

mzs/sza az ka ie
00.12 161287 1091

--

sb0005 4 150 mtib1005

eredményes pályázat cukorkukorica hasznosítására

1987. december 16. - a nagy termést adó és értékes beltartalmu cukorkukorica termesztésének szélesebb körű hazai meghonosítására, illetve mezőgazdasági és ipari hasznosítására nyert kutatásfejlesztési pályázatot a tiszaföldvári öntöző gazdaságok együttműködése. a kísérletekhez a mém, az országos műszaki fejlesztési bizottság, a mezőbank és az ipari minisztérium nyújt pénzügyi támogatást.

a pályázat kedvező elbírálására az adott alapot, hogy a töge találmányként elfogadott módszerével a kísérleti táblákon kimagasló termelési eredményeket értek el. az idén az ország negyvenhat gazdaságában 2500 hektáron termelték az amerikából származó hs-50/a jelű cukorkukorica hibridet, és öntözés nélkül hektáronként 60-80 tonna zöldhozamot takarítottak be. a hibrid potenciális termőképessége öntözéssel a hektáronkénti száz tonnát is eléri. a növény jó tulandonsága, hogy szárazságtűrő, és a kisebb fagyoknak is ellenálló, így alkalmas az állatok zöldtakarmányozási szezonjának kinyújtására.

a tiszaföldváriak a hungaroseed-en keresztül megállapodtak az amerikai cargill céggel a vetőmag hazai előállítására. a törzsek fenntartásával a magyar tudományos akadémia martonvásári kutatóintézetét bízták meg, az f-1-es fajta vetőmag előállítását pedig a tiszaföldvári lenin tsz-ben kezdték meg. az idén 23 hektárról száz tonna vetőmagot értékesítettek ötmillió forint értékben. a jövőben a vetőmagtermesztést a keresletnek megfelelően bővítik.

a hazánkban eddig kevésbé ismert cukorkukorica-hibrid előnyös tulajdonságai közé tartozik, hogy a magasra növő növény szára főleg glukóz, fruktóz és szacharóz formájában 12-18 százalék cukrot tartalmaz. a préseléssel kivont cukorléből erjesztés után alkohol nyerhető. a besűrített présle a gyógyszeriparban antibiotikumok gyártásához, a fermentáció-iparban pedig takarmánykiegészítő aminosavak és vitamin előállítására is felhasználható, ezen kívül szűrőszelvényekkel szinanyagok, fehérjék is nyerhetők belőle. a présmaradékból készített pellet az exportpiacon is jól értékesíthető.

a cukorkukorica létartalmának kinyerésére tiszaföldváron felépült az első hazai kísérleti üzem. az itt előállított préslevekből a budapesti szeszipari vállalat már sikeresen párolt le alkoholt. a tiszaföldvári módszer iránt nemcsak hazai partnerek, hanem külföldiek is érdeklődnek. /mti/
end/fné az ka ie

00.12 161287 2399

sb0006 4 130 mtib1006

mozgóképek innovációs társulás

1987. december 16. - neves és pályájukon most induló filmrendezők - játékfilmesek és dokumentaristák - fogtak össze, hogy létrehozzák a társulás stúdió utódját, a mozgóképek innovációs társulást.

kísérleti műhelyként szolgál az új művészeti csoportosulás a film és a video új kifejezési módjainak és formáinak megvalósításához, illetőleg ezek elméleti kutatásához. a társulás 1988-as tervében számos közéleti ihletésű, az emberi sorsokat feltáró-elemző filmdokumentum, videoportré és ugynevezett video-analízis elkészítése szerepel. így például a kollektiva videodokumentum-sorozatban dolgozza fel az 1980-as évek gazdasági folyamatainak hatását egyes emberi sorsokra. gyarmathy livia és böszörményi géza történelmi portrékkal idézi fel, mutatja be az ötvenes évek társadalmi, politikai, gazdaságpolitikai, kulturális életét.

sok alkotó foglalkozik a filmmel és a videoval kapcsolatban - a témák, stílusok, műfajok és technikai eszközök megújításával. ehhez a tevékenységhez stúdió-háttért - a művek megszületéséhez szükséges minimális feltételeket - is nyújt a mozgóképek innovációs társulás. mozgóképanalízis címmel a társulás video-folyóiratot indított, amely video- és filmszakmai, kulturális, oktatási és közművelődési információkat közöl videoszalagon. filmkészítési és terjesztési üzleti vállalkozásokat is tervbe vett a társulás: ezek újabb anyagi erőforrásokkal szolgálhatnak a mozgóképek-művészeti kutatásokhoz, kiegészítve az állami hozzájárulást. /mti/

si bc/ka ie
00.13 161287 1526

sb0007 4 180 mtib1007

kunok ékszerei perketán

1987. december 16. - nyulbokacsontból, farkasagyardból és halcsigolyából készítették amulettjeiket a mai fejér megyei település, perkáta területén a xiv-xvi. században élt kunok. az állatcsontokat tarsolyra varrták vagy láncként felfűzték, és a nyakukban hordták „rontás ellen... az utóbbi hónapokban a középkori település egykori temetőjében folytatott ásatásokon egyebek között ilyen amulettekre bukkantak a székesfehérvári istván király múzeum régészei.

a feltárás kiderítette, hogy perkáta területén a középkorban kunok éltek. az egykori falu központjában egyhajós plébánia-templom állt. ezt árok övezte, s a település lakói az így határolt területen temetkeztek.

a kun temető mintegy kétezer négyzetméteres területén - hadházi gábor régész irányításával - eddig csaknem háromszáz sirt tártak fel, s még további százötvennek a kibontását tervezik. eddig főként ezüstből készült tárgyak, kések, a női sírokból orsógombok, tűtartók és gyűszűk kerültek felszínre. olyan arany és ezüst gombokra is leltek, amelyek arra utalnak, hogy a kunok abban az időben kaftánban jártak, más leletek pedig azt igazolják, hogy a lányok fejükön díszes pártát viseltek.

az ásatások fényt derítettek arra is, hogy ez a terület az árpád-korban is lakott volt. ezt bizonyítja, hogy a kun sírhelyeken kívül a korábbi időkbeli származó sírokat is találtak a régészek. ezekben „s„ végű hajkarikák voltak, a hajcsattal a xi-xiii. században élt magyarok a varkocsukat fogták össze.

a leleteket tavasszal dunaujvárosban kiállításon láthatják az érdeklődők. /mti/
év/fné az/gb 1e
00.13 161287 1617

--

sb0008 4 180 mtib1008

ipari szövetkezet utazási irodája győrött

1987. december 16. - fáma tours néven nyitott utazási irodát győrött a fáma papír és műanyag kisipari szövetkezet. az iroda működésének kezdeti hónapjaiban belföldi utazásokkal és pénzbeváltással foglalkozik. első országjáró turájuk az utazási ismeretlenbe muzsikával címet viseli. az utasok számára különböző városokban zenei programokat is szerveznek. a fáma tours később külföldi turistaprogramokat is szervez. /mti/
cser/sza az/la 1e
00.14 161287 0492

--

sb0009 4 180 mtib1009

pécs és testvérvárosainak erősödő együttműködése

1987. december 16. - új elemekkel gazdagodott az utóbbi időkben pécs és több testvérvárosának együttműködése: a kulturális, egészségügyi, idegenforgalmi és sportkapcsolatok mellett nagyobb teret kaptak benne a tudományos és gazdasági kapcsolatok is. pécs és a finnországi lahti az idén ünnepelte a kapcsolatfelvétel 30. évfordulóját. elsősorban a kultúra és a sport területén alakult ki sokszínű együttműködés a két város között. a gazdasági kooperáció lehetőségét jelzi, hogy az idei pécsi ipari vásáron tíz lahti vállalat is részt vett kiállítóként. a két fél kölcsönösen érdeklődik a számítástechnikának a városüzemeltetésben és általában a tanácsai munkában való alkalmazása iránt.

a legélénkebb, leggyümölcsözőbb testvérvárosi együttműködés a jugoszláviai eszékkal alakult ki, ami részben a földrajzi közelségnek, részben a nemzetiségi kapcsolatoknak köszönhető. pécs történelmi belvárosának rekonstrukciójában jugoszláv építőmunkások vesznek részt. a televíziós együttműködés legújabb eredménye: a baranyai nagyvárost bemutató jugoszláv tévéműsor. a testvérvárosi kapcsolatokat felhasználva most a határ menti gazdasági együttműködés és árucserforgalom bővítésén fáradozik a két fél.

az nszk-beli fellbach városával alig egy éve jött létre a kapcsolat, az együttműködés fejlődésének dinamizmusa azonban minden várakozást felülmúlt. a pécsi vállalatok fellbachban és fellbachi

cégek pecsett mutatták be termékeiket. kooperációt alakított ki nyugatnémet partnerekkel a déldunántuli tervező vállalat, a pannovin borgazdasági kombinát és a baranyaker vállalat. az idegenforgalom fejlesztését szolgálja, hogy közvetlen autóbusszközlekedés jött létre a két város között. fellbach város pénzügyi támogatásával épül fel a német nemzetiségi lakosság pécsi lenau-háza. /mti/

igó/bné az/gb ie
00.14 161287 1862

--

sb0010 4 130 mtib1010 /közönségszolgálat/

vári belépők kiadása

1987. december 16. - az 1988-ra érvényes budavári gépkocsibehajtási engedélyek kiadását december 21-től az 1. kerületi tárnok utcai általános iskola 4. számú tantermében - a kihelyezett ügyfélszolgálaton - kérhetik az állandó bejelentővel rendelkező vári lakosok: december 31-ig, majd január 4-től 15-ig munkanapokon 14-19 óra között, január 15-e után az 1. kerületi tanács ügyfélszolgálati irodája adja ki az engedélyeket. az intézmények, a vállalatok behajtási jogosítványait, illetve a napi belépőket a fővárosi szállítási tanácsnál /v., veres pálné utca 8. szám alatt/ adják ki. /mti/

dj/er bc ka ie
00.15 161287 0639

--

sb0011 4 160 mtib1011 /közönségszolgálat/

dixieland szalon nyílik budapesten

1987. december 16. - az ország első dixieland szalonja december 19-én, szombaton nyílik meg budapesten, a lágymányosi közösségi házban, amely egyben a studium dixieland band új klubja lesz.

a zenekar minden hónap utolsó szombat estéjén különböző programokkal várja a vendégeket. szerveznek kiállításokat, vetélkedőket és lesznek video vetítések is. a rendezvények napjain, 18 órától 20.30 óráig gyermekmegőrzést vállalnak a szervezők, így családosok is részt vehetnek a programokon. /mti/

se sr/la ie
00.15 161287 0556

--

sb0012 1 130 mtib1012 /gyorshír!/
a textilipari dolgozók szakszervezete központi vezetőségének ülése

1987. december 16. - a textilipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége szendán ülést tartott, amelyen az 1987. évi gazdálkodás eredményeit, és a jövő évi feladatokat, valamint az ezzel kapcsolatos szakszervezeti teendőket vitatta meg.

megállapította: a textilipar teljesítménye összességében kedvezően alakul, termelése meghaladja a könnyűipar átlagát, ezen belül is kiemelkedő a pamutipar, a len-, kenderipar és a rövidáruipar eredménye. a kötőiparban az egyenetlen anyagellátás és a belső kooperáció zavarai akadályozták a termelés folyamatosságát.

a központi vezetőség állást foglalt abban, hogy a textilipari vállalatoknál tovább kell folytatni a szerkezetátalakítást, javítani a termelés gazdaságosságát, mindezt a szociális ellátás színvonalának megtartásával, a munkakörülmények lehetőség szerinti javításával kell elérni. /mti/

őz/mz ká
09.54 161287 0948

--

sb0013 1 150 mtib1013 /gyorshír!/
hnf környezetvédelem

1987. december 16. - az erdőgazdálkodás helyzetével foglalkozott szendán délelőtti ülésén a hazafias népfront országos elnökségének környezetvédelmi bizottsága. mint elhangzott: az erdőállomány állapota aggasztóan romlik, a felmérések szerint az erdőterület mintegy 30 százaléka károsodott. az okok között egyre nagyobb szerepet játszik a levegő szennyezettsége. /mti/

dj/er-mz ká
10.53 161287 0416

Pa

--

sb0014 1 130 mtib1014 /gyorshir!/
Lengyel menyhért könyvének sajtóbemutatója

1987. december 16. - Lengyel menyhértnek, a századelő világhírű drámaírójának, a későbbi hollywoodi filmtörténet-írónak naplójából jelentetett meg életem könyve címmel válogatást a gondolat kiadó. a könyvet a kiadó és a magyar kiadók és könyvterjesztők egyesülése szerdán a zeneművészek klubjában mutatta be.

a napló születésének körülményeiről anna rossi-doria, a szerző lánya, a kötet keletkezéséről pedig vinkó józsef, a könyv összeállítója és szerkesztője beszél. /mti/
si/mz ká

11.01 161287 0557

-.-

sb0015 4 150 mtib1015

„za-ko,, ruhák exportra

1987. december 16. - szerdán teljesítette ideit, 824 millió forintos árbevétel tervét a zalaegerszegi ruhagyár. így az év végéig a számítások szerint mintegy 60 millióval jobb eredménnyel zárhatják az esztendőt. a vállalat nyeresége 14,5, a dolgozók keresete pedig 10 százalékkal emelkedik az előző évihez képest.

az előállított több mint 1 millió ruházati termék - 155 ezer felsőkabát, 540 ezer öltöny, illetve zakó és 330 ezer nadrág - nagyobb részét a tőkés piacon értékesítették. vásárlóik közé tartoznak egyesült államokbeli cégek, amelyek csaknem ötmillió dollárért importálták a gyártól. jelentős tételeket rendeltek a „za-ko,, márkajelű férfi öltözékekből francia, angol, holland és szaúd-arábiai, sőt - az idén először - finn cégek is. a szocialista országok közül a szovjetunióba jutnak el az egerszegiek termékei, mégpedig jelentős tételben, 135 millió forintért.

a tervezettnél - és főleg az évközi piaci gondok idején reálisan remélhetőnél - lényegesen jobb eredményeket értek el. tőkés vevőkörüket folyamatosan bővítették, javították a gyártmányok minőségét, a szállítási határidőket betartották. arra is volt példa, hogy azonnal áttértek olyan termékek előállítására, amelyeket már évek óta nem készítettek, de az üzlet jövedelmezőnek bizonyult.

/mti/
tas/kné mz sz ká

11.25 161287 1340

Pa

-.-

sb0016 4 130 mtib1016

szent-györgyi albert emlékérmek

1987. december 16. - a tudományos ismeretterjesztő társulat országos kémiai választmánya és a magyar kémikusok egyesülete ez évben szent-györgyi albert emlékérmét alapított. az emlékérméről szóló oklevelet, valamint a vele járó pénzjutalmat azok a középiskolai diákok és egyetemi hallgatók kaphatják, akik az adott évben valamilyen nemzetközi kémiai versenyen első, második, vagy harmadik helyezést értek el.

az emlékérmeket első alkalommal szerdán adták át a tit országos elnöksége székházában. az a négy diák kapott emlékérmét, aki az 1987-ben lezajlott XIX. nemzetközi kémiai olimpián sikerrel szerepelt. a nemzetközi versenyen ezüstérmes volt kotschy andrás, a budapesti elte ságvári endre gyakorló gimnázium tanulója, valamint takács gábor, a kecskeméti katona józsef gimnázium tanulója. dobó józsef /sátoraljaiújhely, kossuth lajos gimnázium/ és dobolyi árpád /budapest, elte apáczai csere jános gyakorló gimnázium/ bronz érmet érdemelt. /mti/

si bc er ká
11.26 161287 1014

-.-

sb0017 4 150 mtib1017

változatosabb szövetkezeti formák

1987. december 16. - a szövetkezeti formák korszerűsítéséről, és az ezzel kapcsolatos új lehetőségekről a szövetség, a mém, a tit és a hazafias népfront országos értekezletet rendezett szerdán a tit természettudományi stúdiójában.

a meghívott előadók az értekezleten hangsúlyozták: a termelőszövetkezeti termelés tapasztalatai arra utalnak, hogy egyes területeken, országrészekben a nagyüzem és a kistermelés aránya nem alakult megfelelően. ebben a körben szervezeti változtatásokra kerül sor. azt tervezik, hogy a kellőképpen nem jövedelmező gazdaságok szakszövetkezetté alakulhatnak át, és így módon alakíthatják ki a gazdálkodásnak azt a szerkezetét, amelyik megfelelő jövedelmezőséget ígér. a közgyűlés dönt majd arról, hogy a földterület melyik része maradjon meg továbbra is közös művelésben; azokat a részeket, ahol a nagyüzemi gazdálkodás nem eléggé hatékony, a tag, vagy a tagok egy csoportja művelheti majd, ám ezek a földek is közös tulajdonban maradnak.

Pa

a kistermelők számára is megteremtik a szövetkezés lehetőségét. az értekezleten az előadók azt hangsúlyozták, hogy a kistermelők szövetkezésében a résztvevők továbbra is saját területükön gazdálkodnak, változatlan tulajdonviszonyok mellett, ám tevékenységüket újmódon hangolhatják össze, olyan szervezetet alakíthatnak ki, amelyik vállalkozik például a termények értékesítésére, elszállítására, sőt közös feldolgozó részleget is kialakíthatnak, amennyiben az számukra anyagi előnyt ígér. a kistermelői szervezet egyfajta érdekképviselőt is ellát, hiszen azzal, hogy az árut eladásra átveszi a tagoktól, nagy árutömeghez jut; ez a készlet a piaci értékesítésnél nagyobb figyelmet kap majd a felvásárlók részéről, mivel nem párkillos tételekről van szó.

a nagyüzemi gazdaságokban, a termelőszövetkezetekben a belső vállalkozásokat akarják - egyebek között az önkormányzati munka javításával - felkarolni. /mti/

jf/mz ká
12.01 161287 1948

-.-

sb0018 4 180 mtib1018

kevesebb foglalkozási baleset baranyában

1987. december 16. - évek óta a legkevesebb foglalkozási baleset volt az idén baranyában. ezen belül is csökkent - ha nem is a kívánt mértékben - a halálos és a csonkulásos balesetek száma. erről tájékoztatta a megyei munkavédelmi és munkaügyi felügyelőség szerdán a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén. 1985-ben a vállalatok és a szövetkezetek 4360 balesetet jelentettek be, ez a szám tavaly hatszázzal, az idén további ötszázzal mérséklődött.

a munkavédelmi szakemberek érdekes összefüggésre hívták fel a figyelmet: a szerényebb fejlesztési lehetőségek ellenére biztonságosabbá váltak a munkahelyek a baranyai vállalatoknál és szövetkezeteknél, különösen az élelmiszeriparban és a mezőgazdaságban.

a végrehajtó bizottság ülésén szót kapott egy visszás jelenség is, nevezetesen az, hogy a munkáltatók gyakran „ellenérdekeltek”, a foglalkozási balesetek valós okainak feltárásában. a balesetért ugyanis többnyire a vállalatot marasztalják el, s akkor büntetést,

kártérítést kell fizetnie. ezzel magyarázható, hogy a balesetek kivizsgálásának színvonala még ma sem kielégítő. a valós okok kiderítésének elmulasztása viszont azzal a következménnyel is jár, hogy nem születnek hatásos üzemi intézkedések a hasonló balesetek megelőzésére. /mti/
igó/bné mz sz ká

12.06 161287 1338

-.-

sb0019 4 130 mtib1019

klubok a zalai öregeknek

1987. december 16. - társadalmi összefogással 65-ről 71-re emelkedett az idén az idős embereket fogadó klubok száma zalában. ebben az esztendőben utolsóként, szerdán, bókaháza községben nyitották meg a fontos intézményt. a helybeliek önzetlen segítségével a volt kulturházat alakították át. a társalgót, pihenőszobát, ebédlőt és fürdőt magába foglaló épületben 20 magányos öreg pihenéséről, étkeztetéséről gondoskodnak.

az elképzelések szerint 1990 végén már 85 ilyen intézmény működik majd zalában. /mti/

tas/kné mz sz ká
12.11 161287 0568

-.-

sb0020 4 130 mtib1020

megjelent az új budapesti egyéni telefonkönyv /1. rész/

1987. december 16. - szerdán a krisztina távbeszélő központban sajtótájékoztatót tartottak abból az alkalomból, hogy megjelent a budapesti egyéni előfizetők új telefonkönyve.

schneider józsef, a budapesti távbeszélő igazgatóság vezetője elmondta, hogy a mostani telefonkönyv a 75. a sorban. először 1882-ben jelent meg a „budapesti telefonhálózat előfizetőinek névsora”, amely két lapon 290 előfizető nevét sorolta fel. az 1943-ban közzétett fővárosi telefonkönyv már 73 ezer előfizető adatait tartalmazta. a legutóbbi telefonkönyv 1981-ben jelent meg. mivel az adatok az azóta eltelt hat év alatt 50-60 százalékban megváltoztak, új egyéni telefonkönyvre volt szükség a fővárosban.

1987.12.16.

a most megjelent telefonkönyvet 160 ezer példányban nyomtatta a debreceni alföldi nyomda, s amint a sajtótájékoztatón elhangzott, utánnyomásra lehetőség van. a kiadvány kétkötetes, több mint kétezer oldalon sorolja fel mintegy 400 ezer előfizető adatát. a könyv ára 245 forint, súlya 4,5 kg. ez az első budapesti telefonkönyv, amelynek adatait számítógép segítségével rendszereztek, pontosították. az adatokat ez év október 16-án zárták le, azaz másfél hónap alatt készülhettek el az új kötetek. a telefonkönyveket három ütemben szállítják az árusítóhelyekre; az első 50 ezer példány már megérkezett a tiz kijelölt postahivatalba, valamint a távbeszélő tudakozó és névsorszerkesztő hivatal petőfi sándor utcai szolgáltató osztályára. a hivatalokban 1988. február végéig foglalkoznak a telefonkönyvek eladásával.

a posta megállapodást kötött a méh tröszttel, hogy a korábbi telefonkönyveket - elsősorban a papír újbóli hasznosítása érdekében - összegyűjtik. mindazokon a helyeken, ahol az új köteteket árulják, sorsjegy ellenében február 29-ig átveszik a régi telefonkönyveket. jövő év márciusában kerül sor a nyeremények kisorsolására; a méh tröszt összesen 70 ezer forint értékben sorsol ki vásárlási utalványokat. /folyt. köv/

er-mz
12.17 161287 2009

--

sb0021 4 130 mtib1021

megjelent az új budapesti egyéni telefonkönyv /2. rész/

elmondták, hogy a telefonfülkékben a jövő év első negyedében cserélik ki a köteteket, összesen 15 ezer új példányt helyeznek el a fülkékben. újdonság, hogy ezeket a korábbinál jóval szélesebb belső margóval készítették, így könnyebben olvashatók lesznek a belső hasábkok adatai.

szó volt a telefonfejlesztésekről is. a tervek szerint 1990-re 52 ezerrel lesz több a telefonelőfizetők száma, mint a mostani tervidőszak elején volt. megindult zuglóban az új, 20 ezres kapacitású telefonközpont építése, és csepelen is megkezdődött a távbeszélő főközpont épületének kialakítása. foglalkozik a posta az önerős telefonfejlesztések lehetőségével is. a tervek között szerepel, hogy a jövő év második felében a posta megjelenteti az országos közületi telefonkönyvet, és folytatja a megyei telefonkönyvek kiadását is. /mti/

bi/er-mz ká
12.18 161287 0900

--

1987.12.16.

sb0023 4 150 mtib1022

ítélet a tatabányai tüzeset perében

1987. december 16. - tatabányán a városi bíróság szerdán ítéletet hirdetett a tatabányai tüzper öt vádlottja ügyében.

V¹⁹⁸⁸
mint ismeretes, május 29-én kigyulladt a tatabányai hűtőtechnika ipari szövetkezet szerelőcsarnoka. a tűz egy hűtőtorony összeszerelésékor keletkezett. oka az volt, hogy a hegesztéskor lepattanó szikrától meggyulladtak a toronyba beépített mőanyagrácsok. a dolgozók először süritett levegővel próbálták meg eloltani a tüzet, de ettől az még jobban belobbant. a poroltók alkalmazása sem vezetett eredményre. a tűz gyors terjedése láttán a dolgozók a csarnokban lévő gázpalackokat helyezték biztonságba, s csak ezt követően értesítették a tűzoltókat. a gyors és hatásos beavatkozást azonban nemcsak a késedelmes riasztás tette szinte lehetetlenné, hanem az is, hogy a kevés tűzcsapból alacsony nyomással folyt a víz. mindezek következtében a csarnok nagy része, a benne lévő félkész termékekkel, alapanyagokkal és berendezésekkel együtt megsemmisült, a keletkezett kár értéke 41 millió forint volt.

a tatabányai városi bíróság dr. horváth zolt vezette büntetőtanácsa az elsőrendű vádlott piller istván lakatost különösen nagy kárt okozó, gondatlanságból elkövetett rongálás vétségében találta bűnösnek. ezért őt egy évi, husz százalékos bércsökkentéssel járó, jelenlegi munkahelyén és munkakörében letöltendő javító-nevelő munkára ítélte. a másodrendű vádlott steiner lászló csoportvezetőt, továbbá a harmadrendű vádlott burián józsef művezetőt és az ötödrendű vádlott eisemann jános üzemvezetőt egyaránt hanyag kezelés vétségében találta bűnösnek a bíróság. mindhármukat ezért pénzbüntetésre ítélte. a bíróság a negyedrendű vádlottat - bizonyítottság hiányában - felmentette a hanyag kezelés vétsége vád alól.

az ügyész, valamint az első-, a másod-, a harmad- és az ötödrendű vádlott védőügyvéde három nap gondolkodási időt kért.

/mti/
pil/mz sz ká
12.59 161287 1946

--

sb0024 4 150 mtib1023

hitelszerződés raktárépítésre

1987. december 16. - az élelmiszerek és vegyiárak tárolására raktárközpontot épít szombathelyen a kisalföld élelmiszer és vegyiáru kereskedelmi vállalat. a 266 millió forintos beruházáshoz a magyar hitelbank Rt. 135 millió forintos hitelt nyújt. a hitelszerződést szerdán írták alá győrrött.

a naponta 8-10 vagonnyi áru fogadására alkalmas, 7000 négyzetméteres raktárház tervei már készülnek, építését jövőre kezdik meg, s 1990 októberében adják át rendeltetésének. a létesítmény az aprófalvas vas megye alapellátásának raktári hátterül szolgál, s a színvonalas kiszolgálással és ellátással hozzájárul az idegenforgalom igényeinek kielégítéséhez.

vas megye éléskamrájának megépítését a belkereskedelmi minisztérium és a vas megyei tanács is anyagilag támogatja. /mti/
mzs/sa sz/la ká
13.22 161287 0840

--

sb0025 4 160 mtib1024

beethoven-émlékmű martonvásáron

1987. december 16. - emlékművet avattak szerdán martonvásáron, beethoven halálának 160. évfordulóján. a kompozíció meszlényi jános székesfehérvári szobrászművész alkotása.

a nagy zeneköltő halálának évfordulója alkalmából egyébként beethoven- napokat rendeznek a településen. előadásokat tartanak munkásságáról, zeneiskolai koncertet műveiből, s hangverseny keretében bemutatkozási lehetőséget biztosítanak veszprém és fejér megye zenetanárainak is. /mti/
dáv/fné sz/la ká
13.24 161287 0524

--

sb0026 4 130 mtib1025

kitüntetés /turáni józsef/

1987. december 16. - az elnöki tanács turáni józsefnek, a textilipari dolgozók szakszervezete titkárnak eredményes munkássága elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából az április negyediké érdemrendet adományozta. a kitüntetést szerdán martos istvánné, a textiles szakszervezet főtitkára adta át. /mti/
er jf/la ká
13.36 161287 0364

--

sb0027 4 150 mtib1026 /közönségszolgálat/

időjárás-jelentés

1987. december 16. - a központi meteorológiai intézet jelenti:
ködös idő

kontinensünk legnagyobb részén változékony az időjárás. az atlanti-óceán fölött örvénylő ciklon borult, esős időt okoz a brit-szigeteken és nyugat-európa partvidékén. európa északi, északkeleti része fölött is több középpontú ciklonrendszer helyezkedik el. a skandináv-félszigeten, a balti-tenger térségében és északkelet-európában hideg, téli az idő, sokfelé havazik, a viharossá fokozódó szél helyenként hófúvást okoz. az alpok és a kárpátok térsége fölött lelassultak a légmozgások, jobbára csendes, párás, főként éjszaka és délelőtt néhol ködös az időjárás. a következő időszakban sem számíthatunk lényeges időjárás-átalakulásra.

hazánkban kedden borongós, párás, főként a kisalföldön néhol tartósan ködös idő volt. elszórtan főként északon, valamint délkeleten alakult ki gyenge csapadék, jelentéktelen ónos szitálás, hószállingózás. a szerda reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége sehol sem haladta meg az 1 millimétert. a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden plusz 2 és -3 fok között alakult. szerda hajnalra a jobbára borult égbolt mellett csak -1 és -5 fokig hűlt le a levegő. délelőtt is folytatódott a borult, párás idő, elszórtan alakult ki hószállingózás, egy-két helyről ónos szitálást is jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor 0 és -3 fok között volt.

budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke -1,9 fok volt, 3 fokkal alacsonyabb, mint a sokéves átlag.

Ra

szerdán 12 órakor budapestben a hőmérséklet -3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1020 hpa, változatlan.

várható időjárás az ország területére csütörtök estig:

továbbra is borult, párás, többfelé ködös idő várható hószállingózással, ónos szitálással, ónos esővel, északnyugaton csütörtökön kisebb esővel. csütörtök délután a kis-alföldön felszakadozhat a felhőzet, a déli szél általában mérsékelt lesz, az északnyugati szél a dunántúlon helyenként megélénkül. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 és -4 fok, a legmagasabb nappali hőmérséklet 0 és plusz 5 fok között várható.

előrejelzés budapest területére csütörtök reggelig:

borult, párás idő várható, hószállingózással, majd ónos szitálással. gyenge marad a déli szél, késő este és hajnalban 0 és -2 fok között lesz a hőmérséklet. a duna vízállása budapestnél 158, cm, hőmérséklete 2,8 fok. /mti/

kf jf/La ká
13.49 161287 2555

-. -

sb0028 4 150 mtib1028

önállóak lettek a hűtőipari vállalatok

1987. december 16. - az élelmiszeriparban folytatódik a vállalati rendszer korszerűsítése. 1987. december 31-i hatállyal megszűnt a magyar hűtőipari vállalat és 1988. január 1-jétől - a mém döntésére -, az országos nagyvállalat hét gyára államigazgatási felügyelet alatt, önállóan tevékenykedik.

ezek a vállalatok, két konzervgyár, és három, hűtőházzal rendelkező termelőszövetkezet, továbbá az agrár innovációs bank közös vállalatot hoznak létre a gyorsfagyasztott termékek, konzervek, friss zöldségek és gyümölcsök exportjának bonyolítására. a közös vállalatokhoz tartozik majd a hűtőipar kutatási, fejlesztési és minőségellenőrzési intézete, amely a tagvállalatoknak segít a műszaki-technológiai fejlesztésben, és számukra kutatásokat végez.

/mti/
jf/La-mz jf/La ká
13.56 161287 0825

R

-. -

sb0029 4 150 mtib1029

a népfront környezetvédelmi bizottságának ülése

1987 december 15. - az erdőgazdálkodás helyzetével foglalkozott szerdai ülésén a hazafias népfront országos elnökségének környezetvédelmi bizottsága a hnf ot székházában. mint elhangzott: az erdőállomány állapota aggasztóan romlik, a felmérések szerint az erdőterület mintegy 25-30 százaléka károsodott. a fák megbetegedését és pusztulását elsősorban a légszennyezés és a savas eső okozza, ugyanakkor fokozottabb figyelmet kell fordítani a szél-, a tűz- és a vadkárok megelőzésére, a gomba- és rovarkártevők elleni védekezésre. a rendkívül csapadékszegény évek szintén kedvezőtlenül hatottak az erdőkre. megfelelő arányú telepítéssel, felújítással, kitermeléssel az erdészetek továbbra is eleget tehetnek az ipar elvárásainak, s az erdők szolgálhatják a kikapcsolódni, felüdülni vágyó embereket is.

/mti/
dj/mz kp ká
14.41 161287 0877

-. -

sb0030 4 150 mtib1030

t ö r ö l v e ! ! !

-. -

sb0031 1 130 mtib1031

Lengyel menyhért könyvének sajtóbemutatója

1987 december 16. - Lengyel menyhértnek, a századelő világhírű drámairójának, a későbbi hollywoodi film-írónak naplójából, jegyzeteiből jelentetett meg életem könyve címmel összeállítást a gondolat könyvkiadó. a kötetet a kiadó és a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülése szerdán mutatta be a zeneművészek klubjában.

a naplók születésének körülményeire, Lengyel menyhért budapesttől Londonon át hollywoodig, majd rómaiig ívelő pályájára az író leánya, anna rossi-doria asszony emlékezett a sajtótájékoztatón. a petőfi irodalmi muzeumban őrzött négyezer gépelt oldalnyi feljegyzés, illetve az életrajzi töredékek feldolgozását követő szerkesztőmunkáról vinkó józsef, a könyv összeállítója szólt. kiemelte, hogy a magyar művelődés- és irodalomtörténet gazdagodását is jelenti Lengyel menyhért írásainak közzététele.

a hortobágyi híreshát tanyáján született szerző hamarosan boltokba kerülő kötetben megemlékezik többek között a századelő színházi életét megújító thália társaságról, a tanácsköztársaság eseményeiről, valamint a karinthy frigyessel és helgai jennővel közös vállalkozásukról, a belvárosi színházról, az irodalomtudományok új meglátásokkal és adalékokkal, a nagyközönségnek eleven jellemzssel szolgálnak az életem könyvében olvasható portrék, például ady endréről és molnár ferencről. /mti/

si-kp er ie
15.39 161287 1394

--

sb0032 1 130 mtib1032

gyulai zoltán emlékülés

1987. december 16. - gyulai zoltán fizikusra, akadémikusra, egyetemi tanárra, az ötvös loránd fizikai társulat egykori elnökére emlékeztek születésének 100. évfordulója alkalmából szerdán, a magyar tudományos akadémia székházában tartott tudományos ülésen. tarján imre akadémikus, az mta matematikai és fizikai tudományok osztályának elnöke méltatta a modern szilárdtestfizika világviszonylatban is kiemelkedő művelőjének munkásságát.

az ülésen neves fizikusok ismertették a kristályfizika, illetőleg a szilárdtestfizika területén végzett kutatásaik legújabb eredményeit.

02

a magyar tudományos akadémia, a budapesti műszaki egyetem és az ötvös loránd fizikai társulat képviselői a farkasréti temetőben megkoszorúzták a tudós sírját.

az évforduló alkalmából a budapesti műszaki egyetemen gyulai zoltán emlékkiállítását rendeztek. /mti/

me er ie
15.43 161287 0899

--

sb0033 4 130 mtib1033

a textilipari dolgozók szakszervezete központi vezetőségének ülése

1987. december 16. - a textilipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége szerdán ülést tartott; az 1987. évi gazdálkodás eredményeit és a jövő évi feladatokat, valamint az ezzel kapcsolatos szakszervezeti teendőket vitatta meg.

cseh józsef ipari miniszterhelyettes elmondta: a textilipar teljesítménye összességében kedvezően alakul, a termelés növekedési üteme meghaladja a könnyűipar átlagát, ezen belül is kiemelkedő a pamutipar, a len-, kenderipar és a rövidáruipar eredménye. a kötőiparban az egyenetlen anyagellátás és a belső kooperáció zavara miatt nem volt folyamatos a termelés.

a napirend vitájában többen elmondták: a textilipari strukturaváltás idején a szakszervezettől elvárják a dolgozók, hogy az ezzel kapcsolatos létszámátcsoportosítás, ésszerűsítés minden alkalommal jogszerűen, a szakszervezeti testületek egyetértésével történjen. szó esett arról is, hogy a textiliparban a magasán kvalifikált munka iránt egyre nagyobb az igény, de ezzel nincsenek összhangban a munkafeltételek, és az ilyen területen dolgozók anyagi, erkölcsi elismerése sincsen összhangban teljesítményükkel. javasolták, hogy a vállalatok még a jövő évi bérfejlesztési döntések előtt vizsgálják felül - a szakszervezetek bevonásával - a bérrendszert, s ahol szükségét látják, módosítsák azt. ezeket a döntéseket a módosított kollektív szerződésekben is rögzítsék. többen felhívták a figyelmet arra, hogy a jövő évi szabályozó-változások és áremelkedések miatt megnő a vállalati szociálpolitika szerepe. éppen ezért a szociális ellátás színvonalának megtartásáért, a munkakörülmények lehetőség szerinti javításáért a szakszervezet sokat tehet. /mti/

öz/la/jf/il
15.59 161287 1754

02

--

sb0034 4 150 mtib1034 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1987. december 16. - az európai nagyvárosok csütörtökre várható maximális hőmérséklete:

párizs	6 fok,
london	6 fok,
oslo	-1 fok,
stockholm	-2 fok,
helsinki	-6 fok,
berlin	0 fok,
varsó	-2 fok,
leningrád	-8 fok,
moszkva	-10 fok,
kijev	-3 fok,
prága	4 fok,
bécs	7 fok,
róma	16 fok,
madrid	15 fok,
belgrád	2 fok,
bukarest	1 fok,
szófia	2 fok,
athén	15 fok.

/mti/ kf/jf/il ie
16.03 161287 0877

--

sb0035 4 130 mtib1035

elhunyt bohák andrás

1987. december 16. - bohák andrás nyugállományú rendőrőrnagy, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1932 óta volt a párt tagja, életének 75. évében elhunyt. búcsúztatása december 18-án, pénteken délután 2 órakor lesz a békésszentandrás-i római katolikus temetőben.

belügyminisztérium
az mszmp szarvas városi bizottsága

/mti/ nos st/la ie
16.03 161287 0451

"
02

--

sb0036 4 160 mtib1036 /közönségszolgálat/

színi előadás a fiatal művészek klubjában

1987. december 16. - flekken, avagy ikarosz mamája címmel a fiatal művészek klubjában sam shepard abszurd drámáját adják elő, magyarországi ősbemutatóként, december 17-én, csütörtökön és 18-án, pénteken 22.30 órai kezdettel.

a drámát lakatos istván színművész rendezte, a főbb szerepeket peremartoni krisztina, soproni ágnes, barcs józsef, rosta sándor és sipos andrás játssza. /mti/

si/la kp er ie
16.13 161287 0461

--

sb0037 4 150 mtib1037 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1987. december 16. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása péntek reggelig:

ausztria:

borult idő várható esővel, a hegyekben havasesővel. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 5-10 fok, pénteken hajnalban 0-5 fok.

csehszlovákia:

borult, párás idő várható, főként nyugaton esővel. a hőmérséklet csütörtökön kora délután mínusz 1 és plusz 4 fok, pénteken hajnalban mínusz 3 és plusz 2 fok.

szovjetunió:

borult, párás, ködös idő várható, számottevő csapadék nem lesz. a hőmérséklet csütörtökön kora délután mínusz 3 és plusz 2 fok, pénteken hajnalban mínusz 1 és mínusz 6 fok.

románia:

borult, párás, ködös idő várható, számottevő eső nem lesz. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 0-5 fok, pénteken hajnalban mínusz 1 és plusz 4 fok.

"
02

jugoszlávia:

borult idő, sokfelé pára nyugaton kisebb eső várható. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 1-5 fok, pénteken hajnalban mínusz 1 és plusz 4 fok. /mti/

kf/jf/il ie
16.16 161287 1112

--

sb0038 4 160 mtib1038

gyermek népmese-illusztrációi

1987. december 16. - gyermek készitette népmese-illusztrációkból nyílt kiállítás szerdán szolnokon, a megyei művelődési és ifjúsági központban. a kiállítás előzménye egy országos pályázat volt, amelyet a magyar könyvtárosok egyesülete gyermekkönyvtáros szekciója és a szolnok megyei verseghy könyvtár hirdetett meg. a felhívást eljuttatták szolnok testvérvárosaiba, az észak-szék-beli tallinnba és a finnországi riihimäki-be is. a 6-14 éves gyerekek két-két észak- finn és magyar népmeséhez alkothattak tetszés szerint illusztrációkat.

a pályázatra az ország 78 általános iskolájából 900 tanuló nevezett be több mint 1800 munkával, míg a külföldi testvérvárosokból félszáz pályamű érkezett. a zsűri ezek közül 250-et tett közszemlére. a legjobb munkákat a szervezők a tárlatot követően albumban jelenítik meg. az albumban szereplő illusztrációk készítői jutalomként a jövő nyáron olvasótáborban vehetnek részt és kiskönyvtárat kapnak ajándékba. /mti/

laz/fné st/la ie
16.42 161287 1022

02

--

sb0039 4 130 mtib1039

kitüntetések /bm/

1987. december 16. - az elnöki tanács a belügyminisztériumban végzett eredményes munkásságuk elismeréseként az április negyediké érdemrend kitüntetését adományozta hegedüs lászló rendőrezredesnek és farkas istván rendőrezredesnek, a vörös csillag érdemrenddel tüntette ki dr. hári károly rendőrezredest, bányaai józsefné és bíró gyula rendőrezredeseket. /mti/

er la ie
16.45 161287 0402

--

sb0040 4 130 mtib1040

a rák ellen az emberért, a holnapért-alapítványból.

1987. december 16. - a rák ellen az emberért, a holnapért társadalmi alapítvány kuratóriuma 250 ezer forint támogatást szavazott meg a pedagógusok szakszervezete számára a rákszűrés megszervezésében kiváló munkát végzett személyek és intézmények jutalmazására, s százezer forintot ítél oda az orvostanhallgatók rákelleni egyesülete szakmai programjainak támogatására.

a rák betegségek megelőzését elősegítő helyi egyesületek alapításának ösztönzésére 25 ezer forintot, az önszorgató klubok részére 10 ezer forintot juttat az alapítvány.

a magyar állami operaház ebben az évben is rendez előadást az alapítvány javára: december 27-én az erkel színházban adják elő verdi: nabucco című operáját. az alapítvány javára ez ideig érkezett 1278 kollektív és egyéni felajánlás összege meghaladja a 10 millió forintot. /mti/

me la ie
16.47 161287 0901

02

--

sb0041 4 150 mtib1041

a magyar nemzeti bank hivatalos devizaárfolyamai

1987. december 16. -
 érvényben: 1987. december 17-én

devizaneve	vételi árf.100	közép egységre	eladási ft-ban
angol font	8559,36	8567,93	8576,50
ausztrál dollár	3349,56	3352,91	3356,26
belga frank	137,37	137,51	137,65
dán korona	745,84	746,59	747,34
finn márka	1162,68	1163,84	1165,00
francia frank	847,97	848,82	849,67
holland forint	2553,83	2556,39	2558,95
ír font	7641,93	7649,58	7657,23
japán yen /1000/	367,81	368,18	368,55
kanadai dollár	3579,85	3583,43	3587,01
kuvaiti dinár	17159,41	17176,59	17193,77
norvég korona	735,15	735,89	736,63
nszk márka	2874,09	2876,97	2879,85
olasz Lira /1000/	39,00	39,04	39,08
osztrák schilling	408,34	408,75	409,16
portugál escudo	35,15	35,19	35,23
spanyol peseta	42,44	42,48	42,52
svájci frank	3525,50	3529,03	3532,56
svéd korona	789,80	790,59	791,38
tr.es cl.rubel	2697,30	2700,00	2702,70
usa dollár	4691,38	4696,08	4700,78
ecu /közös piac/	5927,21	5933,14	5939,07

az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok
 változatlanul az 1987. december 8-i közlésnek megfelelően
 vannak érvényben. /mti/
 kf/jf/ll ie
 17.05 161287 1403

02

--

sb0042 4 150 mtib1042

Üdülési jog - külföldön

1987. december 16. - szerdán, a béke szállóban simkó miklós, a coophotels igazgatója bejelentette: megállapodást kötöttek az alferia nszk-beli turisztikai céggel, és az egyéni turistáknak megalakították a coophotels-alferia klubot, melynek tagjai bekapcsolódnak a nemzetközi csereüdülési rendszerbe.

az igazgató elmondta, hogy hazánkban egyre népszerűbb a coophotels által kialakított üdülőszövetkezeti rendszer; s a jövőre életbe lépő új utlevéltörvény lehetővé teszi, hogy ne csak belföldön, hanem külföldön is lehessen vásárolni üdülési jogot. a két cég között megkötött megállapodás szerint 2.800 nszk márkáért, 12 évre szóló, különböző országokba érvényes üdülőbérletet lehet váltani. ez az összeg a bc-számláról fizethető be, vagy pedig több személy egyéni valutakeretéből. /ez utóbbi esetben részletfizetési kedvezményt kapnak a tagok./

az alferia társtulajdonosai közül: kósa lajos és puskás ferenc a tájékoztatón elmondták, hogy az ugynevezett körforgásos rendszert alkalmazták: eszerint a klubtagok minden évben egyszer egy hétig élhetnek üdülési jogukkal, de az egymást követő években más-más szezonban és más-más üdülőhelyen. így például előfordulhat, hogy valaki 1988 tavaszán ausztriában pihen, egy év múlva, nyáron a spanyol tengerparton tölti az időt, a következő év telén pedig az nszk-ban siet. az üdüléseken akár 4 személy is részt vehet, az előzetesen lekötött összeg a szállásköltséget fedezi. lehetőség van arra, hogy a tagok összevonjanak néhány hetet, vagy elcseréljék az üdülési helyet, időt.

a külföldi cég tulajdonosai szeretnék kiterjeszteni magyarországra is a választható üdülőhelyek körét, és ezzel elősegíteni, hogy az alferia külföldi tagjai közül minél többen jöjjenek hazánkba. /mti/

bi/ll jf/la ie
 17.39 161287 1790

02

--

sb0043 4 150 mtib1043

uj munkahelyeket teremtenek ózdon

1987. december 16. - új munkahelyeket teremt ózdon az észak-magyarországi innovációs centrum /park/ rt., amely szeptemberben alakult meg 54 részvényessel és 147 millió forint alaptőkével. erről számoltak be az innovációs centrum vezetői szerdán miskolci sajtótájékoztatójukon. elmondták, hogy a súlyos foglalkoztatási gondok enyhítésére az ózdi városi tanács megbízásából, a veszprémi bakony művek közreműködésével kerékpárvilágítási eszközöket gyártó vállalatot alapítanak. az ózd-somsály bányatelepen létesülő üzem 143 dolgozónak teremt új munkahelyet, közülük 127-et a közvetlen termelésben, zömmel betanított munkásként foglalkoztathatnak. a már meglévő gyártócsarnokhoz a gépek egy részét és a technológiát a bakony művek szolgáltatná. az üzem létrehozására - részben bankhitelből - 30 millió forintot fordítanak, s a termelés fedezni tudja majd kerékpárvilágítási eszközökből a teljes hazai szükségletet. a tervek szerint a jövő év nyarán már megkezdődhet a munka az új üzemben.

/mti/

tre/bné st/la ie
17.57 161287 1056

--

sb0044 4 150 mtib1044 /közönségszolgálat/

időjárás-jelentés

1987. december 16. - a központi meteorológiai intézet jelenti: kissé enyhül az idő.

előrejelzés az ország területére csütörtök estig:

többnyire borult, párás, néhol ködös idő várható, szórványosan hószállingózással, ónos szitálással, majd főként északnyugaton helyenként esővel. az északnyugati szél a dunántúlon többfelé megélénkül. a legmagasabb nappali hőmérséklet általában 0 és plusz 5 fok között alakul. /mti/

il ie
18.00 161287 0547

" 02

--

sb0045 4 150 mtib1045

déli gyümölcs-bemutató

1987. december 16. - a szicília mezőgazdaságát fejlesztő szervezet /asa/ szerdán a duna intercontinental szállóban étel-miszer bemutatót tartott. az ez alkalomból rendezett sajtótájékoztatóján giuseppe castelli, a budapesti olasz nagykövetség kereskedelmi tanácsosa elmondta: a bemutatóval is elő akarják segíteni magyarországot és szicília kereskedelmi kapcsolatainak szélesítését. tavaly magyar vállalatok 640 millió forint értékben szállítottak oda különféle étel-miszereket, sziciliából pedig 24 millió forint értékben érkezett elsősorban citrom, narancs és mandarin.

a kapcsolatok szélesítésére máris biztató tárgyalásokat kezdtek a skála-cooppal, a monimpex-szel és a délkerrel. szó van arról is, hogy vegyes vállalatot alapítanak. a tervek szerint szicíliai déli gyümölcsöt és magyar almát dolgoznának fel közösen, s harmadik piacon értékesítenék. a kereskedelmi szakemberek a jövőben növelni kívánják a kölcsönös borszállításokat. /mti/

öz/il la ie
18.07 161287 0998

--

sb0046 4 130 mtib1046

megnyitlik a nádori kriptát

1987. december 16. - szerdán átadták a magyar nemzeti galériának a nádori kriptát. józsef nádor és családjának egykori temetkezési helyét - amelyet 1777-ben, a budavári palota jelenlegi b és c épületéből kiágazó keresztiszárny alatt építettek - eredeti formájában állították helyre az utóbbi csaknem másfél évtizedben. a nemzeti galéria a mostani műszaki átadás után hamarosan megnyitja a közönség előtt a kriptát mindhárom termét. láthatók majd józsef nádor és családja 15 tagjának márvány szarkofágjai, strobl alajos, zala györgy és menyel károly szobrai csakugy, mint a freskók és kovácsoltvas tárgyak. /mti/

me la ie
18.08 161287 0659

" 02

--

sb0047 4 130 mtib1047 /közönségszolgálat/

mentesítő vonatok

1987. december 16. - a mávinform értesíti az utazóközönséget, hogy december 18-án mentesítő vonatot indítanak a déli pályaudvarról fonyódra 7.45-kor, szombathelyre 17.05 órakor, pécsre, illetve kaposvárra 18.10 órakor, a nyugati pályaudvarról debrecenbe 17.03 órakor, a keleti pályaudvarról miskolcra 17.05 órakor megy mentesítő expressz, a fővárosba szombathelyről 12.50 órakor, nagykanizsáról 14.35 órakor, fonyódról 11.30 órakor, szegedről 13.30 órakor indítanak kiegészítő vonatot, december 19-én a déli pályaudvarról szombathelyen át körmendre 5.55 órakor indítanak vonatot, december 20-án nagykanizsáról a délbe 14.35 órakor és 17.35 órakor, miskolcra a keletbe 17.23 órakor, szegedről a nyugati pályaudvarra 17.48 órakor indul mentesítő vonat. /mti/

er/il ie
18.57 161287 0799

--

sb0048 4 180 mtib1052

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1. rész/

1987. december 16.

sb0001 ganz villamosági művek-siemens együttműködés
sb0002 automatikus turbinaindító százhalombattán
sb0003 új termékek a kontakta szentesi gyárából
sb0004 mezőgazdasági gépujdonság: rendrearató
sb0005 eredményes pályázat cukorkukorica hasznosítására
sb0006 mozgókép innovációs társulás
sb0007 kunok ékszerei perketán
sb0008 ipari szövetkezet utazási irodája győrött
sb0009 pécs és testvérvárosainak erősödő együttműködése
sb0010 vári belépők kiadása
sb0011 dixieland szalon nyílik budapesten
sb0012 a textilipari dolgozók szakszervezete kv ülése /gyh!/
sb0013 hmf környezetvédelem /gyorshir!/
sb0014 lengyel menyhért könyvének sajtóbemutatója /gyorshir!/
sb0015 „za-ko,, ruhák expontra
sb0016 szent-györgyi albert emlékművek
sb0017 változatosabb szövetkezeti formák
sb0018 kevesebb foglalkozási baleset baranyában
sb0019 klubok a zalai öregeknek
sb0020 megjelent az új budapesti egyéni telefonkönyv /1. rész/
sb0021 megjelent az új budapesti egyéni telefonkönyv /2. rész/

"
02

sb0022 ítélet a tatai tüzeset perében
sb0023 hitelszerződés raktárépítésre
sb0024 beethoven-emlékmű martonvásáron
sb0025 kitüntetés /turáni józsef/
sb0026 időjárás-jelentés
sb0027 önállóak lettek a hűtőipari vállalatok
sb0028 a népfront környezetvédelmi bizottságának ülése
sb0029 t ö r ö l v e !
sb0030 lengyel menyhért könyvének sajtóbemutatója
sb0031 gyulai zoltán emlékülés
sb0032 a textilipari dolgozók szakszervezete kv ülése
sb0033 az európai nagyvárosok hőmérséklete
sb0034 elhunyt bohák andrás
sb0035 színi előadás a fiatal művészek klubjában
sb0036 a környező országok időjárása
sb0037 gyermekek népmese-illusztrációi
sb0038 kitüntetések /bm/
sb0039 a rák ellen az emberért, a holnapért-alapítványról
sb0040 a magyar nemzeti bank hivatalos devizaárfolyamai /folyt. köv./ la
21.08 161287 1837

--

sb0049 4 150 mtib1053

belpolitikai híreink tartalomjegyzék /2. rész/

sb0041 üdülési jog - külföldön
sb0042 új munkahelyeket teremtenek ózdon
sb0043 időjárás-jelentés
sb0044 déligyümölcs-bemutató
sb0045 megnyílik a nádori kriptá
sb0046 mentesítő vonatok
sb0047 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0048 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztették: kálmán sándor, izsák erika

- v é g e -

/mti/ il ie
21.09 161287 0518

"
02

--

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 756-722 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

budapest, 1987. december 16. parlament s z e r d a

sp0001 1 130 mtib2001 /parlament gyorsir!/

megkezdődött az országgyűlés téli ülészsaka

1987. december 16. - szerdán délelőtt a parlamentben megkezdődött az országgyűlés téli ülészsaka. a képviselők először - élve a házszabályok adta lehetőséggel - zárt ülésen a magyar népköztársaság minisztériumainak felsorolásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalják meg, illetve személyi kérdésekben döntenek. a kormányzati munka korszerűsítésének folyamatába illeszkedő szervezeti változások indoklását gróf károly, a minisztertanács elnöke vázolja előadói beszédében. /mti/

na/il rj pr -ár
10.19 161287 0552

Ra

sp0002 2 130 mtib2003 /parlament/

megkezdődött az országgyűlés téli ülészsaka /1. rész/

1987. december 16. - szerdán 10 órakor a parlamentben megkezdődött az országgyűlés téli ülészsaka. a képviselők élve az ügyrend adta lehetőséggel - 7 ellenszavazattal - úgy döntöttek, hogy zárt ülésen tárgyalják meg a magyar népköztársaság minisztériumainak felsorolásáról szóló törvényjavaslatot. a kormányzati munka korszerűsítésének folyamatába illeszkedő szervezeti változásokat grósz károly, a minisztertanács elnöke indokolta meg előadói beszédében. az országgyűlés ugyancsak zárt ülésen döntött személyi kérdésekben.

ezt követően plenáris üléssel folytatta munkáját az országgyűlés. az üléssteremben helyet foglalt németh károly, az elnöki tanács elnöke, kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt főtitkára, és grósz károly, a minisztertanács elnöke. ott volt az mszmp politikai bizottságának több más tagja, a központi ellenőrző bizottság elnöke, s jelen voltak a központi bizottság titkárai, az elnöki tanács és a kormány tagjai. a diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesti külképviseletek számos vezetője és tagja.

a zárt ülésen hozott döntéseket - már az ülészsakra meghívott vendégek jelenlétében - sarlós istván, az országgyűlés elnöke ismertette.

a törvényhozó testület elfogadta a minisztériumok felsorolásáról szóló törvényt. a piaci folyamatok, a bel- és külkereskedelem egységes irányítása érdekében az országgyűlés döntött a kereskedelmi minisztérium létrehozásáról. ennek következtében megszűnik a bel-, valamint a külkereskedelmi minisztérium.

a környezetvédelmi és vízgazdálkodási minisztérium életre hívását az egyre jelentősebb szerepet betöltő környezetvédelmi tevékenység és a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás állami irányításának egységesítése tette szükségessé. az országgyűlés e döntése az országos környezet- és természetvédelmi, valamint az országos vízügyi hivatal megszűnésével jár együtt. az új minisztérium felállítása lehetőséget nyújt az e két hivatal felügyelete alatt működő területi államigazgatási szervek összevonására is.

a szociális- és egészségügyi minisztérium megalakítására vonatkozó döntés lehetővé teszi, hogy egységesebb és hatékonyabb legyen a szociálpolitika állami irányítása, amely eddig több minisztérium és országos hatáskörű szerv feladatkörébe tartozott.

/folyt. köv./ na/11 nj pr
12.52 161287 2362

R

sp0003 2 130 mtib2004 /parlament/

megkezdődött... /2. rész/

a törvényhozó testület - tudomásul véve a minisztertanács tanácsai, illetve tájékoztatási hivatalának megszűnését, továbbá az országos társadalombiztosítási főigazgatóság felügyeletének változását - úgy határozott, hogy megfelelően módosítja a tanácsokról szóló 1971. évi, a sajtóról szóló 1986. évi törvény és a társadalombiztosítás szervezetéről és irányításáról szóló törvényerejű rendelet kapcsolódó előírásait.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságával és a hazafias népfrent országos tanácsának elnökségével egyetértésben a népköztársaság elnöki tanácsa személyi javaslatokat terjesztett az országgyűlés elé. ezeket elfogadva a törvényhozó testület felmentette miniszterelnök-helyettesi tisztségéből berecz frigyest, csehák juditot, horváth istvánt és maróthy lászlót, akit felmentett az országos tervhivatal elnöki tisztségéből is. egyidejűleg berecz frigyest ipari, csehák juditot szociális- és egészségügyi, horváth istvánt belügy-, marjai józsefet - miniszterelnök-helyettesi tisztségének meghagyásával - kereskedelmi, maróthy lászlót környezetvédelmi és vízgazdálkodási miniszterré választotta.

érdemeik elismerése mellett, más fontos megbízatásuk miatt mentette fel az országgyűlés juhár zoltán belkereskedelmi, kapolyi lászló ipari, medve lászló egészségügyi és medgyessy péter pénzügyminisztert, akit egyben megválasztott a minisztertanács elnökhelyettesévé.

érdemeik elismerésével, nyugállományba vonulásuk miatt született döntés kamara jános belügy- és veress péter külkereskedelmi miniszter felmentéséről.

hoós jánost - miniszteri jogállással - az országos tervhivatal elnökévé, villányi miklóst pénzügyminiszterré választotta a parlament.

/folyt. köv./ nj pr
12.54 161287 1751

R

sp0004 2 130 mtib2005 /parlament/

megkezdődött... /3. rész/

a parlament nándorfehérvári termében németh károly, az elnöki tanács elnöke előtt marjai józsef, medgyessy péter, berecz frigyos, csehák judit, hoós jános, horváth istván, maróthy lászló és villányi miklós letette a hivatali esküt. az eskütételen jelen volt kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt főtitkára, grósz károly, a minisztertanács elnöke, kállai gyula, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke és katona imre, az elnöki tanács titkára.

x x x

marjai józsef

marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese, kereskedelmi miniszter 1923-ban született budapestben.

1948-tól a külügyminisztériumban dolgozott, s diplomataként többször teljesített szolgálatot külföldön, majd a minisztérium különböző osztályainak élén állt. ezt követően hazánk nagykövete volt svájcban, csehszlovákiában, majd jugoszláviában. 1970-ben kinevezték külügyminiszter-helyettesé, 1973-ban államtitkárrá; 1976-tól Magyarország moszkvai nagykövete. 1978 óta a kormány elnökhelyettese.

1939 óta vesz részt a munkásmozgalomban; 1943-ban lett a kommunista párt tagja. 1976-ban a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának tagjává választották.

x x x

/folyt.köv./ rj
13.23 161287 1358

R

--

sp0005 2 130 mtib2006 /parlament/

megkezdődött... /4. rész/

medgyessy péter

dr. medgyessy péter, a minisztertanács elnökhelyettese 1942-ben született budapestben.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen 1966-ban szerzett diplomát. munkáját a pénzügyminisztériumban kezdte, ahol 1970-től a pénzügyi irányítás több fontos vezetői posztján tevékenykedett, mindenekelett az ár- és adórendszer kérdéseivel foglalkozott. közreműködött a közgazdasági, pénzügyi szabályozás korszerűsítésében.

1973-ban a nemzetközi állampénzügyi intézet tagjai sorába választották.

1982-ben miniszterhelyettesé nevezték ki. 1986-tól pénzügyminiszter volt. 1965-től tagja a pártnak. 1987. június 23-tól az mszmp kb tagja.

x x x
berez frigyos

berez frigyos ipari miniszter 1933-ban budapestben született, munkáscsaládban.

a posta műszerész iparostanuló iskolájában szerzett szakképzettséget. 1949-től a magyar néphadseregben teljesített szolgálatot. később a beloiannisz híradástechnikai gyárban dolgozott, először elektroműszerészként, majd üzemvezetői, gyáregységvezetői és igazgatói beosztásban. 1981-től 1986-ig - a minisztertanács elnökhelyettesévé történt kinevezéséig - a bhg híradástechnikai vállalat vezérigazgatója volt.

1964-ben a budapesti műszaki egyetem villamosmérnöki szakán szerzett diplomát. elvégezte az egyetem gazdasági mérnöki szakosító tagozatát is.

R

1962 óta tagja a pártnak. 1980-ban a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának tagjává választották.

x x x

/folty.köv./ kö/rj -ár pr
13.33 161287 1719

--

sp0006 2 130 mtib2007 /parlament/

2. sz. g y o r s h i r !

medgyessy péter expozéja

1987. december 16. - a zárt ülést követően a törvényhozó testület plenáris üléssel folytatta munkáját. az elfogadott napirendnek megfelelően medgyessy péter, a minisztertanács elnökhelyettese tartotta meg expozéját a magyar népköztársaság 1988. évi állami költségvetéséről és az állami pénzügyekről szóló, 1979. évi 11. törvény módosításáról szóló törvényjavaslatról. /mti/

na/ka rj pr
13.34 161287 0488

--

sp0007 2 130 mtib2008 /parlament/

megkezdődött... /5. rész/
dr. csehák judit

dr. csehák judit szociális és egészségügyi miniszter 1940-ben született szekszárdon.

a budapesti orvostudományi egyetemen szerzett diplomát. 1965-ig a tolna megyei tanács kórházában segédorvosként, majd fadd nagyközség körzeti orvosaként dolgozott. ezután a szekszárdi városi tanács osztályvezető főorvosa lett.

Ru

1975 és 1978 között az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete központi vezetőségének a titkára volt, majd megválasztották a szakszervezetek országos tanácsának titkárává. 1984-től a minisztertanács elnökhelyettese volt.

a pártnak 1967 óta tagja. az mszmp központi bizottságának tagjává 1985-ben választották. 1987 óta a politikai bizottság tagja.

x x x

hoós jános

dr. hoós jános, az országos tervhivatal elnöke 1938-ban született szombathelyen.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen szerzett diplomát 1960-ban. tanulmányai után ugyanitt végzett oktatói munkát, tanársegédként, majd egyetemi adjunktusként. széles körű tudományos tevékenységet fejtett ki a népgazdasági tervezés elméleti kutatásainak területén; a közgazdaságtudomány doktora.

1960 óta tagja a pártnak. 1968-tól 1980-ig az mszmp központi bizottságának munkatársa, osztályvezetőhelyettese, majd osztályvezetője volt. 1980-ban az mszmp központi bizottságának tagjává választották.

1980-tól az országos tervhivatal államtitkára volt.

/folyt.köv./ kö/rj -ár pr^{x x x}

13.43 161287 1645

Ru

--

sp0008 2 130 mtib2009 /parlament/

megkezdődött... /6. rész/
 horváth istván

dr. horváth istván belügyminiszter pakson született 1935-ben,
 munkáscsaládban.

az eötvös loránd tudományegyetemen szerzett diplomát.

1957-től kecskeméten, a megyei bíróságon fogalmazó, majd a
 járási bíróságon tanácsvezető bíró. 1956 óta párttag. 1959-től a
 párt bács-kiskun megyei bizottságának munkatársa, osztályvezetője,
 majd titkára. 1970-ben a kisz központi bizottságának első titkárává
 választották.

1973-tól a bács-kiskun megyei pártbizottság első titkára,
 1980-tól belügyminiszter. 1985-ben a magyar szocialista munkáspárt
 központi bizottságának titkárává választották. 1987. júniusától a
 minisztertanács elnökhelyettese volt.

az mszmp kb-nak 1970 óta tagja.

x x x

maróthy lászló

dr. maróthy lászló környezetvédelmi és vízgazdálkodási miniszter
 1942-ben született szeghalom községben.

a gödöllői agrártudományi egyetemen szerzett diplomát, majd
 doktori címet. 1968 és 1970 között a kisz pest megyei bizottságának
 titkáraként, majd a gödöllői agrártudományi egyetem
 csoportvezetőjeként dolgozott. a pártnak 1965 óta tagja.

1970-ben megválasztották az mszmp szentendrei városi bizottsága
 első titkárának, ezután a kisz kb első titkára, 1980-tól a budapesti
 pártbizottság első titkára. 1984-ben választották a minisztertanács
 elnökhelyettesévé, az mszmp központi bizottságának 1973 óta, a
 politikai bizottságnak 1975 márciusától tagja.

x x x

/folyt.köv./ kö/rj -ár pr
 13.45 161287 1653

Ru

--

sp0009 2 130 mtib2010 /parlament/

megkezdődött... /7. rész/

villányi miklós

dr. villányi miklós pénzügyminiszter 1931-ben született gyűrűsön.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen szerzett diplomát
 1953-ban. ezt követően 1955-ig a magyar tudományos akadémia
 aspiránsa, a közgazdaságtudomány és a pénzügy területén folytatott
 tudományos kutatómunkát.

1955-től a pénzügyminisztérium munkatársa, osztályvezető,
 főosztályvezető, majd miniszterhelyettes. 1982-től a mezőgazdasági
 és élelmiszerügy minisztérium államtitkára volt. 1953 óta tagja a
 pártnak.

x x x

az új szervezeti keretekhez igazodó személyi döntéseket hozott
 a népköztársaság elnöki tanácsa, illetve a kormány is, a hatáskörébe
 tartozó kérdésekben.
 /folyt.köv./ na kö/rj -ár pr
 13.52 161287 0835

--

sp0010 2 130 mtib2011 /parlament/

megkezdődött... /8. rész/

az elnöki tanács

- andrikó miklós belkereskedelmi minisztériumi államtitkárt e
 tisztsége alól,

- ábrahám kálmán államtitkárt e tisztsége alól,

- bányász rezső államtitkárt e tisztsége alól, érdemei
 elismerése mellett,

Ru

- hutás imre egészségügyi minisztériumi államtitkárt e tisztsége alól, érdemei elismerése mellett, nyugállományba vonulására tekintettel,

- hoós jános országos tervhivatali államtitkárt e tisztsége alól,

- kovács antal államtitkárt e tisztsége alól, érdemei elismerése mellett, nyugállományba vonulására tekintettel,

- papp lajos államtitkárt e tisztsége alól, érdemei elismerése mellett, nyugállományba vonulására tekintettel,

- török istván külkereskedelmi minisztériumi államtitkárt e tisztsége alól,

- villányi miklós mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériumi államtitkárt e tisztsége alól felmentette; egyidejűleg

- andrikó miklóst kereskedelmi minisztériumi államtitkárrá

- ábrahám kálmánt környezetvédelmi és vízgazdálkodási minisztériumi államtitkárrá

- bartha ferencet kereskedelmi minisztériumi államtitkárrá,

- kemenes ernőt országos tervhivatali államtitkárrá,

- medve lászlót szociális és egészségügyi minisztériumi államtitkárrá,

- török istvánt kereskedelmi minisztériumi államtitkárrá nevezte ki.

a minisztertanács

- ábrahám kálmánt, az országos környezet és természetvédelmi hivatal elnökét e tisztsége alól, érdemei elismerése mellett,

- bányász rezsőt, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnökét e tisztsége alól, érdemei elismerése mellett,

- kovács antalt, az országos vízügyi hivatal elnökét e tisztsége alól, érdemei elismerése mellett, nyugállományba vonulására tekintettel,

- papp lajost, a minisztertanács tanácsai hivatalának elnökét e tisztsége alól, érdemei elismerése mellett, nyugállományba

vonulására tekintettel felmentette.

/folyt.köv./ na/rj -ár pr
14.03 161287 1976

..-

sp0011 2 130 mtib2012 /parlament/

megkezdődött... /9. rész/

a minisztertanács

- bartha ferenc miniszterhelyettést e tisztsége alól más fontos megbízatására tekintettel felmentette,

- gál zoltánt belügyminiszterhelyettessé nevezte ki.

a minisztertanács a szénbányászat szerkezetátalakítási programjának koordinálására kapolyi lászlót kormánybiztossá nevezte ki. a minisztertanács 1988. március 31-ig terjedő időszakra kormánybiztossá nevezte ki

- juhár zoltánt és veress pétert, hogy a kereskedelmi miniszter irányításával,

- papp lajost, hogy a belügyminiszter irányításával,

- kovács antalt, hogy a környezetvédelmi és vízgazdálkodási miniszter irányításával,

- bányász rezsőt, hogy a minisztertanács elnöke irányításával az átmeneti időszakban működjen közre a munka folyamatosságának biztosításában, illetőleg az új szervezet feladatkörének, felépítésének, ügyrendi és egyéb belső szabályainak kidolgozásában.

az ülészak elején döntöttek a tanácskozás további tárgysorozatáról is:

- a magyar népköztársaság 1988. évi állami költségvetéséről szóló, és az állami pénzügyekről szóló 1979. évi ii. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása - együttes vitában;

- a jogalkotásról és az 1960. év előtt kibocsátott jogszabályok rendezéséről szóló törvényjavaslatok tárgyalása - ugyancsak együttes vitában;

pa

- az állami egyházügyi hivatal elnökének beszámolója az állam egyházpolitikájáról, a hivatal munkájáról;
- az országgyűlés állásfoglalása - a külügyi bizottság javaslata alapján - a szovjet-amerikai csúcstalálkozóról;
- interpelláció, kérdések, új bizottságok választása.

a napirendnek megfelelően ezután medgyessy péter miniszterelnök-helyettes tartotta meg expozéját. /folyt.köv./

fr/kö rj pr
14.06 161287 1776

-. -

sp0012 2 130 mtib2013 /parlament/

megkezdődött.../10. rész/

tisztelt országgyűlés!

az 1988. évi költségvetési törvényjavaslatot fokozott várakozás előzi meg. széles körben érdeklődéssel figyelik, vajon a kormány a gyakorlatban is olyan elszántan cselekszik-e a stabilizálás érdekében, mint ahogy azt szeptemberben ígérte. szándékunk, hogy beható vita eredményeként olyan törvényt fogadjon el az országgyűlés, amely meghatározott lépést tartalmaz a kormányprogram megvalósításának útján.

a jövő évi feladatokhoz először az 1987. évi folyamatokat kell értékelni. a nemzeti jövedelem és a hozzáadott érték növekedése évek óta először, várhatóan a tervezetthez közelállóan, másfél-két százalék között alakul, s ez - az 1985. évi visszaesést és az 1986. évi stagnálást követően - a gazdaság élénkülésére utal. ebben meghatározó volt az ipari termelésnek a tervezettet túllépő bővülése.

a konvertibilis export árbevétel az 1986. évit jelentősen meghaladja, s minden jel arra mutat, hogy a tervezettnél is több lehet. a kivitel növekedésében szerepet játszik az is, hogy ebben az esztendőben kétszer is módosítottuk a valutaárfolyamot, aminek egyúttal az importot drágító hatása is van. a behozatal ennek ellenére gyorsan bővült.

az állami költségvetés hiánya ez évben az 1986. évinél 12 milliárd forinttal, a tervezettnél pedig mintegy 9 milliárddal kevesebb, várhatóan 35 milliárd forint lesz. ez a tény akkor értékelhető igazán, ha tudjuk, hogy év elején még több mint 50

Ra

milliárd forint költségvetési deficit veszélye rajzolódott ki. a költségvetés meghatározó elemei az állam és a vállalatok közötti pénzügyi kapcsolatok. a vállalatok az idén - befizetések és támogatásaik egyenlegeként - többel járulnak hozzá az állami költségvetés bevételeihez, mint amennyit terveztünk, többel mint amennyire év közben számítottunk.

/folyt.köv./ sr/rj pr
14.30 161287 1841

-. -

sp0013 2 130 mtib2014 /parlament/

megkezdődött.../11. rész/

ebben közrejátzott, hogy a szabályozásban a nehézségek dacára volt merszünk olyan intézkedéseket is hozni, amelyek bár első ránézésre az államnak pénzebe kerültek, de a vállalati jövedelemképzést serkentették és így végső soron állami forrás-többlettel is jártak, vagy járnak. ilyen például a magas hatékonyságú vállalatok nyereségadó visszatérítése, a technikai haladást vállaló gazdálkodók pénzügyi kedvezménye az eszközök gyorsított leírása formájában, vagy a pénzügyi előírások változtatása a rugalmas készletgazdálkodás érdekében. van javulás a fajlagos anyagfelhasználásban, az export teljesítményekben, a jövedelmezőségben. a kedvező vállalati képet ugyanakkor rontja, hogy a vállalati jövedelmek nem csak a jobb gazdálkodásból, hanem részben a termelői áremelésekből adódnak.

a gondok sorába tartozik az is, hogy a számítottal megegyező népgazdasági jövedelemképződés mellett a belföldi felhasználás a tervezettnél nagyobb mértékben növekszik, amit külföldi hitel finanszíroz. bár a nem rubel elszámolású külkereskedelmi és fizetési mérlegünk egészében jobb a tavalyinál, a javulás mértéke nem kielégítő.

a számítottat másfél-két százalékponttal meghaladó fogyasztói áremelések ellenére a lakossági fogyasztás is túllépi a tervezettet, a növekedés az előző évhez képest 2-2,5 százalékos lesz. ennek fő oka a jövő évi árszint növekedés hírére megindult felvásárlás. úgy ítéljük meg, hogy ez döntően előrehozott fogyasztás, ami átmeneti jelenség, forrása pedig a megtakarítások csökkenése volt. a bevezetett kamatprémium, az áruellátásban hozott eredményes erőfeszítések és a valós információk megismerése arra vezetett, hogy novemberben a megtakarítások csökkenése lassult, a felvásárlási láz csillapodott.

Ra

a beruházások is tulmennek a tervezetten, különösképpen a vállalati, szövetkezeti körben, ahol a növekedés 5 százalék, ez nincs összhangban népgazdasági lehetőségeinkkel, bár hordozhat pozitív elemeket is a jövő teljesítményeit illetően, a fő gond azonban nem is a beruházások volumene, hanem azok elhuzódása, ütemtelensége. /folyt.köv./ sr/rj pr
14.31 161287 2115

--

sp0014 2 130 mtib2015 /parlament/

megkezdődött.../12. rész/

az ellenőrzések során azt tapasztaltuk, hogy a beruházások átlagosan 51 hónap alatt készülnek el, s 12 hónappal, egy teljes évvel hosszabb ideig tartanak, mint azt eredetileg tervezték, ez pedig megengedhetetlen veszteségekkel és kockázattal jár. felerősödtek az anyag- és alkatrészellátás zavarai is, a vállalatok kooperációs problémái, érdekeltségi gondjai és a piaci helyzet ellentmondásai kielégíthetetlen importszükségleteket szülnék.

a gazdaságtalanul működő vállalatok és szövetkezetek helyzetének rendezése terén a szükségesnél lassabb az előrehaladás, alapvető törekvésünk, hogy ezek az egységek hatékonyan működjenek, vagy ha ez nem reális, szűnjenek meg. ezért a tartósan igen gyenge eredménnyel dolgozó szervezetekkel szemben határozottabb magatartás szükséges. ezzel összhangban került sor a veszprém megyei állami építőipari vállalat és a balassagyarmati javító, karbantartó kisvállalat felszámolására, folyamatban van több mezőgazdasági szövetkezet megszüntetése, vagy átalakítása egyszerűbb szövetkezeti formára, negyvenöt vállalat és szövetkezet szanálása, alapvető átalakítása van napirenden.

elhatározásra jutott a kormány abban is, hogy néhány, hosszabb ideje huzódó probléma esetében gyökeres változásokat indít meg. ennek megfelelően megszűnik a ganz-mávag és helyébe új, önállósult vállalatok alakulnak, amelyek döntő többségben, megfelelő profil-igazítással, jobb munkaszervezéssel és vezetéssel hitelképesse válnak és megállják a helyüket a gazdasági versenyben. a vasúti járműgyártás a nemzetközi kötelezettségekre való tekintettel úgy marad fenn, hogy új kötelezettségek csak gazdaságos és jövedelmező termelés esetén vállalhatók, ha ilyen feltételek mellett sem lehet eredményre jutni, úgy a lejáró szerződésekkel párhuzamosan a vasúti járműgyártás megszüntetésén is gondolkodnunk kell. ez felelős elemzést kíván, melyet részben magának a vállalatnak, részben a nemzetközi kötelezettségek teljesítéséért

felelős kormányzati szerveknek kell rövid időn belül elvégezniök. megszűnik a tatabányai szénbányák vállalat is, a kapcsolódó gazdaságos tevékenységek pedig önálló vállalattá alakulnak. a kimerülőben levő bányák kiaknázása után a bányászok szűkebb körre szorul és a hatékonyság érdemleges javítására megfelelő intézkedési program készül. mindkét említett nagyvállalatnál megszűnnek az adminisztratív központok. /folyt.köv./ sr/rj pr
14.36 161287 2483

--

sp0015 2 130 mtib2016 /parlament/

megkezdődött.../13. rész/

elkerülhetetlen, hogy ezek a lépések a következő hónapokban más vállalatoknál is folytatódjanak, hiszen létkérdés, hogy - ha másként nem - határozott beavatkozással, akár a rosszul gazdálkodó vállalatok megszűnése révén is kikényszerítsük a népgazdasági hatékonyság javulását, a megfontolt pénzgazdálkodást, sőt a vállalati beruházási politikában a körültekintő óvatosságot is.

a gazdaságtalanság határozottabb kezelése, a csődtörvény bevezetése óhatatlanul felveti a munkanélküliség problémáját, ma négy és tízezer között regisztrálják azoknak a számát, akik munkahelyet keresnek. a tervezett szanálások, átszervezések a létbiztonságot nem veszélyeztetik, rendelkezünk anyagi eszközökkel arra, hogy a felszabaduló munkaerő átcsoportosítását tervszerűen, akár átképzéssel, akár új munkahelyek létesítésének ösztönzésével elősegítsük.

az átcsoportosításnak persze óhatatlanul idő igénye van. lesznek tehát munkát keresők, de ez nem veszélyezteti az anyagi biztonságot, s nem vezet perspektívátlanodáshoz, egzisztenciális elbizonytalanodáshoz. inkább a szerkezetváltási folyamat lassúsága okoz gondot, mintsem az abból fakadó konfliktusok. ma még egyszerűbb árat emelni, kedvezményekért folyamodni, s ily módon jövedelemhez jutni, mint a gazdálkodást, akár konfliktusok árán is, ésszerűsíteni. megfelelő, ösztönző, s ha kell kényszerítő gazdasági környezet és vállalati intézkedések egyaránt szükségesek ahhoz, hogy a gazdálkodók feltárják tartalékaikat.

összefoglalóan 1987-ről el lehet modani, hogy a múlt évhez képest van javulás több területen, a romlás folyamat mérséklődött. az előrehaladás üteme azonban nem kielégítő, még kevés a stabilizáláshoz. /folyt.köv./ sr/rj pr
14.38 161287 1729

--

sp0016 2 130 mtib2017 /parlament/

megkezdődött.../14. rész/

tisztelt országgyűlés!

sokan felteszik a kérdést, vajon az 1988. évi tervünknek van-e karaktere és mennyiben segíti a kibontakozás feltételeinek kialakulását. Látni kell, hogy egyensúly nélkül nem lehet megújulás. nincs lehetőségünk már arra, hogy a teljesítményeket mi, vagy valaki más megellegezze. mindezekből következik, hogy a terv legfontosabb jellegzetessége külső pénzügyi egyensúly javítása. ez annyit jelent, hogy az ez évi közel fél milliárd dolláros fizetési mérleg javulást folytatni szükséges és jövőre a nem rubel elszámolású fizetési mérlegünk hiánya 500 millió dollárnál nem lehet több. rubel elszámolásokban javuló cserearányok mellett aktív fizetési mérleggel számolunk, mintegy 400-500 millió rubel értékben.

a szigorú nemzetközi pénzügyi feltételek korlátozzák a gazdaság mozgásterét. a hazai vásárlóerő bővülése az importigényeket növelné és árualapokat vonna el az export elől. a helyzet megköveteli azt, hogy a belső pénzügyi egyensúly javuljon, ami kifejezésre jut az állami költségvetés elosztási politikájában is. ezzel van összhangban az állami költségvetés 20,4 milliárd forintos előterjesztett hiánya és az, hogy banki módszerekkel szűkíteni kívánjuk a pénz mennyiségét. ugyanakkor azt is meg kell mondani, hogy a külső egyensúly javulásának szükséges, de nem elégséges feltétele az állami költségvetés deficitjének csökkenése. ehhez még jó exportérdekelttség és - ahol erre ésszerű lehetőség van - az import hatékony helyettesítése is kell.

az 1988-as terv közel 5 milliárd dollárnyi konvertibilis exporttal számol, de ehhez az ideinél 6 százalékkal kisebb import tartozik. meggyőződésem, hogy van a vállalatokban annyi teljesítőképesség, ami biztosítja, hogy az export terv 1988-ban is reális legyen. ezt ösztönző eszközök is segítik. a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően az export általános forgalmi adója nulla. novemberben 5 százalékos forint leértékelést hajtottunk végre azért, hogy ne legyen fennakadás az 1988. évre szóló szerződéskötésekben. a konvertálható árualapok fejlesztését továbbra is ösztönözzük.
/folyt.köv./ sr/rj pr

14.40 161287 2122

or

--

sp0017 2 130 mtib2018 /parlament/

megkezdődött.../15. rész/

fennmarad a pályázati rendszer, s az ennek keretében megvalósuló fejlesztések során a vállalati források kiegészülnek a központ által biztosított többlet-hitelezési lehetőséggel, valamint a kereskedelmi bankok saját alapjaival. előnyben részesülnek azok a pályázók, akik fejlesztéseiket vegyes vállalat alakításával, külföldi tőke bevonásával valósítják meg. ezeket a fejlesztéseket a kormányzat kedvezményekkel támogatja. a pályázatok közül az október 31-ig megkötött szerződésekénél, a beruházási javakra az általános forgalmi adó teljes egészében, egy ütemben visszaigényelhető, a később kötötteknél pedig szintén teljes egészében, de két év alatt, fele-fele arányban történik a beruházásra jutó általános forgalmi adó visszatérítése. 1988-ban pályázat keretében 12-16 milliárd forintnyi fejlesztés valósul meg, s erre számításaink szerint 3 milliárd forint adókedvezmény jut. nagy jelentőségű e tekintetben is a német szövetségi köztársaságtól nemrégiben felvett 1 milliárd márkás hitel. ennek tekintélyes részét közvetlenül fejlesztésekre, a műszaki haladás gyorsítására kívánjuk fordítani, például az export növelését ígérő pályázatok keretében.

az üzleti kapcsolatok kiépítését a külpiaci szervezet fejlesztését szolgáló vállalati kezdeményezéseket a kormányzat továbbra is szorgalmazza és támogatja. az exporthitel-biztosítás és az árfolyam biztosítás különböző formái a jövőben is védelmet nyújtanak az exportőröknek. a nemzetközi gyakorlattal összhangban levő hitelkamatok is segítik a külföldön hiteibe eladó, főként gépipari vállalatokat.

jól ismert, hogy világszerte szubvenciók háború folyik az agrártermékek exportpiacain, ilyen körülmények között mi sem mondhatunk le arról, hogy az új adórendszerre való áttérést követően is közvetlenül segítsük a mezőgazdasági és élelmiszeripari kivitel. ugyanakkor népgazdasági érdek itt és a népgazdaság minden területén a legkevésbé gazdaságos export visszaszorítása.

a racionálisabb import-gazdálkodásnak is növekvő fontossága van. ezért az importtermékeket széles körben felhasználó gazdaságtalan termelést mielőbb csökkenteni kell, amely automatikusan az import mérséklődésével jár. az itthon is gazdaságosan, jó minőségben előállítható termékek importját pedig fejlesztéssel kell pótolni. ennek értéke mintegy 150-200 millió dollár. ha elkerülhetetlen, akkor a vámpolitika segítségével a nemzetközi egyezményeinkkel összeegyeztethető iparvédelemre is vállalkoznunk kell.

/folyt.köv./ sr/kö pr
14.41 161287 2582

--

sp0018 2 130 mtib2019 /parlament/

megkezdődött.../16. rész/

rubel viszonylatban a nettó adósságállományunk 1988-ban 400-500 millió rubellel csökken, s így összességében tartozásaink a jövő év végére minimálisak lesznek. e területen cserearány-javulással számolhatunk, miután behozatalban a kőolaj ára 13,5 százalékkal, a földgázé 8,4 százalékkal, a gázolajé pedig 13 százalékkal lesz olcsóbb. fontos érdekünk, hogy a szocialista áruforgalom bővüljön, ennek azonban alapvető feltétele, hogy vállalatunk növeljék behozatalukat. még mindig igaz sajnos az, hogy a termelők jobban szeretnek tőkés országokból importálni és szocialista viszonylatba exportálni. 1988-ban várhatóan már 20-25 magyar-szovjet vegyes vállalat fog működni, s ezek várakozásaink szerint mindkét fél számára tartósan előnyös, a fizetési mérleg egészét tekintve kiegyensúlyozott kapcsolatot teremtenek.

a jövő évben az egyensúlyi helyzet szükségszerű javítása csak azt teszi lehetővé, hogy viszonylagosan kedvezményezzünk egyes területeket. ez végigvonul az egész terven, költségvetésen és csak ennek szellemében értékelhetők a vállalati lehetőségek is. a terv a termelésre helyezi a hangsúlyt a végső fogyasztással szemben. az 1988. évi népgazdasági terv a belföldi felhasználás egy százalékos csökkentését tervezi oly módon, hogy elsőbbséget biztosít a termelő beruházásoknak a kibontakozás anyagi bázisának megalapozása érdekében. ez úgy értelmezhető, hogy 2-2,5 százalékos fogyasztás-csökkenés ellenére a vállalati beruházások nem csökkennek, sőt mintegy 2 százalékos reálnövekedés várható e téren.

a fejlesztés kulcskérdése a műszaki haladás, amit lehetőségeinkhez mérten kiemelten kezelünk. ezt szolgálja a fennmaradó és hatókörét tekintve szélesedő nyereségadó-visszatérítés a legjobbaknak, valamint a technikai fejlesztésre nyújtott adókedvezmény a gyorsított leírás eszközével. ide sorolható a műszaki fejlesztésben részt vevők számára a haszonból való részesedés lehetősége is. a rendelkezések módját adnak arra, hogy az üzemek költségeik terhére szerezzenek be meghatározott kutatási eszközöket és mérőműszereket és arra is, hogy a kutatási-fejlesztési szolgáltatások 67 százalékos nyereségadó-kedvezményt élvezzenek. beruházásra fordítható a kutatás-fejlesztési ráfordítások 10 százaléka, nyereségadó-mentesen. a vásárolt szellemi termékek vagyonként számba vehetők, a műszaki-fejlesztési ráfordítások és újtási díjak pedig továbbra is költségként számolhatók el.
/folyt.köv./ sr/kö pr
14.42 161287 2453

-.-

sp0019 2 130 mtib2020 /parlament/

megkezdődött.../17. rész/

a tudományos kutatási és fejlesztési tevékenység általános forgalmi adókulcsa nulla. a feldolgozó iparban a központi műszaki fejlesztési befizetés 1988-tól jelentősen csökken és arányosabban oszlik meg az ágazatok között. az országos tudományos kutatási alap az 1987. évinél 230 millió forinttal ténylegesen több támogatással rendelkezik.

ezen előrelépések nyilvánvalóan csak úgy valósíthatók meg, ha a régi eszközökből is forrásokat teremtünk az új preferenciákra. a központi gazdaságfejlesztési programokat az állami tervbizottság felülvizsgálta aktualizálta céljait, módosította megvalósításuk eszköztárszerét, s néhányat közülük pedig szüneteltet. ugyanakkor folytatjuk az elektronika társadalmi-gazdasági alkalmazásának elterjesztését szolgáló programot. van tehát mód a műszaki fejlesztésre, de a rendszer a különféle segítő elemek miatt szerteágazó. ezért is igen fontos, hogy az érdekeltek minél előbb és minél alaposabban megismerkedjenek a lehetőségekkel.

az 1988. évi népgazdasági terv a lakossági fogyasztás 2-2,5 százalékos csökkenésével számol, s ez nagy próbatétel mindannyiunknak. a népgazdasági terv a fogyasztói árszínvonal szokásosnál lényegesen magasabb, 15 százalékos emelkedését irányozza elő. ebből a növekedésből az idén év közben végrehajtott központi áremelések 2,1 százalékos tesznek ki 1988 évi hatásukban, az adóreformmal összefüggő január 1-jei árváltozások 7,6 százalékos, a nem hatósági áras körben számított évközi áremelkedések pedig 5,3 százalékos okoznak. a továbbiakban az áralakulás a fogyasztói javak túlnyomó többségénél a termelői magatartás függvénye.

a kormány azzal, hogy a termelői és a fogyasztói árak együttmozgását szükségesnek tartja és olyan forgalmiadó-rendszert dolgozott ki, amely ezt mechanizmusszerűen biztosítja, nem adta fel az antiinflációs politikát. /folyt.köv./ sr/kö pr
14.47 161287 1885

-.-

sp0020 2 130 mtib2021 /parlament/

megkezdődött.../18. rész/

az új eszközök azonban annak felismerését tükrözik, hogy ennek nem jó és nem is célravezető módszere, ha a gazdaságban megnyilvánuló inflációs nyomás jelentős részét az állami költségvetési átcsoportosítások, elvonások és támogatások fedezik. csak a sikeres gazdasági stabilizáció, az egyensúlyviszonyok helyreállítása, az egészséges termelési szerkezet, a jó kínálat korlátozhatja fokozatosan az árnövekedés mértékét. ezért is lényeges, hogy a vállalati árpolitika hogyan változik. a kormány feladata az állami ellenőrzés oly módon történő erősítése, amely az új eszközrendszerrel is összhangban van. erősíteni kell az áralakulásra visszaható piaci mechanizmusokat. azokon az ipari és kereskedelmi területeken, ahol monopolhelyzet érvényesül, ahol a szakmát jelentős piaci zavar jellemzi, az árhatóság és a gazdálkodó szervezetek között rendszeres árkonzultációra kerül sor. s hogy ez igazi érdekegyeztetés legyen, arról a magyar gazdasági kamarának, valamint a szakszervezetek országos tanácsának, a fogyasztók országos tanácsának és az illetékes országos érdekképviselői szervezeteknek kell gondoskodniuk.

ez nyilvánosságot, az ármozgások háttérének széles körű megismertetését és megítélését, a piaci erőfölénnyel visszaélők gazdasági-társadalmi szankcionálását igényli. az indokolatlan áremelésekkel szemben - az állami akarat és a piaci keresleti-kínálati viszonyok javítása mellett - nélkülözhetetlen a a termelőkre és a kereskedelemre egyaránt gyakorolt társadalmi nyomás a reális árpolitika érdekében.

a lakosság pénzjövödelme 1988-ban 11-11,5 százalékkal fog növekedni. s bár a teljesítmények fokozása azt kívánná, hogy ezen belül a bérek és a keresetek részaránya emelkedjék, jövőre a szociálpolitikát elkerülhetetlenül előbbre kell sorolni a társadalmi feszültségek enyhítésé érdekében. a juttatások súlyának ilyen növekedése nincs összhangban programunkkal, amely a termelésben az érdekeltséget és ösztönzést kívánja előtérbe helyezni. ezért a következő években a bérreform előkészítésével az ösztönzés súlyának növelését kell megvalósítani. /folyt.köv./ sr/kö pr

14.52 161287 2192

--

sp0021 2 130 mtib2022 /parlament/

megkezdődött.../19. rész/

az 1988-ra tervezett szociálpolitikai csomagterv az őszi országgyűlésen ismertetett intézkedési keret felső határát meghaladja. tartalma a három- és többgyermekeseknek nyújtott személyi jövedelemadó kedvezményen túl a szakszervezetek országos tanácsának javaslatára a kormány által nemrég elfogadott életkörülményt javító intézkedésekkel változott. így a 24-25 milliárd forintos őszi csomagterv összege ma már több mint 27 milliárd forint. a kormány a társadalmi és tömegszervezetekkel, az érdekképviselőkkel megegyezésre jutott az intézkedéseket illetően. a családi pótlék kérdésében azonban a szakszervezetek országos tanácsa, a kommunista ifjúsági szövetség és a magyar nők országos tanácsa is fenntartotta véleményét, amely szerint a családi pótlék 500 forintos növelését támogatja. a népgazdasági terv adott előirányzataiból kiindulva ezt a mintegy 3 milliárd forintnyi emelést csak az ösztönzést biztosító kereseti lehetőségek rovására lehetne finanszírozni. azt pedig ennél jobban már nem lehet megkuratítani. ugyanakkor teljesen indokolt valamilyen pozitív lépést tenni.

ebből kiindulva a kormány az országgyűlés terv- és költségvetési bizottságának alternatívát terjesztett elő; vagy az anyasági segély 6.000 forintról 10.000 forintra emelését, vagy a gyermekek három éves koráig a családi pótlék mértékének 400 forintról 500 forintra történő további növelését. a bizottság többségi alapon az utóbbi formát tartotta jobbnak, mert a megdráguló csecsemő ruházati cikkek, pelenka, kis ruha, csecsemő butor leginkább ezt a megoldást támasztja alá. ezen állásfoglalás birtokában ezek után a kormány is a három év alatti gyermekek családi pótlékának növelését javasolja azzal, hogy ellentétét a szanalási alap 500 millió forintos csökkentésével teremtsük elő. ez egyúttal azt is jelenti, hogy a gyengélkedő vállalatok szanalása során a kevesebb pénz miatt szigorubb követelményt kell szabni. ez azonban csak méginkább erősíti általános gazdaságpolitikai törekvéseinket. javasolom, hogy az országgyűlés ezt a megoldást fogadja el, a betervezett törvényjavaslat-módosítás is ezt tartalmazza.

a szakszervezetek országos tanácsa a kormánnyal megállapodott abban, hogy 1988-ban néhány területen - így például a máv-alkalmazottak, a bírák, ügyészek és a műszakiak jobb megbecsülése érdekében, valamint a pályakezdő értelmiség körében - körülbelül egymilliárd forintnyi bérlpolitikai intézkedésre kerül sor.

/folyt.köv./ sr/li nj pr
14.56 161287 2487

--

sp0022 2 130 mtib2023 /parlament/

megkezdődött.../20. rész/

a bérek ösztönző szerepének növeléséről a szűk lehetőségek között sem mondhatunk le. ezért 1988-tól a központi bérszabályozás alól mentesülnek mindazok a vállalatok, amelyek támogatás nélkül gazdálkodnak, bevételeiket nem belföldi áremeléssel növelik és munkájukkal a legfőbb gazdaságpolitikai prioritások közé illeszkednek. megjegyzem, hogy a költségvetési intézmények gazdálkodásának korszerűsítése érdekében, kísérleti jelleggel, oktatásügyi, egészségügyi és egyéb szervezeteknél is alkalmazni fogjuk a követelményeket támaztó, de a kötött bérgazdálkodást megszüntető megoldást.

végül e témakör kapcsán külön szeretném kiemelni, hogy a legrászorultabbak részére garanciát kíván az állam nyújtani arra, hogy e rétegeknél, ideértve a legalacsonyabb nyugdíjukat és a sokgyermekeseket, a tervezett meghaladó életszínvonal-romlás nem következik be. ha azt az árak veszélyeztetnék, az állam külön intézkedik a pótlólagos ellensúlyozásról.

a kormány nagy hangsúlyt helyez arra, hogy 1988-ban megfelelő árukinálat legyen a boltokban, s biztosított legyen az elmúlt években megszokott ellátási színvonal. bár a megtakarítások jövő évi alakulását illetően a tervezés szakaszában jelentősen eltérő vélemények is voltak, nem túlzott optimizmusból adódik az, hogy a terv végül is a lakossági megtakarítások növekedésével számol. egy példát szeretnék említeni erre. köztudott, hogy az elmúlt hónapokban sokan kivették betétjeiket. érdemes ugyanakkor megjegyezni, hogy a lakosság kezében levő készpénz majdnem ugyanannyival nőtt 1987-ben, mint az azt megelőző évben. az országos takarékpénztár november 1-jén 12 százalékos kamattal meghirdetett hárommilliárd forintnyi kötvényét ugyanakkor a lakosság tuljegyezte. sok hasonlóan jó kötvény van a piacon. ez is azt mutatja, hogy van tere a megtakarítások bővítésének, csak a formát és a megfelelő érdekeltséget kell megtalálni. érdemes és kell a kereskedelmi bankoknak, biztosítóknak, a különböző pénzügyintézeteknek, a vállalatoknak, a tanácsoknak és nem utolsósorban az államnak a jelenleginél ösztönzőbb megtakarítási feltételeket kialakítani.

a vállalatok a jövőben vagyonjegyet bocsáthatnak ki, a kereskedelmi bankok is megjelennek a kötvénypiacon, a budapest bank árfolyambiztosítással árul kötvényt és a biztosítók is dolgoznak a kötvénybiztosítás feltételeinek kialakításán. az országos takarékpénztár új előtakarékosági formák bevezetését tervezi, és jövőre új értékpapírként kincstárjegy is vásárolható.
/folyt.köv./sr/li rj pr
15.00 161287 2526

sp0023 2 130 mtib2024 /parlament/

megkezdődött.../21. rész/

a megtakarítások szerényebb növekedése erőteljesen befolyásolja a lakossági hitel-lehetőségeket is. miközben a kedvezményes lakásépítési hiteleket bővítjük, más hiteleket mérsékelnünk kell. ennek eszközeként a bankkölcsönök kamatát január 1-jétől növeljük, s a kedvezményes felújítási kölcsönök felső határát 50 ezer forintra korlátozzuk.

az állami lakásépítés további mérséklődésének és a hagyományos építőanyagok árnövekedésének ellensúlyozására növekszik a lakást építő, vagy vásárló családok támogatása. több lesz a gyermekes családok és az ifju házások szociálpolitikai kezdveménye, főleg a három- és többgyermekes családok esetében. régi ellentmondás szűnik meg azzal, hogy a többszintes lakóházak és a családiház építéséhez nyújtható kedvezményes hitel felső határa azonos lesz. a kedvezményes állami kölcsön összegének felső határa növekszik az öt tagu és annál nagyobb családok számára.

az ár- és adóreform a jövő év meghatározó jelentőségű lépése, amely a stabilizációt és a kibontakozás feltételeinek kialakulását segíti. a módosuló gazdaságpolitika, valamint az adó- és árreform hatásai együtt, egyszerre jelennek meg a gazdaságban és a társadalomban. a vállalati jövedelem szabályozás konstrukciójának tervezett változása, bár szándékainknál és a vállalatok várakozásainál kevesebb módosulást okoz, mégis nagy erőlelépést jelent a ma működő rendszerhez képest. kompromisszumot a nyereségadó kulcsában, a társadalombiztosítási járulék mértékében és az ellenértékadó fennmaradásában kellett átmenetileg kötni. mindezekkel együtt, az adóterhelés mind a vállalati, mind a kisvállalkozói körben csökkent. 100 forint nyereségből a vállalatok-szövetkezetek az eddigi 8-10 forint helyett 26-28 forintot, a kisvállalkozók az eddigi 31-35 forint helyett 45-50 forintot tarthatnak vissza.

a jelenlegihez képest számításaink szerint mintegy hatmilliárd forinttal javul a feldolgozóipar, döntően a gépipar jövedelemhelyzete, s ha szerény mértékben is, de az anyagi ágakban mégis 3 százalékkal alacsonyabbak az ideinél az 1988. január 1-jei termelői árak.

mindezek a számok azt mutatják, hogy az általánosan érvényes, korábbinál szigorúbb vállalati feltételek mellett is nő a vállalati érdekeltség a nyereség megszerzésében és oldódnak a pénz elköltésének állami szabályai. a nyereség egyre kevésbé az adózás és támogatás differenciált feltételeit, s egyre inkább a vállalatok erőfeszítéseit tükrözi. ebből kiindulva van alapja annak is, hogy bizni lehet az új rendszer stabilitásában. /folyt.köv./ sr/li rj pr
15.05 161287 2573

sp0024 2 130 mtib2025 /parlament/

megkezdődött.../22. rész/

a legnagyobb társadalmi-politikai súly feladat a személyi jövedelemadó beépítése a bérekbe. a szükséges rendelkezések, a vállalatokra, a költségvetési szervekre vonatkozó központi utmutatók, a minisztertanács és az érdekképviseleti szervek irányelvei a magyar közlöny október 25-1 számában jelentek meg, tartalmuk közismert. a gazdálkodó szervezetek a gyakorlati megvalósításán dolgoznak, sok helyen a munkát el is végezték és a kollektív szerződésben rögzítették a bruttószítés szabályait. a végrehajtást a gazdálkodó szervezetek a bérrendszer átalakításával, az egyes bérelemek megemelésével az általuk megválasztott konkrét formában hajtják végre.

a bérbruttószítés miatt keletkező átmeneti forráshiányt a gazdálkodó szervezetek a kereskedelmi bankoktól igénybe vehető, állami garancia mellett nyújtott rövidlejáratu hitellel hidalhatják át. ezzel az intézkedéssel nem a vállalatok kiségitése, hanem a bérfizetés akadályainak elhárítása, a dolgozók védelme a célunk. ne számítsanak arra a vállalatok, hogy ez az elem mentőövként funkcionál az általános fizetésképtelenségi problémák elhárítására. csak lélegzetvételnnyi időt nyújthat ez a gyors és hathatós cselekvésre és nem annak elodázását szolgálja.

soha nem rejtettük véka alá, hogy az adóreform folyamatos hatásában, de már az átálláskor is élesebben jeleníti meg a jövedelmezőségi különbségeket. ez önmagában nagy előny, de feszültségekhez is vezet. a vállalati jövedelmi pozíciók polarizálódása miatt számításaink szerint a több ezer gazdálkodó szervezet közül 250-300 gazdálkodó egységnél lehetnek pénzügyi feszültségek. jelentősebb veszteségek kialakulására lehet számítani a szénbányászatban, az ércbányászatban, a vaskohászatnál, de ilyen helyzetbe kerülhetnek egyes, eddig is gyengébb eredményekkel gazdálkodó gépipari, könnyűipari, valamint magasépítőipari vállalatok is. a mezőgazdaságban is a differenciálódás erősödésével kell számolni.

ezek a területeken rendszerint arról van szó, hogy korábban is meglévő gazdálkodási gondok az új, egységesebb hatékonysági követelmények miatt kiéleződnek, felerősödnek. ugyanakkor a kedvezőtlenebbül érintett területek részéről esetenként már most törekvés van arra, hogy jövedelmeiket ne jobb gazdálkodással, hanem nagyobb támogatással, mentességekkel javítsák, helyzetüket állami kedvezményekkel rendezzék. /folyt.köv./ sr/li nj pr

15.08 161287 2396

--

sp0025 2 130 mtib2026 /parlament/

megkezdődött.../23. rész/

óriási nyomás nehezedik a kormányzatra, a meghirdetett elvek és szabályok alóli kivételezések, lényegében az egyedi jövedelempozíciók visszarendezése értelmében. a kérelmek a legkülönbözőbb jogcimeken kedvezmények, átsorolások, támogatások formájában merülnek fel. bár a vállalati támogatások 28 milliárd forinttal, a fogyasztói támogatások 24 milliárd forinttal, a különféle kedvezmények pedig 25 milliárddal csökkennek, még mindig igen sok a kedvezményezett terület és a fennmaradó támogatás is. ezek fokozatos, kiszámítható mérséklésére a kormány nyilvános programot tesz közzé 1988 első félévében. kérem, hogy ezt az országgyűlés külön is segítse majd annak érdekében, hogy az elfogadott kormányprogram érdemben megvalósulhasson.

a gazdasági reform folytatásának fontos, de nem egyetlen lépése az ár- és adórendszer változása. elkötelezetten tovább dolgozunk a reformok kiteljesítésén, tudatosan és fokozatosan leépítjük a piac működésének korlátait; javítjuk a tőkeozgás közgazdasági-jogi felételeit; folyik a munka a társadalombiztosítás, a bérpolitika, a lakáselosztás rendszerének reformján. mindezen kérdésekre összehangolt, egységes koncepció és ütemezett munka alapján adja meg a választ a gazdaságirányítás.

az ár- és pénzügyi rendszer változásaival összefüggésben valamennyi fontos terület jogi szabályozása megtörtént még akkor is, ha némelyek a kívánatosnál későbbben, nemegyszer nem érdemi, hanem technikai akadályok miatt.

mintegy hatvanezer ember: vállalatvezetők, pénzügyi számviteli dolgozók és természetesen a kisvállalkozók számára is elkezdődött az oktatás. /folyt.köv./

sr/li nj pr
15.12 161287 1661

--

sp0026 2 130 mtib2027 /parlament/

megkezdődött.../24. rész/

az adókkal közvetlenül foglalkozó szakembereket leginkább a számviteli, adóigazgatási előírások érdeklík, de a dolgok technológiai sorrendje nem tette lehetővé, hogy a tartalmi kérdések egészen aprólékos kidolgozása előtt ezek a dokumentumok megszülessenek. nehézségek fakadtak abból is, hogy hatvanezer ember kiképzésére megfelelő színvonalu oktatókkal nem rendelkezünk. a csorba kiküszöbölésében jelentős segítséget kapunk a magyar televíziótól, amely lehetővé teszi számunkra, hogy azonos minőségben készítsünk fel minden érdeklődőt. de szívesen veszünk igénybe más tömegkommunikációs intézményeket is. a kereskedelem - ahol különösen fontos a felkészülés az új adórendszerre, a leltározásra, a készletek átárazására - lelkiismeretesen készül a zavartalan ellátásra, és arra, hogy mindez a lakosságnak a lehető legkevesebb kellemetlenséget okozza. kérjük a kereskedelmi dolgozók segítségét e nehéz munkához, rajtuk sok múlik a következő napokban.

egészében elmondható, hogy az előkészületek rendben folynak. ugyanakkor őszintén meg kell mondani, hogy a legjobb előkészítés esetén is előfordulhat kisebb zökkenő, váratlan tényező. a kormány ezeket minden erővel minimalizálni fogja.

az ár- és adóreform hatására az állami költségvetés, de méginkább az államháztartás szerkezete markáns módon megváltozik. az államháztartási mérleg bevételeinek 45 százaléka helyett csak 30 százaléka származik jövőre a vállalatoktól. a személyi jövedelemadó bevezetésének hatására a lakossági befizetések aránya 5 százalékról több mint kétszeresére emelkedik. ugyancsak nő - 16 százalékról 26 százalékra - a fogyasztáshoz kapcsolt adók súlya. a kiadások szerkezete is módosul: érezhetően mérséklődik a vállalati támogatások és adóvisszatérítések együttes összegének részaránya. a bérbruttósítás, a részleges árellenőrzések és a szociálpolitikai intézkedések hatására viszont közel 8 százalékponttal nő a társadalmi közkiadások súlya.

ahogyan arról az őszi ülésen már szó volt, 1988-ban a személyi jövedelemadó - mint tanácsi költségvetési bevétel -, a megszűnő vállalati városi és községi hozzájárulás, valamint a béradó helyébe lép, ezért a tanácsok közötti elosztása ugyanugy, lélekszám-arányosan történik. /folyt. köv./

sr/ka rj pr
15.18 161287 2289

--

sp0027 2 130 mtib2028 /parlament/

megkezdődött.../25. rész/

1989-re azonban előkészítjük, hogy az adott településen keletkezett személyi jövedelemadó bevétel az adott helyi tanács bevétele legyen.

a költségvetési irányelveket a terv- és költségvetési bizottság ülésén előzetesen megvitattuk. a kormány felhatalmazásával arról is tájékoztattam a tisztelt képviselőket, hogy a belső pénzügyi egyensúly érdekében az eredeti szándékokhoz képest jelentősen mérsékelni kellett a költségvetési szervek támogatását, ezen belül az oktatási és az egészségügyi kiadásokat is. a közkiadások nem a társadalmi szükséglethez és a szakmai igényekhez, hanem az anyagi lehetőségekhez igazodnak. a költségvetés helyzete ezen a területen is komoly korlát. a képviselőknek a megelőző vitákon az volt a véleményük, hogy a javasolt mértékű csökkentés az amugy is leromlott egészségügyi és oktatási hálózat működését oly mértékben veszélyeztetné, hogy sok helyen lehetetlenülés következne be. a javaslatokra a kormány ismét áttekintette a költségvetési szervek előirányzatait, s az oktatás és egészségügy területén - más közkiadásokhoz képest - szerényebb követelményt támasztott és a gyógyszerek térítési díjának 1988. évi emelését is levette napirendről. így összességében az ár- és adóreform hatása nélkül a központi költségvetési szervek támogatásának és a tanácsok működési kiadásának növekedése 8-9 százalék.

tudjuk, hogy az egészségügy helyzete nehéz, hiszen a kiadások reálértékét itt sem lehet megőrizni. ezt igyekezett a kormányzat néhány kiemelt ponton enyhíteni. így előrelépés történik a nagyértékű műszerek beszerzése területén. ezek a korszerű eszközök különösen vidéken fogják javítani a diagnosztikai feltételeket. a szegedi, a debreceni és a pécsi orvostudományi egyetemeken három új, a legkorszerűbb technikát képviselő, rétegfelvételekre alkalmas komputertomográf, az országos idegsebészeti tudományos intézetben a központi idegrendszer vizsgálatára szolgáló műszer, borsod megyében pedig mindkét berendezés segíti a gyógyítást. a működtetés költségvetési feltételei adottak. az újonnan beszerzett és a már meglévő műszerállomány hatékony, több műszakos üzemeltetéssel az országos ellátást teljes egészében biztosítja. /folyt. köv./

sr/ka rj pr
15.22 161287 2301

--

sp0028 2 130 mtib2029 /parlament/

megkezdődött.../26. rész/

jövők szempontjából rendkívül fontos, hogy gyermekeinket milyen felkészültséggel indítjuk utnak. a lehetőségeink sajnos csak arra elegendők, hogy néhány kiemelt területen és ott is csak szerény mértékben javítsuk az oktatási körülményeket. figyelmet fordítunk a középiskolai tantervek építésére, tekintettel a demográfiai hullámra. támogatjuk az idegen nyelvek tanulását, a kétnyelvű gimnáziumi osztályok indítását, a tagozatos képzés bővítését. a felsőoktatásban a kormány felsőoktatási fejlesztési alapot hoz létre. az alap főként a műszaki előrehaladás szempontjából kiemelkedő jelentőségű informatika, robot-technika és biotechnológia oktatásának a korszerűsítését és a felsőoktatás műszerellátását szolgálja. folytatjuk a már megkezdett egyetemi rekonstrukciókat. a tanulmányi ösztöndíj-rendszerhez kapcsolódóan a nyelvtanulást külön is ösztönözni kívánjuk.

a kormány az országgyűlés őszi ülészakán ígéretet tett arra, hogy forrásokat biztosít a művészek honoráriumának az emelésére. összesen 200 millió forint intézményi, illetve vállalati támogatást irányoztunk elő e célra. a honorárium összegében - több területen - a művész és a megbízó intézmény, vállalat a jövőben szabadon állapodhat meg.

az elmúlt években a költségvetési szervek kiadásainak növekedési üteme elmaradt az előző ötéves terv időszakának lehetőségétől. ellensúlyozására már eddig is fokozatosan oldottuk a gazdálkodás köztartozásait. a tanácsoknál 1986-tól, a minisztériumoknál és országos hatáskörű szerveknél ez évtől egységes pénzalap-gazdálkodási rend működik, amely módot ad a beruházási, felújítási, működési források együttes kezelésére, azok rugalmas átcsoportosítására. az irányító szervek 1988-tól felhatalmazást kapnak arra, hogy az egységes pénzalappal történő gazdálkodási kísérletbe újabb intézményeket vonjanak be, mert az ideiglenes kísérleti tapasztalatok igen kedvezőek. az a meggyőződésünk: lehetővé kell tenni azt, hogy a kevesebb pénzt az intézmények szándékaik szerint csoportosíthassák át és ott takarítsanak meg, ahol az a legésszerűbb és a legkevesebb gondot okozza. szeretném azt is hangsúlyozni, hogy a kormánynak elhatározott szándéka az improduktív kiadások, az állami bürokrácia visszaszorítása. /folyt. köv./

sr/ka nj pr
15.25 161287 2279
02

-.-

sp0029 2 130 mtib2030 /parlament/

megkezdődött.../27. rész/

a védelem és egyéb fegyveres testületek jövő évi működési és fenntartási kiadásaira 56,4 milliárd forintot fordítunk. az összeg nominális növekedése döntően az ár- és adóreform következménye, reálértéken egy százalékos emelkedéssel számolunk. összhangban az általános szigorítással, ezen a területen sem tudunk olyan fejlődést biztosítani, mint amilyen a öt éves terv számolt, a jövő évre tervezett kiadás ennél 4 milliárd forinttal alacsonyabb. az összes fegyveres testületnél megvalósuló beruházás valamivel több mint 6 milliárd forintot tesz ki, amelynek 63 százaléka lakásépítési, illetve közcélú egészségügyi, oktatási, közművelődési célt szolgál.

a közrend és közbiztonság megtartása, társadalmi és gazdasági rendünk védelme fokozott erőfeszítéseket követel a belügyminisztérium szerveitől. az 1988. évi költségvetési előirányzat az idehez képest, az adóreform hatásait kiszűrve, 1,3 milliárd forinttal nő. a növekmény a belügyminisztériummál lehetőséget nyújt az eddigieknél fejlettebb eszközök alkalmazására, elsősorban a hatékony bűnmegelőzés, felderítés és bizonyítás terén, s fedezetet nyújt a külföldi utazási könnyítésekkel együttjáró utlevél ügyintézési kiadásokra is.

ahogy a kormányprogram vitáján már szó volt róla, a kormány számára biztosságot, a gazdálkodó szervezetek számára garanciát ad az, hogy az országgyűlés figyelemmel kíséri, ellenőrzi és támogatja tevékenységét. a társadalmi kontrollt a kormány nemcsak elfogadja, de igényli is. ennek jegyében emelem ki a törvényjavaslatnak azokat a pontjait, amelyeket a parlament folyosóján - egyik képviselőtársukat idézve - csak úgy emlegetnek, hogy a „csengőszámok,..

mik is ezek? az állami pénzügyekről szóló törvény előirásai szerint a rendkívüli helyzetektől eltekintve, s akkor is az országgyűlés felhatalmazását kérve, a tanácsi támogatásokat kizárólag az országgyűlés módosíthatja. hasonló gyakorlatot ajánlunk a központi költségvetési szervek támogatásainál a most benyújtott törvényjavaslatban, elsősorban azért, hogy a költségvetés védelme érdekében se születessenek olyan évközi intézkedések, amelyek lehetetlen helyzetbe hozzák az intézményeket, veszélyeztetnék az alapvető ellátást. /folyt. köv./

sr/ka nj pr
15.29 161287 2256
02

-.-

sp0030 2 130 mtib2031 /parlament/

megkezdődött.../28. rész/

az állami költségvetés 1988. évi tervezett hiánya 20,4 milliárd forint, ami csaknem 15 milliárd forintnyi javulást jelent az idei várható hiányhoz képest. mint ahogy arról a bizottsági üléseken is többször szó esett, a jövő évi gazdasági-pénzügyi folyamatok számos bizonytalanságot hordoznak magukban, így a költségvetésnek megfelelő tartalékkal kell rendelkeznie az előre nem látható gondok áthidalására is. ez teszi szükségessé a korábbi években szokásosnál nagyobb, 10 milliárd forintnyi tartalék tervezését. a központi népi ellenőrzési bizottság idén igen széleskörűen elemezte az állami költségvetés helyzetét. következtetése: a jelenlegi körülmények között nagyobb összeg is elegendő ahhoz, hogy kellő biztonsággal nézhessünk szembe a jövő év ismeretlen hatásaival.

a tartalékra azonban a nemzetközi fizetési mérleg sérelme nélkül csak akkor van fedezet, ha a belső megtakarítások meghaladják a tervben számítottat. az előterjesztett törvényjavaslat tartalmazza, hogy a 10 milliárd forint felhasználására ilyen esetben is csak a parlament jóváhagyásával kerülhet sor. annak érdekében, hogy a szigorú követelmény a törvény szövegében még világosabb legyen, a tisztelt képviselőknek pótlólagosan szétosztott módosítások között e témában pontosítások szerepelnek.

a törvényjavaslat az országgyűlés előzetes tájékoztatását írja elő a szénbányászat, a vaskohászat, a hűstermelés és -értékesítés, a magyar államvasutak, a szanálási és a foglalkoztatási alap előirányzatainak növelése esetén. azoknál a támogatásoknál pedig, amelyek az előre meghirdetett feltételek szerint normatív módon illetik meg a gazdálkodó szervezeteket, - hogy csak egy példát említsek: a tervezettnél több műtrágyát használnak fel, - ha olyan veszéllyel kell számolnunk, amely a költségvetés elfogadott pozícióját jelentősen megváltoztatná, a szabályozás fenntartása, illetőleg módosítása érdekében a kormánynak a parlament jóváhagyását kell kérnie.

a kormány fő törekvése az 1988. évi költségvetés kialakításánál az volt: olyan költségvetést terjesszen a tisztelt országgyűlés elé, amely kellő biztosíték arra, hogy évközi intézkedésekkel ne kelljen megzavarni sem a vállalatok, sem az intézmények gazdálkodását. ez alól mindössze a támogatások, a mentességek és a kedvezmények kivételek. /folyt. köv./

sr/ka rj pr
15.32 161287 2351
" "
öz

-.-

sp0031 2 130 mtib2032 /parlament/

megkezdődött.../29. rész/

a kormány szándéka, hogy a gazdasági folyamatok kibontakozását érvényesíteni engedje, türelmetlenül nem avatkozik be sem a vállalatok érdekében, sem az esetleges többletjövedelmek lefölözésére. ugyanakkor nagy következetességgel érvényesíteni fogjuk a pénzmennyiség előre meghirdetett korlátozását, a szigorú költségvetési és banki magatartást. a megérett ügyekben viszont nem szabad és nem is fogjuk megvárni a cselekvéssel a gondok elmélyülését. úgy véljük, hogy ez a magatartás jobban kiszámítható és minden oldalról bizalmat erősítő lesz a gazdálkodók és a társadalom szempontjából is.

tisztelt országgyűlés!

a költségvetéssel egyidejűleg előterjesztettük az állami pénzügyekről szóló törvény módosítására vonatkozó javaslatunkat is. e módosítások nem helyettesítik a pénzügyi törvénynek a költségvetési reform keretében megvalósítandó átfogó korszerűsítését. a törvényjavaslat azt célozza, hogy a pénzügyi rendszer legalapvetőbb szabályait megállapító állami pénzügyi törvény is összhangba kerüljön az adóreformmal. sőt, mint ahogy azt a képviselők az őszi ülészen javasolták, a jövőben adót bevezetni, az adózók körét, illetőleg az adó mértékét megváltoztatni csak törvényben lehet. e rendelkezés összhangban van az ülészen napirendjén szintén szereplő törvényjavaslattal is.

fontos új eleme a pénzügyi törvényjavaslatnak az is, hogy gondoskodik a személyiséghez fűződő jogok védelméről az adóztatás, illetve a pénzügyi ellenőrzés során. erre azért van szükség, mert az adóhatóság a jövőben törvényes működése során is egy sor, az állampolgárok, a vállalatok életével kapcsolatos, de nem a jövedelmükre vonatkozó információ birtokába jut. törvényes biztosítékot indokolt teremteni arra, hogy az adóhatóság tudomására jutott információk csak a törvényben meghatározott célra legyenek felhasználhatók. úgy véljük, hogy ezzel a törvényt módosítással újabb lépést teszünk jogrendünk fejlesztésére, a gazdaságirányítási magatartás kiszámíthatósága és ellenőrizhetősége irányában.

a parlament plenáris ülését megelőzően beható, érdemi és élénk viták folytak a bizottságokban, a képviselőcsoportok ülésein a jövő évi gazdaságpolitikáról, állami költségvetésről és az állami pénzügyekről szóló törvény betervezett módosításáról. /folyt.köv./

sr/rj pr
15.36 161287 2314

Tjogalkotási

öz

-.-

sp0032 2 130 mtib2033 /parlament/

megkezdődött.../30. rész/

a viták alapján a képviselői felvetések azon részét - és ez volt a többség - amelyekkel a kormány is azonosulni tudott, a szétszított szöveg-módosító javaslatok tartalmazzák.

a kormányprogram 1988-ra a stabilizációs időszak kezdetét, legnehezebb évét jelezte. objektív okokból nem lehet teljes összhang az 1988. évi terv és a kormányprogram között. ugyanakkor a jövő évi terv- és költségvetés az egyensúlyi lépések mellett magában hordozza a kedvezőbb fejlődés első csiráit, az ideai javuló tendenciák megerősödésének, fordulattá formálódásának lehetőségét. a célok kemények, de megvalósíthatóak. a magyar gazdaság és társadalom többre képes, mint amit ma teljesítünk - és ez önbizalmat adhat. rajtunk, mindannyiunkon múlik, hogy szándékainkból valóság legyen. e gondolatok jegyében kérem a kormány megbízásából a tisztelt országgyűlést, hogy a módosító javaslatokat is figyelembe véve, az 1988. évi költségvetési, valamint az állami pénzügyekről szóló törvény-tervezeteket elfogadni sziveskedjék. /folyt.köv./

sr/nj pr

15.38 161287 1063

--

sp0033 2 130 mtib2034 /parlament/

grósz károly beszéde /1. rész/

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk grósz károly miniszterelnök beszédét, amely a zárt ülésen hangzott el.

tisztelt országgyűlés!

három hónappal ezelőtt hagyta jóvá az országgyűlés azt a munkaprogramot, amely a központi bizottság ez év júliusi állásfoglalása alapján a gazdasági-társadalmi kibontakozás legközvetlenebb feladatait tartalmazza.

élve az alkalommal, szeretném önöket tájékoztatni a munkaprogram fogadtatásáról, a végrehajtás továbbiakban várható politikai környezetéről és arról, hogy mit tett a kormány az őszi ülés óta a megvalósításhoz szükséges hazai és nemzetközi feltételek megteremtése érdekében.

02

a parlamenti ülészek széles nyilvánosságot kapott és nagy érdeklődést váltott ki. a nyilvánosság és az érdeklődés találkozása következtében a közvéleményben, az érdekelt állampolgárok legszélesebb köreiből a korábbinál reálisabbá és egységesebbé vált a kép az ország helyzetéről, az előttünk álló újszerű feladatokról, a népünket, jövőnket ezekben az években érintő és meghatározó sorskérdésekről. ezt nagy politikai értéknek tekintjük.

az országgyűlés őszi ülészeit nemcsak határainkon belül övezte megkülönböztetett figyelem. nagy érdeklődést tanúsítottak iránta szövetségeseink és barátaink, sőt azt is nyugodtan állíthatjuk, hogy mindazok az országok, vezető politikusok is, akik - függetlenül társadalmi berendezkedésünk különbözőségétől - érdekeltek a hazánkhoz fűződő gazdasági, politikai, műszaki-tudományos, kulturális és egyéb kapcsolatok további erősítésében.

a munkaprogram fogadtatását tekintve a kép - ahogyan ez várható volt - erősen differenciált. nagyon lényegesnek tartjuk, hogy az állampolgárok, a közösségek józan, tárgyilagos helyzetértékelése és támogató tenniakarása dominál benne. különösen fontos, hogy a termelő vállalatok jelentős részénél olyan szemlélet és gyakorlat van felerősödőben, amely nem a mozgástér vélt és valós korlátait leltározza nagy szorgalommal, hanem a lehetséges cselekvés módjait kutatja. csakis ez a magatartás az előre mutató.

nem hagyhatjuk azonban figyelmen kívül, hogy az előbbiekkal ellentétes jelenségekkel is lehet találkozni. a kezdeti bizakodás mintha csökkent volna. vannak, akik még mindig csak a fenntartásaikat tudják megfogalmazni. egyesek továbbra is a kivárás pozíciójában húzódnak meg. mások mindmáig nem voltak képesek elmozdulni a „kik a felelősek”, kérdéstől, nem véve tudomást arról, hogy ezzel valójában nem jutunk előre. /folyt.köv./ kö/nj pr
15.40 161287 2534

02

--

sp0034 2 130 mtib2035 /parlament/

grósz károly... /2. rész/

a kibontakozást illetően a „mi a biztosíték”, kérdését ismételtetik kitarthatóan. sajnálatos tény - s ez politikai munkánk gyengeségét is tükrözi -, hogy sokan nem értik és különösebben nem is érdeklődnek az iránt, amit a kormány munkaprogramja tartalmaz. közülük kerülnek ki azok, akiket tájékoztatlanóságuk nem tart vissza magabiztos nyilatkozatoktól.

az sem ért bennünket váratlanul, hogy a nehézségek növekedése nagyobb aktivitásra bátorítja az ellenséges és ellenzéki elemeket. itt is szeretném hangsúlyozni, hogy a kormány a jövőben is párbeszédre törekszik mindenkivel, aki bár tőlünk eltérő módon, de a szocialista kibontakozás érdekében keresi a megoldási lehetőségeket. de nem vagyunk hajlandók tárgyalni azokkal, akik tudatosan ártó szándékkal, ellenséges platformról igyekeznek diszkreditálni céljainkat s a megvalósításra irányuló erőfeszítéseket.

mindezek a jelenségek nem hanyagolhatók el, de természetesen nem kérdőjelezhetik meg azt a sok irányból érezhető támogatást, amely a kormánynak erőt és biztosságot ad a munkához. ezt az alkalmat is szeretném megragadni, hogy köszönetet mondjak azért a konstruktív és felelős együttműködésért, amellyel a pártszervek, az országgyűlés bizottságai, valamint a társadalmi szervezetek, köztük a szakszervezetek országos tanácsa, a hazafias népfront országos tanácsa és a kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága a kormányzati munkát erősítik. ugyancsak a bizalom és az együttes cselekvésre irányuló készség jeleként értékeljük és köszönettel fogadjuk azokat a közösségi és egyéni javaslatokat, észrevételeket, amelyek a kormány tagjaihoz, személy szerint a miniszterelnök címére érkeznek.

engedjék meg, hogy egy ilyen, nyugdíjas által írt, december 8-án postázott levélből is idézzek - minden különösebb kommentár nélkül: „olyan vészharang-kongatást csinálni, olyan, szinte temetői hangulatot árasztani /amire egyik példa a budapesti körzeti stúdió legutóbbi adása a fővárosi tanács üléséről/ nem szabad és szerintem nem is indokolt... pazaroljuk és dezmáljuk /bocsánat a többes szám első személyért, de túl általános a tünet/ a társadalmi tulajdont, hallgatólagosan vagy tevőlegesen eltűrjük a hanyag, rossz, lélektelen munkát, legyen az akár fizikai, hivatali, szellemi, vagy éppen sporttevékenység. ... meggyőződésem szerint nem elsősorban a gazdasági helyzet tragikus, hanem a társadalom egy részének etikai-eszmei állapota, ha úgy tetszik: lezüllése., /folyt.köv./ kö 15.42 161287 2487

02

-.-

sp0035 2 130 mtib2036 /parlament/

grósz károly... /3. rész/

mindez azt bizonyítja, hogy társadalmunkban megvan és erősödik az akarat a közösen elhatározott célok megvalósítására és azok vannak döntő többségben, akik azt keresik, hogyan lehet a szocializmus jobb, hatékonyabban működő gyakorlatát kialakítani hazánkban. ők azok, akik nemcsak helyzetünk komolyságát, a lehetséges veszélyeket értik világosan, hanem a gondolkodás megújításával, korszerű cselekvéssel növelik a nemzet önbizalmát, önbecsülését, teljesítményét.

ugyanakkor tisztában vagyunk vele, hogy a jövőben a kormányprogram fogadtatásának ez az alapjaiban egyetértő támogatása tovább fog differenciálódni. ahogy egyre határozottabb lépésekkel fogunk előrehaladni az általános elvek konkrét megvalósításában, egyre inkább megoszlanak majd a vélemények, éleződnek a viták is. a fő célok megvalósítására irányuló döntéseink nem egyszer érdekeket fognak sérteni, illuziókat fognak eloszlatni. mégsem választhatunk más utat.

számítanunk kell arra is, hogy a jövőben fokozódni fog a türelmetlenség. sokan azonnali, kézzel fogható pozitív eredményeket várnak, holott a felhalmozódott feszültségeket még a legjobb esetben is csak esztendőnk alatt tudjuk - közös munkával - megszüntetni. a helyzetből és a feladatokból adódóan politikai közéletünkben várhatóan állandósulni fog a mindenkori jelen megítélésének kettőssége. egyrészt gyarapodnak majd a változás, a jó irányu kibontakozás jelei, másrészt fellelhetőek lesznek a mozdulatlanság fékjei is, mert számtalan területen egyszerűen nincs meg még a kívánatos változás lehetősége, vagy a szemlélet, a személyi alkalmatlanság gátolja a kibontakozást. míg az utóbbin következetes munkával, esetenként szándékainktól független sebek okozásával is változtathatunk, de az objektív adottságokat csak lassan, türelmes, kitartható munkával alakíthatjuk át.

a reménynek és kétkedésnek ez a sajátos keveréke tehát egy ideig életünk, közérzetünk szerves része lesz, s ezt a politika eszközeivel kezelni a kormány egyik folyamatos feladatának tekintjük. ennek feltétele, hogy az ország irányításában, a társadalmi magatartás alakításában részt vevők együttgondolkodása is erősödjék. a vitákat természetes elemnek kell tekinteni, hiszen nagy jelentőségű feladatok állnak előttünk és egy-egy probléma többféleképpen is megoldható. az egymásra mutogatás azonban sehová nem vezet. s az sem, ha divattá válik a napi valós problémák egyoldalú ismételtetése, a negatív tünetek túlhangsúlyozása, az önkritika nélküli elégedetlenség. /folyt.köv./ kö/nj pr 15.43 161287 2533

-.-

sp0036 2 130 mtib2037 /parlament/

grósz károly... /4. rész/

sokat várunk a kibontakozásban a politikai vitakultúra fejlődésétől is. ebben az esetben a nyíltság nem keveredhet össze a felelőtlen vádaskodással, becsületsértő jelzők dobálgatásával. ez utóbbiak ugyanis a szembenállást növelik, az országnak pedig bizakodásra és cselekvési egységre van szüksége.

tisztelt képviselők!

az országgyűlés őszi ülészeke óta végzett kormányzati munka középpontjában - érthető módon - a gazdasági feladatok álltak. a kormány által hozott döntések jelentős részét teszik ki azok az intézkedések, amelyek az új adórendszerrel szőlő törvények végrehajtását szolgálják.

a minisztertanács áttekintette a kétszintű bankrendszer működésének tapasztalatait, s javaslatokat fogadott el a negatív tendenciák kiszűrése és a kedvezőbb folyamatok szélesebb körű elterjesztése érdekében.

javaslatot tett a minisztertanács az elnöki tanácsnak a kötvénykonstrukció továbbfejlesztésére, illetőleg a versenytárgyalásról szőlő törvényerejű rendelet megalkotására.

megfelelő jogszabályok születtek az ugynevezett bérbruttósítás elvégzésére.

az 1988. évi népgazdasági terv és költségvetési javaslat, valamint a gazdasági szabályozók kialakítása során arra törekedtünk, hogy - a munkaprogramban meghatározott céloknak megfelelően - fizetőképességünk megőrzését segítsük elő, s ezzel összhangban biztosítsuk a költségvetés egyensúlyát. ezért is fontos, hogy sikerült lehetőséget találni védelmi kiadásaink mérséklésére, miközben garantáljuk szövetséges kötelezettségeink fegyelmezett teljesítését. /folyt.köv./ kö/rj pr
15.45 161287 1599

--

sp0037 2 130 mtib2038 /parlament/

grósz károly... /5. rész/

a minisztertanács az elmúlt időszakban természetesen nemcsak gazdasági és szociálpolitikai kérdésekkel foglalkozott, az egyéb területeket érintő döntéseknél is az vezérelt bennünket, hogy azok - esetleg csak hosszabb távon - járuljanak hozzá az állampolgári közérzet javításához, nemzeti értékeink megővéséhez. ilyen felfogásban tettünk javaslatot például a külföldre utazás és az utlevélhez jutás állampolgári joggá tételére, s döntöttünk az ezt biztosító anyagi feltételekről. szigorú korlátozó intézkedéseket vezettünk be a hulladékok külföldről történő behozatalával kapcsolatban. áttekintettük a balaton térségére hozott korlátozó és fejlesztő intézkedések hatásait. elhatároztuk a dunakanyar területrendezési és fejlesztési céljainak átfogó felülvizsgálatát.

a minisztertanács legutóbbi ülésén elfogadott egészségmegőrzési program szintén hosszú távu céljainkat szolgálja. a lakossági közhangulatot minden bizonnyal kedvezően érinti majd a lakásépítések területén a kötelező jótállás intézményének bevezetése vagy a szolgáltatásokkal kapcsolatos jogviták intézésének egyszerűsítése. az elnöki tanács a közelmúltban fogadta el a kétszintű helyi-területi igazgatás bevezetésére vonatkozó javaslatunkat, amivel a ma oly égetően szükséges helyi kezdeményezések kibontakozását szeretnénk bátorítani.

tisztelt országgyűlés!

nemzetközi tevékenységében a kormány legfontosabb feladatának a stabilizációs és kibontakozási program külső feltételeinek biztosítását tekinti. ennek érdekében törekszünk az államközi kapcsolataink további aktivizálására. különösen nagy figyelmet fordítottunk és fordítunk a nemzetközi gazdasági, pénzügyi és tudományos-műszaki együttműködésben rejlő lehetőségek kihasználására.

gazdasági-társadalmi céljainkat szolgálták a szocialista szövetségeseinkkel, a szomszédainkkal, a fejlett tőkés és a fejlődő országokkal létrejött felsőszintű tanácskozások és konzultációk. a legutóbbi időszakban lezajlott kormányfői, miniszterelnök-helyettesi, illetve miniszteri találkozókön tárgyaló partnereink biztosítottak bennünket arról, hogy reformelképzeléseinkkel, külpolitikai aktivitásunkkal egyetértenek, támogatják azokat. tárgyalásaink középpontjában a korszerű gazdasági együttműködési formák feltárása és kibontakoztatása állt. mi elsősorban a termelési együttműködést szorgalmazzuk, s ehhez a lehető legkedvezőbb feltételeket teremtjük meg. ennek megfelelően alakítjuk piaci politikánkat. /folyt. köv./

sr/ka rj pr
15.46 161287 2504

--

sp0038 2 130 mtib2039 /parlament/

grósz károly... /6. rész/

keressük azokat a megoldásokat, amelyek reformtörekvéseink számára pótlólagos forrásnövelést tesznek lehetővé, hogy képesek legyünk átalakítani a termelés szerkezetét és továbbra is maradéktalanul eleget tudjuk tenni fizetési kötelezettségeinknek.

a kgst októberi, moszkvai ülészakán - ennek jegyében - közösen határoztunk a szocialista gazdasági integráció mechanizmusának és a kgst tevékenységének fokozatos átépítéséről, amelyet a tagországok nemzeti gazdasági mechanizmusai fejlődésének figyelembe vételével kell megvalósítani. ez széles körű, átgondolt közös munkát igényel. fő törekvésünk a vállalatok közötti kapcsolatok, az áru- és pénzvviszonyok, illetve általában a szocialista gazdasági együttműködésben az érdekeltség erősítése.

a szocialista országokkal a jövő évi árucsereforgalmi megállapodások létrehozására irányuló tárgyalások is azt bizonyítják, hogy partnereink is az együttműködés bővítésében keresik a gazdasági növekedés egyik hajtóerejét. összességében szerényebb forgalom-növekedést alapoznak meg a megállapodások. ezért évközi folyamatos munkával kell további lehetőségeket feltárni a kölcsönös, országos és vállalati érdekek alapján.

megkülönböztetett jelentőségű tárgyalásokat folytatunk a szovjetunió vezetőivel a jövőbeni együttműködésünk tartalmáról és kereteiről. minden témakörben a maximális megértést, segítőkészséget és együttműködési szándékot tapasztaltuk. megállapodtunk a forgalom szinten tartásában és az áruszállítások szerkezetének fokozatos módosításában.

a többi kgst-országhoz hasonlóan mi is foglalkozunk a közös piaccal való viszonyunk rendezésének kérdéseivel. a közös piac tagországi hagyományos és fontos gazdasági partnerek magyarországi számára, ezért a kapcsolatok rendezéséhez komoly érdekünk fűződik. tárgyalások folynak az első átfogó megállapodásról, hazánk és az európai gazdasági közösség között, amelyeket szeretnénk belátható időn belül sikeresen befejezni. minden lehetséges alkalommal fellépünk a bennünket sújtó diszkriminatív intézkedések megszüntetése érdekében. /folyt. köv./

sr/ ka rj pr
15.47 161287 2118

-.-

sp0039 2 130 mtib2040 /parlament/

grósz károly... /7. rész/

nemzetközi kapcsolataink, együttműködésünk biztató távlatait nyitja meg a szovjetunió és az egyesült államok között kibontakozó párbeszéd új szakasza. túlzás nélkül vallhatjuk, hogy a történelmi jelentőségű csúcstalálkozó - amely az új politikai gondolkodásmód terméke - olyan nemzetközi együttműködést tesz lehetővé, amelyre nem az ellenségeskedés, a gyanakvás, a gazdasági kapcsolatokban a hátrányos megkülönböztetés, hanem a kölcsönös érdekeken nyugvó együttműködés jellemző. ezért a magyar népköztársaság kormánya a legmelegebben, a legőszintebben üdvözli a szovjet-amerikai közös nyilatkozatban megfogalmazott törekvéseket, és különösen azt az eltökéltséget, hogy „minden szinten tovább kell fejleszteni és intenzívebbé kell tenni a hivatalos kapcsolatokat azzal a céllal, hogy gyakorlati és konkrét eredményeket érjenek el....”, a magyar kormány a maga részéről az eddigiekhez hasonlóan, a jövőben is minden lehetséges módon hozzá kíván járulni a fegyverzetkorlátozás és a leszerelés ügyéhez, az atommentes világ megteremtéséhez. javaslom a tisztelt országgyűlésnek, hogy a mai ülésén nyilvános állásfoglalásban fejezze ki egyetértését e történelmi jelentőségű megállapodással. ajánlom, hogy az állásfoglalást a parlament külügyi bizottsága szövegezze meg.

tisztelt ház!

a kormány munkaprogramjának betérjesztésekor ígéretet tettem önöknek arra, hogy - felgyorsítva a kormányzati munka korszerűsítését célzó előkészületeket - javaslatot teszünk a minisztertanács és a minisztériumok szervezetének új rendjére. ezért terjesztem most elő a kormány nevében az ezzel kapcsolatos törvényjavaslatot. mindezt széles körű konzultáció és tapasztalatszerzés előzte meg, melynek során a szervezeti változások szinte egyöntetű támogatást kaptak.

a tervezett szervezeti intézkedések és az ezekhez kapcsolódó személyi változások ennek a folyamatnak az első ütemét jelentik. ebből következik, hogy most csak olyan személyi változásokra terjeszték elő javaslatokat, amelyek a szervezet-korszerűsítéssel függnek össze. a mostani első lépést követően 1988-ban szándékozunk előkészíteni és 1989. január 1-jével bevezetni a még szükségesnek ítélt módosításokat. a törvényjavaslatot 1987. december 14-ei ülésén megtárgyalta és támogatta az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága. egyetértett azzal, hogy azt a kormány nevében önök elé terjesszem. /folyt. köv./

sr/ka rj pr
15.49 161287 2434

-.-

sp0040 2 130 mtib2041 /parlament/

grósz károly... /8. rész/

a kormányzati munka továbbfejlesztésénél abból indulunk ki, hogy a mai helyzetben gyors reagálásra, kemény és néha kényszerű döntések meghozatalára, s - az alapvető irányok tartása mellett - állandó manőverezési készsége van szükség. ez elképzelhetetlen a kormányzás munkastilusának átalakítása, a döntési rendszer megváltoztatása és a felelősségi viszonyok áttekinthetővé tétele nélkül. mindez olyan követelmény a központi állami irányítással szemben, amely szervezeti és személyi változásokat is igényel.

ugyanakkor nem becsülve le a szervezeti viszonyok fontosságát és a vezető állami tisztségek arra legalkalmasabb személyekkel való betöltésének jelentőségét, mégis azt kell mondanunk, hogy ezeknek a tartalmi célokhoz: az ország előtt álló, megoldásra váró feladatokhoz képest eszköz-szerepük van. az ország sorsa nem a minisztériumok átszervezésén, hanem mindenekelőtt a termelő munka hatékonyságán múlik. itt még érdemi változást nem tapasztalunk.

a minisztériumok felsorolásáról szóló törvényjavaslatot elsősorban azokkal a tartalmi összefüggésekkel indoklom amelyekbe a javasolt szervezeti intézkedések és személyi változások beágyazódtak. ezek közül a következőkre kívánom figyelmüket felhívni: - az állam gazdaság-szervező szerepe a jövőben nem csökken, ellenkezőleg, erősödik, de az más, közvetettebb formában nyilvánul meg, mint eddig. - a másik tartalmi követelmény azzal kapcsolatos, hogy a kormánynak a jövőben nyitottabbnak kell lennie a társadalmi fejlődés új jelenségeire. - s végül a tartalmat érintő harmadik törekvésünk azzal függ össze, hogy erősödik a szocialista demokrácia és fokozódik az állami szervek munkája feletti társadalmi ellenőrzés. /folyt. köv./

sr/ka nj pr
15.51 161287 1753

--

sp0041 2 130 mtib2042 /parlament/

grósz károly... /9. rész/

a kormányt érintő javaslataink arra irányulnak, hogy a minisztertanács testületi jellegének erősítését összhangba hozzuk a miniszteri önállóság és felelősség növelésével. ennek jegyében felülvizsgáltuk a miniszterelnök-helyettesek funkcióját és a kormánybizottságokat. alapvető célunk, hogy a minisztériumok munkájában a kormányhoz kötődést erősítsük, egyidejűleg azonban a tárcájukhoz tartozó szakkérdésekben növeljük a miniszterek saját döntéshozatali lehetőségét.

annak érdekében, hogy a minisztériumok önállóan lássanak el tárcaközi koordinációt, képesek legyenek komplex kormányzati feladatok felelős ellátására, megszüntetjük a minisztertanács tisztségviselőinek miniszterek feletti szervezeti irányító tevékenységét. a miniszterek és az országos hatáskörű szövet vezető államtitkárok a jövőben közvetlenül a minisztertanácshoz kapcsolódnak, munkájukért a kormánynak és az országgyűlésnek tartoznak felelősséggel. ez lehetővé teszi, hogy csökkentjük a miniszterelnök-helyettesi funkciók számát, illetve megszüntessük a kormány és a minisztériumok közé beékelődő hivatali apparátust.

a lefolytatott vizsgálatok egyértelműen kimutatták, hogy a három gazdasági kormánybizottság egymás melletti működése párhuzamosságokra, a kormányzati cselekvés lelassulására vezetett. ezért a minisztertanács megszünteti az állami tervbizottságot, a gazdaságfelügyeleti bizottságot, valamint a nemzetközi gazdasági kapcsolatok bizottságát, és egyidejűleg létrehozza a terv- és gazdasági bizottságot. az országos tervhivatal a jövőben - jelenlegi funkciójának megfelelően - önállóan működik.

a kormánybizottsági titkárságok kiiktatása mellett megszüntetjük a minisztertanács tájékoztatási és tanácsai hivatalát.

a tanácsai hivatal szervezeti és feladatai beépülnek a belügyminisztériumba. ezzel a döntéssel ez a fontos minisztérium a közrend és a belbiztonság kormányzati feladatainak ellátása mellett jelentős lépést tesz a belügyi és közigazgatási funkció kiteljesedése felé.

a tanácsok irányításának az alkotmányban is rögzített konstrukciója változatlan marad. a tanácsok központi irányítása továbbra is a minisztertanácshoz tartozik, de most már nem államtitkár, hanem a kormány egyik tagja - a belügyminiszter - közreműködésével. /folyt.köv./

sr/li nj pr
15.53 161287 2317

--

sp0042 2 130 mtib2043 /parlament/

grósz károly... /10. rész/

a minisztertanács tanácsi kapcsolatainak magasabb szintre emelése érdekében - a miniszterelnök vezetésével - létre hozzuk a minisztertanács tanácsi kollégiumát. ez egy olyan új, közvetlen kapcsolati forma lesz a kormány és a tanácsok között, amely érdekegyeztetési, később pedig érdekképviselői fórumként működhet.

a minisztertanács tájékoztatási hivatala megszüntetését az indokolja, hogy a tömegtájékoztatásban jelentősen növelni kívánjuk a sajtószerveket alapító intézmények önálló döntési lehetőségét és felelősségét. ennek érdekében szétválasztjuk a kormányzati sajtóirányítást, illetve a kormányzóvívői tevékenységet. ez utóbbi a minisztertanács elnökének közvetlen irányítása alá kerül. ugyancsak a minisztertanács elnöke látja el a magyar rádió, a magyar televízió és a magyar távirati iroda felügyeletét. a magyar hírlap a kormány napilapjaként fog a jövőben megjelenni.

a minisztériumok, illetve országos hatáskörű szervek körében végrehajtandó változások célja az integrált, a koordináció belső biztosítására képes minisztériumok létrehozása, ezzel egyidejűleg a gazdaságirányítás körében a merev funkcionális és ágazati tagozódás felszámolása.

javasoljuk a belkereskedelmi és a külkereskedelmi minisztérium összevonásával, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok titkársága önálló hatáskörének megszüntetésével, valamint az országos anyag- és árhivatal hatáskörének jelentős módosításával a kereskedelmi minisztérium létrehozását. az elmúlt időszakban a piacfelügyeletben az operatív zavarelhárítás elsődlegességet kapott a tervszerű piacépítéssel szemben. a belső, a kgt és a külső piacok egységes kezelésének hiánya folyamatos gondot jelent. az áruk és a szolgáltatások forgalmazása a különböző ágazati csatornákon szétesik. piacépítési szempontból feltétlenül indokolt a fogyasztói, a termelői, illetve az exporttevékenységhez szükséges belföldi piaci feltételek egységes szabályozása, vagyis a bel- és külkereskedelem állami irányításának integrálása. ez az átszervezés nem egyszerűen a bel- és külkereskedelmi minisztérium összevonását jelenti, hanem a kereskedelem és a piacfelügyelet minőségileg új típusú irányítási rendszerének megteremtését. ezt követően az országos anyag- és árhivatal - termelőeszköz-kereskedelmi és piacfelügyeleti feladatai nélkül - országos árhivatalként működik tovább. /folyt.köv./

sr/li nj pr
15.54 161287 2399

-.-

sp0043 2 130 mtib2044 /parlament/

grósz károly... /11. rész/

a kereskedelmi minisztérium ellátja az államközi gazdasági kapcsolatok szervezésével, koordinálásával, szabályozásával, illetve irányításával, valamint a kgt integrációval kapcsolatos állami feladatokat is, és ezáltal vezető szerephez jut a gazdasági diplomácia irányításában. az idegenforgalom állami irányítását is a kereskedelmi minisztérium végzi. mivel az idegenforgalom igen összetett és a népgazdaság szempontjából rendkívül jelentős terület, e feladatra a minisztérium irányítása alatt országos hatáskörű szervet szándékozunk kialakítani.

a következő javaslatunk a szociális és egészségügyi minisztérium létrehozására irányul. a szociálpolitika állami irányítását jelenleg a szétaprózottság jellemzi, mert szociálpolitikai feladatokat szinte valamennyi minisztérium végez. a különböző tárcáknál a szociális feladatok ellátása a főtevékenységnek szükségképpen alávetetten történik, és sok gazdája van a szociális ügyeknek a tanácsi szervezetekben is. hosszadalmas és nehézkes a koordináció, és a szociális érdekvégyesítési mechanizmus is fejletlen. mindez nehezen áttekinthetővé és esetenként pazarlóvá teszi az egyébként is szűkös pénzügyi források felhasználását.

az új minisztérium látná el a szociális juttatási rendszer megalapozásával, a szociális jellegű foglalkoztatással kapcsolatos feladatokat. ide tartoznának a rehabilitációval, a fogyatékkal összefüggő teendők. itt szerveznénk meg az egészségmegőrzési programmal, az alkoholizmus elleni küzdelemmel, a társadalmi beilleszkedési zavarokkal kapcsolatos, valamint a népesedési és családpolitikai központi államigazgatási feladatokat is.

a szociális és egészségügyi minisztérium mellett az államigazgatáson belül koordinációra és a társadalmi szervezetekkel való érdekegyeztetésre szociálpolitikai tanács, az egészségmegőrzés feladatainak ágazatközi összehangolására országos egészségvédelmi tanács működne, és új típusú kapcsolatrendszer alakulna ki a szakszervezetekkel is. /folyt.köv./

sr/li nj pr
16.21 161287 2036

-.-

sp0044 2 130 mtib2045 /parlament/

grósz károly... /12. rész/

a szociális és egészségügyi minisztériumhoz tartozna a társadalombiztosítás irányítása oly módon, hogy az elvi tervezési és szabályozási feladatok az országos társadalombiztosítási főigazgatóságtól fokozatosan beépülnek e minisztériumba, a társadalombiztosítási szolgálatot egyre inkább pénzügyi, illetve önkormányzati jelleggel célszerű működtetni, az országos társadalombiztosítási főigazgatóság államigazgatási szerv jellege tehát fokozatosan megszűnne.

ugy gondoljuk, hogy egy ilyen minisztérium létrehozása megkönnyíthetné a kormányprogramban meghirdetett szociálpolitikai koncepció kidolgozását és hatékony állami alkalmazását.

új minisztériumként javasoljuk felállítani a környezetvédelmi és vízgazdálkodási minisztériumot. jelenleg a különböző természeti erőforrásokkal való gazdálkodás elkülönült ágazati tevékenységként folyik. ezért szükség van a társadalom hosszú távu érdekeit előtérbe állító, komplex, jobban koordinált ökológiai szemlélet és cselekvés kialakítására.

magyarország sajátos földrajzi helyzete, a vízgazdálkodás kiemelkedő jelentősége és a környezetvédelem többi ágával való szoros összefüggése, a hagyományosan a megyerendszertől függetlenül kialakult erős vízügyi igazgatási szervezet azt indokolja, hogy a környezetvédelem központi irányítását a vízügyi igazgatással összekapcsolva alakítsuk ki. az új minisztérium a környezetvédelem legáltalánosabb funkcionális feladatait látná el. emellett foglalkozna a vízgazdálkodási, vízhasznosítási és vízkárelhárítási feladatokkal, a természet- és tájvédelemmel, a levegőtisztasággal, a zajvédelemmel, a veszélyes és egyéb hulladékok kezelésével, egyes kommunális irányítási feladatokkal és a földvédelemmel. az új minisztérium bázisán racionálisabbá és hatékonyabbá válna a jelenleg sokszor párhuzamos területi, intézményi rendszer tevékenysége, és költségmegtakarításra is számíthatunk.

tisztelt országgyűlés!

a javasolt módosítások jelentőségét jól érzékelteti, hogy ilyen léptékű változásokra 1967 óta nem került sor. azt 1988. március 31-ig kell végrehajtani. /folyt.köv./

sr/li rj pr
16.26 161287 2138

-.-

sp0045 2 130 mtib2046 /parlament/

grósz károly... /13. rész/

az új követelményekhez igazodik fokozatosan a kormány munkastilusa is. tartalmilag gazdagabb lett az együttműködés a szakszervezetek országos tanácsával. lezajlott a kormány és a kis képviselők első találkozója. a kormány gazdasági kérdésekkel foglalkozó tagjai együttesen folytattak tapasztalatcserét az üzemek, termelőszövetkezetek vezetőivel. javult a kormányzati munkáról adott tájékoztatás. fokozottabban támaszkodik a kormány az országgyűlési képviselők és a parlamenti bizottságok tapasztalataira. a jövőben méginkább mint eddig, kötelességünknek tartjuk a társadalom különböző rétegeivel a folyamatos párbeszédet. fontosabb kérdések eldöntése előtt széles körű konzultációkat szervezünk. a kormány tiszteletben tartja az eltérő véleményeket, de döntéseivel - az összes tényező felelősségteljes számbavétele után - az ország hosszú távu érdekeit kívánja szolgálni. munkánkkal azonban elégedetlenek vagyunk. a kormányzati munka hatékonysága elmarad az igényektől. van kapkodás, a kevésbé fontos ügyek száma nagy, lényegi kérdésekben lassu és hosszadalmas az előkészítő munka. ennek alapvető oka a nyomasztó, állandósult időzavar, a valóságos folyamatok elmélyült elemzésének hiánya, a döntéshozókészítésben az alacsony színvonalu elméleti munka, az egyre szorítóbb gazdasági kényszer, s az ebből eredő szűkülő mozgástér. ezen - amilyen gyorsan képesek vagyunk - változtatnunk kell. hiszem, hogy itt ma javítunk ennek feltételein.

e gondolatok jegyében kérem, hogy az országgyűlés a benyújtott javaslatokat vitassa meg, fogadja el és iktassa az ország új törvényei közé. /mti/

sr/li rj pr
16.30 161287 1645

"02

-.-

sp0046 2 130 mtib2047 /parlament/

megkezdődött... /31. rész/

mészáros győző /somogy m., 8. vk./, a balatonboglári

mezőgazdasági kombinát vezérigazgatója, a törvényjavaslat bizottsági előadója kiemelte, hogy a költségvetés pozíciójának lényeges javulására van szükség, s ez nem teljesíthetetlen követelmény. a teljesítményeket számottevően növelni kell, s - kényszerűségből - jelentős mértékben csökken a lakosság életszínvonala. ugyanakkor lehetőséget kell adni arra, hogy az átlagot meghaladó teljesítményt nyújtók jövedelme arányban álljon munkájukkal.

az előadó ezután részletesen beszámolt a törvényjavaslat előkészítésének menetéről. örömmel állapította meg, hogy a kormány munkaprogramjának, valamint az adóreformnak a vitája megnövelte a képviselők aktivitását: az idén részletesebben, körültekintőbben kívántak foglalkozni a költségvetéssel, s ez az igényük találkozott a kormány szándékával. a pénzügyminisztérium számos kiegészítő információt nyújtott, ezek megkönnyítették a tájékozódást olyan területeken is, amelyekről eddig ritkán beszéltünk - hangsúlyozta. a kormányzat segítőkészsége, a véleménycserék közös igénye némiképp garanciát is jelent a feladatok közös megoldását illetően.

a terv- és költségvetési bizottság két lépcsőben tárgyalta meg a törvényjavaslatot. az irányelveket már november első felében összemérték és megvitatták, majd az elmúlt héten a bizottsági viták összegzése után mondtak véleményt a javaslatról. a vitáról elmondható: a nagy várakozás és az egészséges türelmetlenség mellett mindenki tisztában volt a reális lehetőségekkel. felvetődött, hogy esetleg bővíteni kellene az expozéban is említett, ugynevezett „csengőszámok” körét, ezt azonban most a terv- és költségvetési bizottság nem javasolja.

határozottan megfogalmazódott az a gondolat, hogy a reformot folytatni kell, s e munka igen nagy jelentőségű állomása az adókkal kapcsolatos változtatás. a gazdálkodó szféra és a lakosság jövedelmi viszonyai átrendeződnek, s ezt el kell fogadni. hangot kapott azonban, hogy az ilyen nagyarányú átrendeződés idején mozgásba lendülnek a visszahúzó erők is. úgy ítéljük meg - mutatott rá -, hogy a kormány elszánt a tekintetben, hogy ellenálljon a visszarendeződésnek, de vannak apró jelek, amelyek a gyengeségét jelzik. /folyt.köv./

sr/kö nj pr
16.39 161287 2308

02

--

sp0047 2 130 mtib2048 /parlament/

megkezdődött.../32. rész/

ilyen például az, hogy a termelői árak csak 3 százalékkal csökkentek, a támogatások sem mérséklődtek a szándékolt mértékben, nagyobbak lettek az általános forgalmi adó- és a nyereségadó-kedvezmények. csak következetes elvi és gyakorlati megvalósítással lehet céljainkat elérni - ilyen magatartást támogat az országgyűlés is.

az inflációs veszéllyel kapcsolatban az a vélemény alakult ki, hogy az alapvető okot a gazdaság mélyén kell keresni. a piaci viszonyok erősítése, az indokolatlan termelői áremelkedések megakadályozása kell ahhoz, hogy a fogyasztói árak növekedése ne lépje túl a tervezett mértéket. szükség lenne a felszámolási törvény gyakorlati érvényesítését akadályozó tényezők megszüntetésére is.

mészáros győző kiemelte, hogy a bizottsági üléseken az eddiginél nagyobb érdeklődés kísérte a védelemmel és a fegyveres testületekkel kapcsolatos költségvetési előirányzatokat. vita után arra a következtetésre jutottunk - mondotta -, hogy azokat elfogadásra ajánljuk. lehetővé tesszük ugyanis a rendszerbe állított korszerű haditechnikai eszközök üzemeltetését és szerény mértékű fejlesztését. a nemzetközi helyzet kedvező alakulása nyomán változik ugyan a katonapolitikai helyzet is, azonban a leszerelési tárgyalások a katonai kiadásainkat befolyásoló hagyományos fegyverzetet egyelőre nem érintették.

a képviselők többsége elfogadta, hogy a mai helyzetben jónéhány jogos igény kielégítésére nem jut pénz, vagy csupán az indokoltnál kevesebb. két kérdésben vetődött fel mégis az előirányzatok növelésének igénye. az egyik konkrét javaslat a 65-70 éves nyugdíjasok közül azokra vonatkozik, akiknek a nyugdíja nem éri el a háromezer forintot. a kormányzat által tervezett 330 forintos emelés helyett 530 forintos növelést kért az egyik képviselő, s bár ezt a bizottsági tagok többsége indokoltnak tartotta, forrás hiányában mégsem javasoltuk az indítvány elfogadását. a másik esetben, az expozéban is elhangzott alternatív javaslatok közül bizottságunk azt a változatot támogatta, hogy a három évesnél fiatalabb gyermekek után járó családi pótlék az eredetileg tervezett 400 forint helyett 500 forinttal emelkedjék január 1-jétől. tudomásul vettük, hogy ennek fedezete a szanalási alap 500 millió forinttal történő csökkenése lehet. /folyt.köv./

sr/kö nj pr
16.52 161287 2322

02

--

sp0048 2 130 mtib2049 /parlament/

megkezdődött.../33. rész/

a bizottságok megvitatták az állami pénzügyekről szóló törvény módosítására vonatkozó javaslatot is. a képviselők többsége egyetértett azokkal a változásokkal, amelyek főként az új adórendszer miatt válnak szükségessé, s egyben szélesítik az országgyűlés törvényalkotó tevékenységét. a bizottsági előadó azt kérte, hogy a pénzügyi kormányzat kezelje szigorúan a támogatások kérdését, a nem normatív támogatásokat csökkentse. ennek segítése érdekében - a bizottság nevében - javasolta, hogy az országgyűlés fogadja el a törvényjavaslatot, külön kiemelve, hogy egyetért a „csengőszámok”, és a tartalék kezelésének javasolt módjával.

a terv- és költségvetési bizottság folyamatosan foglalkozni kíván a költségvetés végrehajtásával, ehhez külső szakértők segítségét is igénybe veszi majd - hangsúlyozta, majd a bizottság jelentésében közreadott módosítások figyelembe vételével elfogadásra ajánlotta az 1988. évi állami költségvetésről készült törvényjavaslatot. /folyt.köv./

sr/kö nj pr
16.57 161287 1033

--

sp0049 2 130 mtib2050 /parlament/

megkezdődött.../34. rész/

ujvári sándor /zala, 7. vk./ megyei tanácselnök felhívta a

figyelmet a számos feszültséggel terhes tanácsai gazdálkodás néhány, a költségvetés alakulásával összefüggő problémájára. emlékeztetett arra, hogy az állami támogatások idén több alkalommal végrehajtott csökkentése nehéz helyzetbe hozta a tanácsokat. ennek következtében nemegyszer kellett a lakossággal már gondosan egyeztetett célokat módosítani, esetleg elhagyni. ez nem tett jót a tanácsok tömegkapcsolatának és a lakosság közérzetét is rontotta. bár a költségvetés terheit mérséklő központi szándék teljesen érthető - fűzte hozzá -, nehéz megmagyarázni, hogy az ideai jelentős csökkentések után miért kell a lakosság szinte minden rétegét érintő tanácsai költségvetést - ezen belül a beruházásokat - újból, s ilyen mértékben tovább korlátozni. emiatt további, alapvető igényeket szolgáló fejlesztésekről kell lemondani, illetve elhalasztani.

02

ezzel összefüggő kérdés a településfejlesztési hozzájárulás - a teho - alakulása. a több évre megszavazott teho ugyanis - amelyet mindenütt bizonyos fejlesztésekhez kapcsolnak - a tanácsok csökkentett pénzügyi lehetőségei miatt nem elegendő a korábban meghirdetett célok megvalósításához. nem csoda, ha ebben a helyzetben maguk az érintett lakosok vetik fel a teho fizetésének indokolatlanságát, és kérik annak megszüntetését. a támogatások csökkenése emellett további gondokat okoz egyes tanácsai intézmények működtetésében, elsősorban a kisebb településeken, ahol a tanácsok tevékenysége, pénzügyi helyzete már elérte a kritikus határt.

az elmondottakat summázva ujjvári sándor azt kérte a kormánytól: az eredményes és tervszerű tanácsai gazdálkodás érdekében, tegyen intézkedéseket arra, hogy a jövőben a szabályozók és a lehetőségek már kellő időben ismertté váljanak, s a végrehajtás során érvényesüljön a tanácsai gazdálkodás önállósága. ne folytatódjék az a gyakorlat, hogy egyes központi szervek által év közben végrehajtott csökkentéseket utólag terjesztéssé jóváhagyásra az országgyűlés elé. ezzel kapcsolatban a képviselő örömmel üdvözölte az előterjesztett törvényjavaslat ama passzusát, amely kimondja: a tanácsoknak biztosított állami támogatások előirányzata a jövőben csak az országgyűlés hozzájárulásával változtatható meg. /folyt. köv./

gn/ka nj pr
17.00 161287 2341

--

sp0050 2 130 mtib2051 /parlament/

megkezdődött.../35. rész/

végezetül ujjvári sándor a balaton fokozott vízvédelméért emelt szót. felhívta a figyelmet arra, hogy - számos kedvező eredmény ellenére - továbbra is labilis a keszthelyi-öböl vízminősége. ezért azt javasolta, hogy az öböl térségében folytatódjanak a közvetlen vízvédelmi célokat szolgáló, részben már megkezdett fejlesztések. különösen fontos a szennyvízcsatorna-hálózat bővítése, a hulladékok megfelelő elhelyezése, és a kis-balatoni munkálatok második ütemének megvalósítása.

dr. péterfy réka /budapest, 58. vk./ csoportvezető főorvos

elmondotta: fokozódó aggodalommal tanulmányozta az előterjesztéseket, a költségvetés mutatói ugyanis kétségessé teszik, hogy az egészségügy napjainkra elért szerény színvonala legalább

02

tartható legyen, netán a fejlesztésére is jusson, segítse az egészségmegőrzés társadalmi kibontakozásának sikerét, a gyakorló orvos szemszögéből komoly eredménynek könyvelte el, hogy a gyógyító hálózat egyre több beteg gondozására képes. viszont tudatában kell lenni annak, hogy a rendelkezésen megjelenők nem kis hányada megoldatlan társadalmi gondok létét jelzi: az emberek túlterheléséből, alkalmazkodási zavaraiából, az emberi kapcsolatok bomlásából kiinduló bajok betegséget, vagy betegségtudatot okozva előbb-utóbb az egészségügy problémáivá válnak. a továbblépés gátja az egészségügy túlszervezettsége, bürokratikus rendszerének burjánzása, az indokolatlan párhuzamosságok, amelyek időnként a gyógyító-megelőző ellátás javulásának látszatát keltik. az erős központosítás és a hierarchikus függés a mai napig rányomja a bélyegét a szervezeti formákra.

a képviselő szövege arról, hogy a betegségek, balesetek megelőzésének fontosságát ma sok fórumon hirdetik, tévedés azonban azt hinni, hogy ez olcsóbb, mint gyógyítani, s ez utóbbiban csupán az egészségügynek van feladata. a program megvalósulásának sikeréhez nemcsak orvosok, intézmények, berendezések kellene, hanem - sok más között - költséges környezet- és munkavédelmi intézkedések, jó minőségű és elfogadható áru élelmiszerek, és a programot igénylő, azt elfogadó, azért tenni akaró egyének és csoportok is. a képviselő a bérek bruttóításával kapcsolatban kérdezte, vajon lesz-e elegendő pénz a másod- és mellékállások, a szükséges túlórák és a nyugdíjasok bérének kiegészítésére. amennyiben nem, akkor az ugynevezett hiányszakmákban a röntgen, a laboratórium, illetve a tüdőgondozók működése helyenként megoldhatatlanná válhat.

/folyt. köv./ -ri/ka nj pr
17.05 161287 2514

-.-

sp0051 2 130 mtib2052 /parlament/

megkezdődött.../36. rész/

az egészségügyi ellátás magasabb színvonalát egy következetes érdekeltségén alapuló társadalombiztosítási rendszer oldhatná meg - hangoztatta. korszerűsítésekor olyan formát kellene kidolgozni, amelyben az alapbiztosítás mellett az egyén döntheti el, milyen tartalmu és összegű biztosítást kíván kötni. megoldást kell találni arra is, hogy munkaképesség-csökkenés esetén az egyén és a munkahely egyaránt a rehabilitációban és ne a rokkanttá minősítésben legyen érdekelt. szerencsésebb volna az is, ha a táppénz elbírálása a társadalombiztosításban dolgozó szakértők feladatává válna. az egészségügy „betegségekkel”, foglalkozó tanulmányok többsége

02

bürokratikusnak és feudálisnak tartja a mai rendszert - mutatott rá. e bajok orvoslása csak demokratikus irányítási rendszerrel oldható meg, s ez beruházást sem igényel. a képviselő kifejezte reményét, hogy a most elfogadott minisztériumi átszervezés e kérdésben is érdemi változást hoz. /folyt. köv./

-ri/ka nj pr
17.08 161287 1006

-.-

sp0052 2 130 mtib2053 /parlament/

megkezdődött.../37. rész/

boldizsár iván /országos lista/ író, a magyar pen club elnöke

egy angolul elmondott mottóval kezdte felszólalását, amely szó szerinti magyar fordításban így hangzott: „aki az oktatásba belevág, önmagába vág bele,.. nem a költségvetés egészéhez szólt hozzá, hanem a magyar művelődés, oktatás, kultúra, az irodalom, a művészetek államkasszából való részesezéséhez. rámutatott, hogy a gazdasági parancsolatok ezen a területen is husbavágóak voltak, a művelődési tárca költségvetési előirányzata azonban a többi központi költségvetési szerv adataival összevetve csak kisebb mértékben csökkent. ennek ellenére ez az összeg csupán a magyar kultúra „állagmegővására”, elegendő.

a továbbiakban örömmel nyugtázta, hogy teljesült az az ígéret, amit a legutóbbi ülészen, a személyi jövedelemadó vitájában tettek az íróknak, művészeknek: a honorárium keretét 200 millió forinttal emelték. ezt követően arra hívta fel a figyelmet, hogy a művelődési minisztérium költségvetési támogatásának előirányzata valamivel több mint 10 milliárd forint, ez papíron csak 3, valójában 9 százalékkal kevesebb a korábban tervezettnél. ebben a 10 milliárd forintban ugyanis benne foglalják a bruttóítási többlet és a forgalmi adó kedvezmény, az oktatáson kívüli bérfejlesztés és az áremelések szerényen számított 8 százalékos hatása. mindez annyit jelent, hogy csökkenteni kell a nemrég kiépített háttérintézmények - például pedagógiai intézetek - támogatását, kevesebbet kaphat a felsőoktatás, a gyermekvédelem, mindenfajta kulturális tevékenység és a nemzetközi kulturális kapcsolatok is. a minisztériumnak anyagilag elsősorban a felsőoktatás okoz gondot, mert ez tartozik hatáskörébe. az alapfokú és a középfokú oktatás a tanácsok ügye. a tanácsok fejlesztési lehetőségei 40 százalékkal maradnak el a VII. ötéves terv 1988-as előirányzatától. a helyzet itt sem jobb, az oktatási „belevágás”, itt még fájdalmasabb, különösen a jövő

02

tanévben. ekkor ugyanis az eddigi 100 ezerrel szemben 140 ezer elsősztályos tanuló fog beiratkozni a gimnáziumokba, a szakközépiskolákba és a szakmunkásképzőkbe. új tantermek építésére nem lévén fedezet, a mostani már így is zsúfolt első osztályokba nem 36, hanem 48 tanuló jutna. tehát csökkenteni kell az érettségizők arányát és számát. ez azonban negatív fényűzés, hiszen a harmadik évezred küszöbén, a tudományos technikai forradalom idején, egy új emberi, társadalmi értékrend kialakításának forrongó éveiben nem csökkenhet a kiművelt emberek száma. /folyt.köv./

km/L1 rj pr
17.17 161287 2563

-.-

sp0053 2 130 mtib2054 /parlament/

megkezdődött.../38. rész/

ha ez az irányzat nem változik meg, a jövőt kockáztatjuk - figyelmeztetett boldizsár iván.

részletesen szólt a kulturális beruházások egy részéről. fájlatla, hogy az általános beruházási lehetőségek egyharmaddal csökkentek és ezért például a patinás, pesti egyetemi könyvtár épületénél a szó szoros értelmében is csak állagmegóvásról lehet szó. el kell halasztani új kollégiumok építését is. ugyanakkor a számítástechnikai eszközök és készülékek beszerzésének lehetősége 60 millió forintról 200 millióra növekszik, mert ez a kiemelt kormányprogram egy része. csak úgy ne járjunk, hogy beszerezzük a hardvert, de nem lesz elég kiművelt szakemberünk a szoftverhez - mondotta a képviselő.

felszólalásában beszélt még az értelmiség jövőjéről, kellő megbecsüléséről. rámutatott, hogy bár ujabban mind több szó esik az értelmiségről, ezalatt mintha kizárólag műszaki értelmiséget értenének. pedig a humánértelmiség: a tanárok, a tanítók, a jogászok, a közgazdák, az orvosok és a társadalom, valamint a természet kutatói sincsenek jobb helyzetben, nem övezi őket nagyobb társadalmi és anyagi megbecsülés, mint a műszakiakat, pedig az új értékek keresésének korában a humánértelmiségnek a társadalomban és a gazdaságban is egyenrangú a szerepe a természettudományos, a műszaki értelmiségével.

a költségvetés kulturális vonatkozásaival összefüggésben azt is kiemelte: ahhoz, hogy a ma alkotó írók és művészek szárnyat bonthassanak, hogy könyveik megjelenhessenek és a megírás után ne kelljen 2-3 évig várniuk, hogy darabjaik színpadot, vásznaik és

" 02

szobraik kiállítóhelyiséget, zeneműveik hangverseny-termet kapjanak, nélkülözhetetlen az állam támogatása. ez egyébként a szocialista kulturális politika hagyományos és szerves része. az állam mecénási szerepe máris megszűnőben van és vele együtt, jellemző módon, eltűnik maga a mecénás szó is. helyette ma szponzorok vannak, ha egyáltalán vannak. a színházak, a könyvkiadók, a filmművészet és -ipar gazdasági büvészmutatványokkal, a színvonalnak tett engedményekkel küzdenek. a könyvtárak feltöltése is akadozik. s éppen a kulturának ezen színhelyein, műhelyeiben és porondjain kell még 10-15 százalékot lefaragni a megmaradt állami mecénásságból. féltő, hogy tovább csökken a magyar kultúra teremtőkészsége és művészi rangja, aminek pedig ország-világ előtt nagy a becsülete. /folyt.köv./

km/L1 rj pr
17.20 161287 2396

-.-

sp0054 2 130 mtib2055 /parlament/

megkezdődött.../39. rész/

az alkotó értelmiségnek, a művészeknek és az íróknak semmi máshoz nem hasonlítható és semmi mással nem pótolható hivatásuk van az emberek tudatának kifürkészésében és kifejezésében, a helyes társadalmi tudat kialakításában, a világkép és ezen belül a megváltozott változó szocializmuskép formálásában. kérte ezért a kormányt, hogy kísérje figyelemmel az oktatás és kultúra helyzetét és ha baj van, lépjen közbe. /folyt.köv./

km/L1 rj pr
17.21 161287 0479

" 02

-.-

sp0055 2 130 mtib2056 /parlament/

megkezdődött.../40. rész/

marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese, kereskedelmi

miniszter a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a minisztertanács nevében javasolta a költségvetési törvénytervezet elfogadását.

- a jövő évi terv és az annak alapján összeállított költségvetés a népgazdaság helyzetéből, a várható külső feltételekből kiindulva a számokat tekintve szerény fejlődést, de igen fesztített feladatokat és minőségi változásokat irányoz elő, az adott körülmények között reálisan vette számításba a lehetőségeket, s határozott törekvése, hogy - az ideai fejlődés kedvező vonásaira építve - előre lépünk a stabilizálás útján - hangsúlyozta bevezetőben.

- tudatában vagyunk annak, hogy csak saját munkánk megjavításával, a terv céljai és eszközei közötti összhang megteremtésével, a kormányzati munka következetességének fokozásával, s elsősorban a gazdálkodó szervezetek eredményesebb gazdálkodásával teljesíthetjük feladatainkat.

előrehaladásunknak a korábbinál is fontosabb feltételévé vált, hogy növekvő mértékben és eredményesen vegyünk részt a nemzetközi munkamegosztásban, a lehető legszélesebb gazdasági kapcsolatokat építsük ki a kölcsönös előnyök alapján együttműködésre kész országokkal. természetes közegünk és minden ilyen jellegű tevékenységünk alapja a szocialista integráció, mindennekelőtt a szovjetunióval folytatott együttműködés. ez egyik fontos tartópillére terveink megvalósításának, a nemzetközi gazdasági pozícióink erősítésének is. /folyt.köv./

sr/kö rj pr
17.25 161287 1564

02

--

sp0056 2 130 mtib2057 /parlament/

megkezdődött.../41. rész/

a jelenlegi, 1990-ig terjedő ötéves tervidőszakra a szocialista országokkal érvényes államközi és vállalati szintű szállítási és együttműködési megállapodásokkal rendelkezünk. ezek körülhatárolják a lehetőségeket, a kapcsolatok működési rendszerét is, amivel számolnunk kell. szükségleteink azonban - csakugy, mint partnereinké - a gazdaság valóságos folyamatainak megfelelően változtak és változnak, új igények jelennek meg és korábbiak esnek ki, s olyan felismerések érlelődnek meg, amelyeket a tervidőszak elején nem lehetett a megállapodásokba beépíteni. egyes szocialista országokban rendulatszerű változások indultak meg. ezért feladatunk ugy összegezhető, hogy kapcsolatainkban őrizzük meg mindazt, ami ma is fejlődésünket szolgálja, másrészt az elkövetkező három évben együttműködésünk minőségi jegyeinek előtérbe helyezésével, mechanizmusának korszerűsítésével, az egymás közötti forgalom bővítésével teljes mértékben használjuk ki országaink objektív gazdasági adottságai és megállapodásaink kereteit. a hazai irányításnak azt kell elősegítenie, hogy a szocialista országokkal folytatott együttműködés felerősítse a kedvező belgazdasági folyamatokat, s hozzájáruljon szerkezetátalakítási céljaink valóra váltásához, a ráfordítások csökkentéséhez. a jövő évi szabályozókat már ennek megfelelően alakítottuk ki.

/folyt.köv./ sr/kö rj pr
17.34 161287 1387

--

sp0057 2 130 mtib2058 /parlament/

megkezdődött.../42. rész/

szemben a megelőző két ötéves tervidőszakkal, a kgst keretében egyeztetett árképzés alapján a rubel elszámolású kereskedelemben a cserearányok most a mi javunkra változnak. ebben a helyzetben a rizetésimérleg-egyensúly fenntartásához elkerülhetetlenné válik a kölcsönös szállítások mennyiségének megváltoztatása. ebben partnereinkkel meg kell állapodnunk. miután exportlehetőségeinket az import határozza meg, a kialakult helyzetben nincs lehetőség arra, hogy az 1988. évi rubel elszámolású exportunkat bővítsük. az egyensúly biztosításához mindennekelőtt az szükséges, hogy az állami szervek, külpiaci apparátusunk és a vállalatok idővesztés nélkül, célratörően, mozgékonyan és nagy rugalmassággal dolgozzanak a számunkra szükséges termékek behozatalának növelése érdekében.

02

ez folyamatos, egész éves, mindennapi feladat, ami belső stabilizációkhoz is elengedhetetlen. a kényszerű exportkiesést is a gazdaságtalan termelés csökkentésére, s - mindenekelőtt - arra kell felhasználnunk, hogy a felszabaduló kapacitásokon - fizetőképes keresletre - gazdaságos termékeket gyártsunk; ez is járuljon hozzá belső és külső egyensúlyunk erősítéséhez.

ami együttműködésünk perspektíváját illeti: aktívan együttműködünk a partner-országokkal a szocialista gazdasági integráció továbbfejlesztésén, a kgst mechanizmusának korszerűsítésén, a kétoldalu gazdasági kapcsolatok minőségi megújításán. nagy lehetőségeket látunk a közvetlen vállalati együttműködés tényleges bővítésére, a közös vállalatok számának növelésére, gyakorlati javaslatokkal is elősegítjük a szocialista integráció valutáris, pénzügyi és hitelrendszerének továbbfejlesztését. ehhez igazítjuk külgazdasági szervezetünket, a sajátosságokhoz jobban alkalmazkodó kereskedelmi formákat alakítunk ki. kezdeményeztük, hogy a kgst működési rendjének még előttünk álló továbbfejlesztését megelőzően, megújítsuk kétoldalu együttműködésünk rendszerét, eszközeit a szovjetunióval és egyes kgst-tagországokkal kétoldalu együttműködésünk rendszerét, eszközeit.

megkezdjük az 1990 utáni időszakra vonatkozó, együttműködésünk gerincét alkotó dokumentumok, a következő öt évre szóló tervkoordináció előkészítését is. műszaki és strukturális fejlesztési elképzeléseinket időben összhangba kell hoznunk a szocialista nemzetközi munkamegosztás tovább formálódó irányával. /folyt. köv./

sr/kö nj pr
17.40 161287 2398

-.-

sp0058 2 130 mtib2059 /parlament/

megkezdődött.../43. rész/

meggyőződésünk, hogy a szovjet gazdaságban végbemenő mélyreható átalakítás kedvezően befolyásolja a szocialista közösség országai közötti, s ezen belül a számunkra meghatározó jelentőségű magyar-szovjet gazdasági együttműködés továbbfejlesztését, lehetővé teszi a népgazdaságaink, a vállalatok közötti új kapcsolódási pontok kialakítását, hosszabb távon elősegíti gazdaságpolitikai céljaink valóra váltását.

02

- feladatainkat olyan világgazdasági környezetben kell megoldanunk, amely súlyos ellentmondásokkal terhes. a tőzsdék nyugtalansága azt jelzi, hogy az elmúlt két-három év megélnéklése nem tudta levezetni a felhalmozódott feszültségeket, a pénzmozgások sok irányban elszakadtak a nemzetgazdaságok és a világgazdaság tényleges helyzetétől és változásaitól. a világpiac bővülése ismét lassul, a pénzvilág óvatossá vált, szigorodnak a hitelezés feltételei.

a világban erősödik a nemzeti piacok túlzott védelme, a protekcionizmus. ugyanakkor olyan különleges előnyök kiterjedt rendszere alakult ki, amelyekből nem részesedünk, a legnagyobb kedvezményes elv alkalmazására vonatkozó jogosultságunk ellenére sem, mi minden lehetséges módon és alkalommal fellépünk a nemzetközi kereskedelem akadálytalan és megkülönböztetésektől mentes bővítéséért, mert meggyőződésünk - mind önmagunkra vonatkozóan, mind általában -, hogy a kibontakozást nem az elzárkózás, hanem a nyitás, a kapcsolatok és a kereskedelem bővítése szolgálja.

vannak biztató jelek. a legutóbbi csúcstalálkozó reményt ad a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatok fejlődésére is. konstruktív nemzetközi együttműködéssel a világgazdaság feszültségeit okozó problémákat is könnyebb megoldani. a világgazdaság tartós és erősödő ingatagságát alapvetően a kelet-nyugati kapcsolatok új alapra helyezése, minőségi megváltoztatása számolhatná fel. ez ennek a világgazdasági korszaknak sürgető feladata. /folyt.köv./

sr/kö nj pr
17.43 161287 1934

-.-

sp0059 2 130 mtib2060 /parlament/

megkezdődött.../44. rész/

magyarország nemzetközi megítélése összességében továbbra is pozitív. partnereink elismerik és tisztelik politikánkat, megértik nyíltan feltárt gazdasági gondjainkat, érdekeltek, hogy azokat a programunkban meghatározott módon és irányban mielőbb magunk oldjuk meg, ezért elvárják, hogy gazdasági helyzetünket gyorsabb cselekvéssel és - ahol szükséges - józan önmérséklettel, átmeneti lemondások árán is javítsuk.

a tőkés világban fontos törekvésünk, hogy stabilizáljuk és bővítsük gazdasági kapcsolatainkat legfőbb partnereinkkel. az európai gazdasági közösséggel tárgyalásban állunk egy átfogó kereskedelmi és gazdasági együttműködési megállapodásról, amely

02

rendezné a közös piachoz fűződő kapcsolataink egészét, pontot tenne a vitás kérdésekre és megnyitná a kölcsönösen előnyös együttműködés sokféle lehetőségét. mi nem önmagában a megállapodásban vagyunk érdekeltek, hanem a kapcsolatok konstruktív rendezésében. kulcskérdésnek tekintjük, hogy az egk is fogadja el magyarországot a nemzetközi kapcsolatok egyenrangú résztvevőjének ugyanúgy, mint ezt - meglévő nemzetközi jogaink és kötelezettségeink alapján - már minden más gazdasági partnerünk és a nemzetközi gazdasági szervezetek is megtették.

a tárgyalásokat lassítja, hogy nemcsak a közös piac nevében tárgyaló bizottsággal kell egyezsége jutnunk, hanem ehhez az egk belső döntési és egyeztetési szabályainak megfelelően meg kell kapni a közös piac mind a 12 tagországának egyetértését is. az eljárás nehézsége sem adhat azonban felmentést arra, hogy a közösség tagországai meghozzák a magyarország diszkrimináció-mentes kezelésére vonatkozó politikai döntésüket. ha a partnerek részéről a politikai akarat fennáll - a megállapodás konkrét tartalmára vonatkozóan is -, akkor magunk részéről készek vagyunk az egk-val folyó tárgyalásokat rövid időn belül eredményesen lezárni.

fontos és hagyományos gazdasági partnereink az európai semleges országok. úgy véljük, velük már sokkal előbbre tarthatnánk a kereskedelem korlátainak kölcsönös felszámolása terén, ha az erre vonatkozó politikai elhatározás részükről is megérlelődne.
/folyt.köv./ sr/kö rj pr
17.50 161287 2171

-.-

sp0060 2 130 mtib2061 /parlament/

megkezdődött.../45. rész/

az elmúlt években növekedett kivitelünk a távolabbi fejlett tőkés országok piacaira is. ennek ellenére sok még a vállalataink által kihasználatlan lehetőség.

a fejlődő országokban, a hagyományosnak számító piacainkon egyelőre további nehézségekkel kell számolnunk. üzleti kapcsolatainkat igyekszünk az államközi kapcsolatok eszközeivel is megalapozni. a kormány figyelemmel kíséri az exporthitel-nyújtási tevékenységet. a világgazdaság egészére is nyomásztóan hat a fejlődő országok egy részének súlyos eladósodása, aminek következtében a számukra fontos importot sem tudják kifizetni. a fejlődő világ más része - gyors és hatékony iparosítási és expanzív külgazdasági politika révén - velünk szemben sok vonatkozásban kedvezményezett kereskedelempolitikai helyzetben versenytársunkká, de legalábbis

" 02

egyenrangú partnerünké vált. e piacon is tért nyerhetünk, de ehhez nemcsak új termékekre, hanem újfajta kereskedelmi módszerekre is szükség van.

- a kormány gazdasági diplomáciája igyekszik elhárítani az akadályokat és felszínre hozni a lehetőségeket, de a nemzetközi gazdasági kapcsolatoknak konkrét tartalmát csak a vállalatok adhatnak. 1988-ban minőségileg új helyzetet teremtünk; egy szűk terméklistát leszámítva minden vállalat számára szabaddá válik a konvertibilis elszámolású külkereskedelmi tevékenység. meggyőződésem, hogy ez új erőket szabadít fel, élénkítően és ösztönzően fog hatni a vállalatok aktivitására. a kormányzat részéről gyors ütemben törekszünk arra, hogy a szabályozás és az ösztönzés megfelelő elemeit az új helyzethez igazítsuk. /folyt.köv./ sr/kö rj pr
17.56 161287 1630

-.-

sp0061 2 130 mtib2062 /parlament/

megkezdődött.../46. rész/

marjai józsef ezután gazdaságunk idei fejlődéséről, a tapasztalható élénkülési jegyekről szolt.

- kiemelendőnek tartom, hogy a konvertibilis elszámolású kivitel éppen a legigényesebb piacokon nőtt érzékelhetően. ez figyelemre méltó. látható, hogy a gazdaság fejlődése helyes irányba mozdult el. az eredményekben tükröződik a kormány év közben tett azon intézkedéseinek, erőfeszítéseinek a hatása is, amelyek már a következő időszakban követendő gazdaságpolitika nyomvonalán születtek. a kormány és a vállalatok közötti, legutóbbi újszerű konzultációk is azt mutatják: érződik a megújulásra kész vállalatok együttgondolkodása a kormányzattal.

a tárgyilagos helyzetelemzéshez azonban az is hozzátartozik, hogy - a pozitív változások mellett - megfelelően minősítsük a fejlődést kísérő jelentős problémákat és gondokat is, amelyekről az expozé ugyancsak szolt. az expozéban felsorolt tények is mutatják, hogy a gazdaságban a pénzkinálat és a pénzkereslet között még nem sikerült a megfelelő összhangot biztosítani.

a kormány határozott törekvése, hogy szigorú költségvetési, támogatási és hitelpolitikával egyfelől megakadályozza, hogy gazdálkodó szervezetek teljesítmény nélkül kapjanak pénzt, másfelől lehetővé tegye, hogy az eredményesen végzett munka után szerzett jövedelmet a vállalatok az eddiginél szabadabban használhassák fel.
/folyt.köv./ sr/kö rj pr
18.05 161287 1413

" 02

-.-

sp0062 2 130 mtib2063 /parlament/

megkezdődött.../47. rész/

a szigorítás és az önállóság növelése egymást nem kizáró, hanem feltételező és kiegészítő elemek. csak ilyen felfogással érhetjük el, hogy a terv pénzügyileg kidolgozott egyensúlyát az évközi folyamatok ne zilálják szét, s elérjük legfőbb céljainkat, az adósság növekedésének lefékezését, a külső és belső egyensúlyi és piaci viszonyok egyidejű és nem egymás rovására történő javítását.

- a jövő évi terv és a költségvetés az alapvető prioritások érvényre juttatását helyezi előtérbe, a kormány munkaprogramjának végrehajtását célozza. az elmúlt évi tapasztalatok bizonyítják, hogy a költségvetési - s általában a népgazdasági szintű - pénzügyi hiányok vagy a külső adósságot duzzasztják, vagy tovább növelik a belföldi inflációs nyomást. ez az, amit nem engedhetünk meg magunknak. a külső adósság terhei ma már alig elviselhető viszonyokat teremtenek a népgazdaság számára, de méginkább fenyegetik a következő generációt. ezért - de a gazdaság finanszírozhatósága miatt is - az adósságállomány növekedését mielőbb meg kell állítani.

az infláció visszaszorításához mindenekelőtt magasabb vállalati teljesítmények és fejlettebb piaci viszonyok kellene.

a mai helyzetben - és minden nagyobb léptékű ár- és adóreform idején - létező veszély az inflációs nyomás erősödése. a kormány ezzel számol és eltökélt szándéka az infláció fékezése, a 15 százalékos fogyasztói árindex kézbentartása. minden spontán kialakuló infláció ugyanis olyan jövedelemtöbblet juttatna egyes rétegeket és a gazdaság egyes szereplőit, amely ellentétes lehet a kormányzati szándékkal. az infláció közben tartását csak úgy tudjuk megvalósítani, ha ösztönözzük a vállalati és a lakossági megtakarítás fokozását a gazdasági és a társadalmi folyamatok tervezhetősége érdekében.

a beterjesztett költségvetés gondosan kialakított - széles társadalmi párbeszéddel megalapozott - elosztási arányokat tartalmaz. természetes korlátként veszi figyelembe a belföldön felhasználható nemzeti jövedelmet, a külső egyensúly javításához szükséges források biztosítását. ezért az arányos elosztást, a jövedelmek általános szűkítését kell megtervezni.

/folyt.köv./ sr/kö rj pr

18.15 161287 2192

02

--

sp0063 2 130 mtib2064 /parlament/

megkezdődött.../48. rész/

keményen kell érvényesítenünk saját magunkkal szemben: csak arra költethetünk, amire a jelen és jövő szempontjából feltétlenül szükséges, amire telik.

a kormány a költségvetés- és a hitel-szférában egyaránt jövedelem-szűkítő intézkedéseket tett, mégsem mondhatjuk el, hogy a jövő évben nem fenyegethet bennünket a tulelosztás veszélye. az idén felgyorsult az áremelkedésből fakadó vállalati jövedelemképződés. ma még nem ítéltető meg teljesen, hogy az ár- és adórendezés milyen jövedelem-tartalékokat rejt, s számolnunk kell a láthatatlan jövedelmek, valamint a legkülönbözőbb vállalkozásokból származó lakossági bevételek gyors bővülésével is.

a jövő évre megfogalmazott feladatok középpontjában - alapvető prioritásként - az exportképes termelés bővítése áll. az 1988. évi szabályozás a konvertibilis elszámolású gazdaságos kivitel feltételeit javítja, az importot ésszerűen drágítja, a célok elérését szolgálja az aktív árfolyampolitika is. az importgazdálkodásban kedvező feltételeket teremthetnek azok a változtatások, amelyek révén az export- és az importfolyamatok jobb összehangolása válik lehetővé.

a két éve indított exportfejlesztő pályázati rendszert most korszerűsítettük. a kormány a pályázatok sikerének érdekében növekvő forrásokat biztosít és egyben bővíti a beruházók által elérhető kedvezményeket is. olyan vállalati fejlesztéseket támogatunk, amelyek szélesítik a gazdaságos konvertibilis-exportlehetőségeket és emelik a vállalatok műszaki színvonalát. ezt adókedvezménnyel, adó-visszatérítéssel, kamatkedvezménnyel és alapjuttatással támogatjuk. kulcskérdés, hogy a műszaki fejlesztésre, a szerkezetváltásra, az exportárualap teremtésére irányuló erőfeszítések összekapcsolódjanak, együtt, egy irányba mozgassák a kutatás-fejlesztéstől kiindulva a piacképes termékek létrehozását.

/folyt.köv./ sr/kö rj -ár pr

18.18 161287 1883

02

--

sp0064 2 130 mtib2065 /parlament/

megkezdődött.../49. rész/

- a stabilizációs program megvalósítása, de nemzetközi megítélésünk szempontjából is rendkívül nagy jelentősége van a belső pénzügyi egyensúly javításának, a piaci viszonyok erősítésének, a gazdasági reform következetes továbbvitelének.

a belső egyensúly javulásának egyik hordozója, hogy a költségvetés 1988-ra előirányzott hiánya lényegesen kevesebb, mint az 1987. évi. hogy ez a hiány az évközi folyamatok hatására se haladja meg a tervezettet, szigorú és következetes pénzügyi politikára és költségvetési politikára, a még elérhető pótlólagos megtakarításokra, a támogatások leépítésére van szükség. ez tartós irányzat, amelyet a következő években is folytatnunk kell.

céljainkat úgy érhetjük el, ha a piaci viszonyokat - már az új adórendszer alapján - sokirányúan továbbfejlesztjük, a gazdasági verseny élénkítése érdekében korszerűsítjük a versenyszabályozást. ennek keretében tisztességtelen gazdasági verseny tilalmának hatékonyabb érvényesítését kell megvalósítani. ki kell dolgoznunk a monopol-szervezetekkel kapcsolatos fellépés módját, a versenyhez fűződő gazdasági érdek védelmére vonatkozó szabályok elveit.

a verseny fokozása érdekében növeljük a piaci szereplők számát. a folyamat megkezdődött, de még csak a kezdetén tart. a célt szolgálják azok a jogszabálmódosítások, amelyek lehetővé teszik magánszemélyek és jogi személyek társulását, de az 1988-ban az országgyűlés elé terjesztendő új társulási törvény is ezt szolgálja. a kisvállalkozások lehetőségei bővülnek, a szabályozás, elsősorban a jövedelemszabályozás verseny-semlegessége javul. a nagy- és középvállalatok esetében, a kialakított strukturapolitikával összhangban tett intézkedések során, figyelmet kell fordítani a szervezet egyidejű korszerűsítésére is. a kötvénypiacon erősödik a versenyhelyzet, amely a jól gazdálkodóknak, illetve a jó befektetési lehetőségeknek jelenthet versenyelőnyt. sokoldalúan elő kell segítenünk, hogy a lakosság pénzeszközeinek is mind nagyobb hányada kerüljön - az esetenként pazarló fogyasztás és a pénzt befagyasztó vagyonhalmozás helyett - a termelésbe. az ennek érdekében bővülő formákat gazdaság szervezési eszközökkel nekünk kell tartalommal megtölteni. /folyt.köv./ sr/kö rj -ár

18.23 161287 2249

02

-.-

sp0065 2 130 mtib2066 /parlament/

megkezdődött.../50. rész/

az árszabályozásban a jogi feltételek adottak ahhoz, hogy közvetlen hatósági befolyásolás csak a legfontosabb alapanyagok, energiahordozók és a termelő infrastruktúra meghatározott területeire terjedjen ki. a jövő évi feladat kettős: egyrészt az ellenőrzési mechanizmussal biztosítani kell az árfolyamatok globális kézben tartását, másrészt azt, hogy az árhatósági beavatkozásra a valós piaci viszonyok létrehozása és ne azok visszafogása érdekében kerüljön sor.

a lakossági ellátás biztonságát mennyiségben és szerkezetben szavatolnunk kell, fokozottan tiszteletben kell tartanunk a fogyasztó szuverenitását, igényeit. nem csak a kereskedelem felszereltségét, a kereskedelmi módszereket kell bővíteni, hanem a kulturáltság, az emberi magatartás javítására is szükség van. a mostani időszakban különösen indokolt a kereskedelem helytállását, teljesítményét elismernünk, de a jövőben nagyobb követelményeket kell támasztanunk velük szemben is.

a teljesítmények ösztönzésének egyik fontos eszköze a szigorú vállalati keresetszabályozási kööttségek oldása. ennek keretében olyan vállalati költséggazdálkodás megvalósulása a célunk, amely mellett nincs szükség a bérek és keresetek elkülönült központi szabályozására. arra törekszünk, hogy ennek feltételeit mielőbb megteremtjük. meg kell említenem, hogy 1988-ban nagy és igényes feladatunk: a tervezés reformja; olyan jelentős a gazdasági rendszer korszerűsítését szolgáló reformlépések kidolgozása és életbe léptetésének előkészítése, mint például az adórendszerrel és a piaci viszonyok fejlesztésével összhangban álló bérreform; a lakásgazdálkodás rendszerének átalakítása; az új nyugdíjrendszer; a társadalombiztosítás reformja.

1988-ban a külső egyensúly javítását szolgáló terheket nagyobb részben az aktív keresők viselik, hiszen amíg a keresetek átlagban csak 4-5 százalékkal nőnek, a pénzbeli társadalmi juttatások ezt lényegesen meghaladó mértékben, több mint 20 százalékkal. a közösségi fogyasztásban általában, de az egészségügy, oktatás, kultúra terén is szigorú takarékoság kell, hogy érvényesüljön. a stabilizációhoz és a kibontakozáshoz új munkaerő-politikára van szükség, amely a szerkezetátalakítást a foglalkoztatáspolitikai oldaláról is alátámasztja és a gazdasági változások, a veszteséges tevékenységek felszámolása következtében nehéz helyzetbe kerülő munkavállalók elhelyezkedését segíti. /folyt.köv./ sr/kö rj -ár

18.28 161287 2440

02

-.-

sp0066 2 130 mtib2067 /parlament/

megkezdődött.../51. rész/

ennek egyik fontos eszköze a gazdaság igényeihez jobban igazodó átképzési rendszer, a munkahelyváltogatást segítő információs közvetítő hálózat, de általában is a munkaerőmozgás feltételeinek a javítása. erre van költségvetési fedezet, amelyet ésszerűen, célirányosan, nagyon körültekintően kell felhasználni. ez nem egyszerű szervezési-szervezeti kérdés. a tisztességesen dolgozó ember számára nem lehet büntetés az, ha vállalatot kell cserélnie vagy régi szakmáját egy újra felváltania. nem vétkes az egyén, a dolgozó ember abban, hogy e változásokra szükség van. ezt világosan meg kell magyarázni, de a változtatásban érintett embereknek ez nem elég. olyan feltételeket kell teremtenünk, ami elviselhetővé teszi a változásokból adódó nehézségeket, emberi problémákat. ez mindnyájunktól, kormányzati, társadalmi, politikai szervezetektől egyaránt mély felelősségérzetet, emberséget követel.

- a népgazdasági egyensúly érdekében nem kerülhető el - távlati érdekeink miatt sem - a fogyasztás, a reálbérek jelentős csökkentése. felvetődik a kérdés: lesz-e kellő ösztönzőtség a munkára, a teljesítményre, az exportra? ennek az ellentmondásnak a feloldásához gyökeresen új szemléletmódra van szükség. az élet megváltoztathatatlan, óhajainktól független tényeként el kell fogadnunk, hogy nemcsak a nagyobb bér, vagy vállalati szinten a nyereség ígérete ösztönözhet a teljesítményre, hanem az egyént a munkahely, a vállalatot a piac, a vevő megtartása, a tönkremenés veszélye, az országot pedig a nemzetközi szintéren való lemaradás fenyegetése kell, hogy többlet-teljesítményre készítse.

/folyt.köv./ sr/kö nj -ár

18.31 161287 1655

02

--

sp0067 2 130 mtib2068 /parlament/

megkezdődött.../52. rész/

a magyar párt és kormány 1957 óta halad a reformok útján. tettük ezt sokszor olyan körülmények között is, amikor még barátaink támogatását, egyetértését sem bírtuk teljes mértékben. manapság szerencsére más idők járnak, a szocialista országok többsége saját megújulási, kibontakozási programjain dolgozik. nemcsak feladatunk, de kötelességünk is tovább folytatni azt az utat, amely a reform lendületes és következetes megvalósítását jelenti.

hosszu idő után - ha jól élünk vele - segíthet bennünket keletről és nyugatról egyaránt a nemzetközi környezet. oly módon, hogy értékeli eddigi bejárt utunkat, a két évtizedes reform eddig elért eredményeit, a piaci viszonyokat jelentőségének megfelelően alakító szocialista gazdasági rendszer megteremtése felé tett lépéseinket. értékeli az erősödő demokráciát, az egyéni és közszabadságot, a közbiztonságot, a lakossági ellátást, a gazdálkodó szervek önállóságát, az állampolgárok és kollektívák gazdasági tevékenységének bővülő kereteit. értékeli, hogy felismertük utunk buktatóit, fejlődésünk gyenge pontjait és elégtelenségeit is: hogy megfogalmaztuk változni és változtatni akarásunkat, akaratunkat a megújulásra. azt a felismerést, hogy elemekből, de ne egymástól elválasztott elemekként építsünk reformokat, hanem a politikában, a gazdaságban hosszú távu, egymásra épülő, összhangban fejlődő és önfejlődő rendszert alakítsunk.

számunkra új ez a nemzetközi helyzet, mert jelenleg senki és semmilyen komoly, meghatározó nemzetközi erő sem várja el tőlünk, hogy fejlődésünket ne a saját magunk választotta uton valósítsuk meg. /folyt.köv./ sr/kö nj -ár

18.34 161287 1648

02

--

sp0068 2 130 mtib2069 /parlament/

megkezdődött.../53. rész/

tanulnunk kell a megújuló szovjetunió, a szocializmus nemzetközi tapasztalataiból, fel kell használnunk azt az új lendületet, amelyet ez ad a világnak, nem a kapitalizmust kell utánoznunk, még kevésbé követnünk, de végleg szakítanunk kell a megkövesedett, bürokratikus, túlközpontosított szocializmus-gyakorlattal is. mindent meg kell tanulnunk a tőkés országok tapasztalataiból és adaptálnunk kell szocialista viszonyainkra, amely alkalmazható a mi környezetünkben és nem idegen elveinktől, felfogásunktól.

nemcsak a külső környezet kedvezőbb az egyre erőteljesebb szovjet reformok, a szovjet-amerikai kapcsolatok örvendetes fejlődése nyomán, hanem külső megítélésünk is jobb, mint amilyenek azt itthon érzékelni lehet. célunk, hogy a nemzetközi megbecsülésünk és belső feszültségeink közötti ellentmondást úgy oldjuk fel, hogy a külső megbecsülés mércéjét elérjük.

- a kormánynak, a vállalatnak, az egyénnek most nem azt kell néznie, nem azzal foglalkoznia, amit szeretne, hanem amit ebből valóságosan elérni lehetséges. a kormány a ma és a holnap lehetséges maximumára törekszik, amit a kormány joggal és elkerülhetetlenül elvár az állampolgároktól, az ország népétől, annál többet követel meg saját magától, saját intézményeitől - mondotta végezetül marjai józsef. /folyt.köv./ sr/kö rj pr
18.38 161287 1343

--

sp0069 2 130 mtib2071 /parlament/

megkezdődött.../54. rész/
vass józsefné /békés, 15. vk./ a sarkadi Lenin mgtsz

megye

főkönyvelő-helyettese előljáróban kiemelte: a jövő formálása mindenkitől nagy felelősséget kíván. az emberek többsége tenni, dolgozni akar, tudja, hogy az ország nehéz helyzetben van, s tudomásul veszi azt is: az átalakítás átmenetileg áldozatokat követel. a jövő évi költségvetés és népgazdasági terv reális helyzetképet tár a törvényhozó testület elé - vélekedett a képviselő. a kitűzött célok megvalósítása szigorú követelményeket támaszt a gazdálkodó szervekkel, a lakossággal szemben. tudomásul véve, hogy az előrehaladáshoz nincs más út, a kormányzati szerveknek azt ajánlotta: elhatározásaikat következetesen hajtsák végre, ugyanis eddigi gondjaink, problémáink nem kis hányada annak is következménye, hogy a döntéseket követően a végrehajtásban nem

" 02

voltak elég következetesek sem a vezetés felső szintjein, sem a munkahelyeken.

szóvá tette a képviselő, hogy a kiemelt célokat szolgáló eszközökre, szabályozó elemekre nem helyez kellő hangsúlyt a költségvetés-tervezet. a költségvetési előirányzatokat nem támasztják alá kellően a vállalati tervek, s nincsenek alternatív javaslatok. a pénzügyekkel kapcsolatos előterjesztésekre még nem mutatott eléggé a kormányzati munka új szelleme, a világos, őszinte, egyszerű stílus - jegyezte meg. ugyanakkor nagyra értékelte, hogy a pénzügyi folyamatokban kedvező változás következett be: két év alatt a költségvetési hiány a felére csökken.

az általános forgalmi adó és a személyi jövedelemadó bevezetésével foglalkozva feltette a kérdést: van-e kellő elszántság és eszközrendszer ahhoz, hogy meg tudják akadályozni az indokolatlan áremeléseket, figyelmeztetett arra, hogy az adótörvény végrehajtása a szükségesnél lassabban halad, késnek a vállalati munkát gyorsító határozott döntések, hiányoznak a megfelelő technikai segédeszközök. /folyt. köv./

na/ka
18.43 161287 1926

--

sp0070 2 130 mtib2072 /parlament/

3. sz. g y o r s h i r !

1987. december 16. - az elnöklő cservenka ferenccs röviddel fél hét után a vitát berekesztette. az országgyűlés csütörtökön az 1988. évi terv és költségvetés tárgyalásával folytatja munkáját. /mti/

gn/ka rj pr
18.47 161287 0281
" 02

--

sp0071 2 130 mtib2073 /parlament/

a szerkesztőségek figyelmébe!

 a mai mtib2058 számú hírünk /megkezdődött... 42. rész/
 5. bek. utolsó sorát kérjük törölni. tehát a bekezdés vége
 helyesen:
 ... eszközeit a szovjetunióval és egyes kgst-tagországokkal.
 /mti/

rj pr
 18.47 161287 0283

--

sp0072 2 130 mtib2074 /parlament/

megkezdődött... /55. rész/

végezetül rámutatott: az agrárágazatban az árrendszeri
 kötöttségek és a számítottnál lassabb hatékonyságjavulás miatt a
 fejlesztések több területen nem érik el a kívánatos mértéket.
 hangsúlyozta, hogy a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek
 árainak alakulását ma már döntően befolyásolják az ipari árak. ezért
 is fontos tehát, hogy ezek ne térjenek el lényegesen a tervezettől.

a Pécsi Dohánygyár
 huber jeno /baranya megye 2. vk./, műszaki osztályvezetője

 előljáróban sajnálattal jegyezte meg, hogy a parlamenti vita rádió, a
 televízió és a sajtó révén nem kap megfelelő nyilvánosságot.
 üdvözölte, hogy a törvényjavaslat az országgyűlés hozzájárulásához
 köti a költségvetés egyes költségnemének felhasználását. fontos
 változás kezdete ez - hívta fel a figyelmet. jelzi a legfelsőbb
 népképviselői szerv súlyának, felelősségének növekedését, és egyben
 garantálja a központi és helyi tanácsai költségvetés évközi
 stabilitását is.

hozzászólásában a képviselő a gyermekvállalás és -nevelés
 várhatóan növekvő terheinek mérséklésére a családi pótlék 500
 forinttal történő növelését szorgalmazta a gyermek 3 éves korán túl
 is. ez ugyanis folyamatos segítséget jelentene a rászorulóknak,
 szemben az egyszeri támogatás növelésével. felhívta a figyelmet arra
 is, hogy az idős embereknek a jövőben több, hatékonyabb segítségre
 van szükségük. javasolta, hogy az idült, krónikus betegségekhez
 szükséges gyógyszereket a társadalom ezután térítésmentesen

ÖZ

szolgáltatassa számukra, az ehhez szükséges pénz a vállalati
 támogatások csökkentésével teremthető meg.

a képviselő szorgalmazta az új lakáspolitikai koncepció
 kialakítását. olyan megoldások támogatására van szükség amelyek
 lehetővé teszik több generáció együttélését. ez a forma segít az
 elmagányosodó idős emberek gondjain, a gyermekek nevelésében,
 valamint a bölcsődei, óvodai ellátásban is. végezetül felhívta a
 figyelmet arra, hogy a lakosság elfogadja a jövő esztendőre várható
 15 százalékos inflációt, de nem hiszi el, hogy az áremelkedések
 mértéke csak ennyi lesz. kérte a kormányt: ismertesse azokat a
 távlati intézkedéseket, amelyekkel biztosítani kívánja, hogy az
 életszínvonal a tervezettnek megfelelően alakuljon. /folyt.köv./
 pf/li sr/rj pr

19.06 161287 2249

--

sp0073 2 130 mtib2075 /parlament/

megkezdődött.../56. rész/

dr. juhár jános /pest megye, 24. vk./ pomázi körzeti orvos

 Kiemelten foglalkozott a kormány egészségmegőrzési programjával,
 amelyet hosszú szakmai és társadalmi vita előzött meg. a képviselő
 ezzel kapcsolatban annak a véleményének adott hangot, hogy e fontos
 társadalmi program nem épült szorosan egybe gazdasági terveinkkel.
 nőt az egészségmegőrzés és a gazdaság szorosan összekapcsolódik;
 a gazdaság nem nélkülözheti az aktív, cselekvő, egészséges egyén
 tevékenységét a termelésben, ugyanakkor az egészségügy
 fenntartásához nélkülözhetetlenek a megfelelő anyagi alapok, a
 fejlett technika, s az egész társadalom támogatása.

az egészségmegőrzési program fő célja, hogy visszaállítsa az
 egészség értékét. ebben az egyén szerepén túl hangsúlyozni kell a
 család felelősségét is, hiszen - mint a program is megfogalmazza -
 az egészséges életmód akkor válik az ember természetes igényévé, ha
 már gyermekkorától erre nevelik. a családok azonban napjainkban sok
 problémával, funkciózavarokkal küszködnek, segítségre szorulnak. dr.
 juhár jános e dilemma feloldásának egyik fontos eszközeként jelölte
 meg a családsegítő központokat, amelyek létrehozását már 1985-ben
 megkezdte a kormány, kísérleti jelleggel. napjainkban pedig már
 tizenhárom megyében több mint 34 családsegítő intézmény működik, s a
 jövő évi költségvetés is a központok további támogatását,
 fejlesztését irányozza elő.

ÖZ

Jelenleg a különféle szociális gondokkal különböző szervezetek, intézmények foglalkoznak, sokszor egymástól elkülönülten, párhuzamosan. Itt lehetne nagy szerepe a családsegítő központoknak, amelyek összefoghatnák, koordinálhatnák a nem eléggé összehangoltan működő egészségügyet, gyámügyet, az oktatási és művelődési intézmények tevékenységét, a gyermek- és ifjúságvédelem dolgozóinak munkáját.

A képviselő ezután választókerzetének, szentendrének növekvő turista- és üdülőforgalmára utalva kifejtette: elfogadják és támogatják a költségvetési támogatás ugynevezett fejkvóta szerinti normatív elosztását, azonban ez akkor lenne reális és igazságos, ha nem csak az állandó, hanem az ideiglenes lakosokat, illetve a látogatóforgalmat is figyelembe vennék. /folyt. köv./

gn/ka rj pr
19.25 161287 2241

--

sp0074 2 130 mtib2076 /parlament/

megkezdődött.../57. rész/

Végezetül, választóinak kérését tolmácsolva, javasolta a kormánynak: épüljenek ki az adófizetők helyi érdekképviseleti szervei. Ezek működhetnének a hazafias népfront keretében, de szerepüknek megfelelően akár a szakszervezetek belül is; mindenképpen függetlenül az államilag szervezett adóhivataloktól. Kezdetben főleg az adózással kapcsolatos tanácsadás és érdekvédelem tartozna tevékenységi körükbe, később figyelemmel kísérhetnék az adózásból befolyt pénzeket is.

bánffy györgy /budapest 4. vk./ színész, a józsef attila

színház tagja latin mondással kezdte felszólalását. fegyverek közt hallgatnak a muzsák - mondta, hozzátéve: most a pénz világának kegyetlen szigorúságával hadakozunk. a jövő évi költségvetés kemény következetességgel összerakott kockákból áll, nincs mód egyetlen darabját sem megmozgatni úgy, hogy egy szomszédos meg ne inogjon. a tényeket tudomásul kell venni, még akkor is, ha ismert, hogy a színházaknál sem rózsás a helyzet, s elkerülhetetlennek látszik a visszaesés a kutatás, az oktatás területén. ugyanakkor figyelmeztetett arra, hogy a rideg szám adatok, a rövidtávú közgazdasági szemlélet eltakarhatja a legfontosabb célt, a nemzet felemelkedésének távlati lehetőségét. ennek figyelembevételét kérte grósz károlytól, s kifejezte reményét, hogy a kormány elnöke mellé

öz

Létrehozandó tanácsadó bizottság valóban a hosszú távu, a távlati gondolkodásban segíti majd a kormányzatot.

A képviselő végezetül hangoztatta, hogy az állami költségvetés keretei között a művelődési kormányzatnak, a tanácsoknak, a szakszervezeteknek és az intézmények vezetőinek mindent meg kell tenniük azért, hogy a rendelkezésükre álló pénzből elsősorban az oktatás, a fejlesztés, a jövőre való szellemi felkészülés számára teremtsenek mind több lehetőséget. /folyt. köv./

-ri/li sr rj pr
19.27 161287 1864

--

sp0075 2 130 mtib2078 /parlament/

megkezdődött.../58. rész/

gáspár sándor /országos lista/, a szakszervezetek országos

tanácsának elnöke előljáróban bejelentette, hogy a szakszervezetek támogatják a költségvetés elfogadását, segítik a terv valóra váltását. azok táborát erősítjük, akik hatékony, gazdaságos termelést akarnak, és véget akarnak vetni fejlődésünk és gazdálkodásunk zavarainak - mondta, majd így folytatta:

- a szakszervezeteknek lehetőségük van az eseményeket befolyásolni, a társadalmi fejlődésre hatást gyakorolni. hiszen a bérből és fizetésből élők millióit tömörítik, azokat, akiknek döntő szerepük van terveink megvalósításában. a mi álláspontunk az ő tapasztalataikat, igényeiket, véleményüket tükrözi. ez adja a szakszervezeti mozgalom erejét, légjogosultságát.

rendezett szocialista viszonyok között sajátos helyet foglalnak el a szakszervezetek, a hatalom és a társadalom között. a társadalomnak alkotóelemei, abból táplálkoznak. ugyanakkor a politikai hatalom részesei. ez adja sajátos helyzetüket. a szakszervezet nem párt, nem kormány, és természetesen nem parlament, de mindegyiknek partnera. ez a helyzet meghatározza felelősségüket és lehetőségeiket. 1956 után a magyar szocialista munkáspárt egyik fontos történelmi tette volt, hogy helyreállította a szakszervezetek valódi funkcióit, és elősegítette a politikai intézményrendszer egyes tényezői közötti partneri viszony kialakulását. most elérkezett az idő, hogy tovább lépünk ezen az úton, a szakszervezetek tevékenységét hozzáigazítsuk a mai megváltozott követelményekhez. mostanában illetékesek és illetéktelenek gyakran bírálják a szakszervezeteket. hogy ne essék

öz

félreértés: illetékesnek a tagságot tartjuk. a tagságnak pedig hiányérzete van az érdekvédelem gyengesége miatt - sok esetben jogosan. sajnos érdekvédelem sincs tétől és időtől függetlenül. ha nem nő a nemzeti jövedelem, akkor az érdekvédelem nehéz időket él át, több erőfeszítéssel kevesebb eredményt mutathat fel. ilyen időben tudatosabban kell mérlegelni véleményünket, javaslatunkat és elképzeléseinket is. ilyen időben könnyen lehetnének mindenre bólogatók, vagy mindenre nemet mondók, mindent követelőzők.

valóban csak hangerőt, a lehetőségek teljes mellőzését, netán mindenkinek tetsző demagóg gondolatokat kíván a „bátor,” érdekvédelem. /folyt.köv./ fr/kö rj -ár
20.20 161287 2332

-.-

sp0076 2 130 mtib2079 /parlament/

megkezdődött.../59. rész/

a választ bárki megadhatja önmaga, de a válaszhoz az is hozzátartozik, hogy világszerte divattá vált a szakszervezetek érdekvédelmi tevékenységét haladásellenesnek nevezni. ez az állítás nem jogos. a szakszervezetek nálunk mindig a haladást képviselték. tevékeny részesei és megvalósítói a társadalmi-gazdasági reformnak. ha néha felléptek és ma is fellépnek egyes jelenségekkel szemben - legyenek azok akár a reform termékei is -, az azért van, mert a reformot sohasem célnak, hanem mindig is eszköznek tekintették, amit nem pusztán a szándékok, hanem a valóságos eredmények minősítenek.

a szakszervezetek ha jól végzik érdekvédelmi tevékenységüket, ezzel a szocialista hatalmat is védik. megakadályozzák a közmegegyezés felbomlását, feltárják a programok megvalósíthatóságának új forrásait és akadályait, hozzájárulnak a társadalom fejlődéséhez. a szakszervezetek elsődleges feladata az érdekvédelem, minden más csak ez után következik. de vajon nem része-e az érdekvédelemnek a gazdasági haladás szolgálata, a termelés segítése? az érdekvédelem legfőbb biztosítéka a gazdasági alapok megerősítése. meggyőződésem, hogy ebben az értelemben, ha a tervben is megfogalmazott gazdasági folyamatok megindulnak, annak jótékony hatását hosszabb távon érzékelni fogjuk más területeken is, így az érdekvédelmi munka javítása területén is.

az emberek hajlandóak áldozatot vállalni, korlátozni napi érdekeiket, ha tisztában vannak azzal, hogy mit védhetnek meg vele, hogy mindez minek érdekében történik. a dolgozók, a bérből és fizetésből élők eddig is a terhek fő hordozói voltak, és most is

02

nehéz terheket vállalnak. nem fogják félreérteni a tisztelt képviselőtársak, ha ezen belül külön is megemlítem a munkásosztályt, a dolgozó embereket. ezt azért teszem, mert a szocializmus az első társadalmi forma a történelemben, amelyben a hatalmon lévő osztály, a munkásosztály nem pusztán öns érdekeiből kiindulva, nem pusztán napi érdekeitől vezérelve ítéli meg a helyzetet. az ország, a társadalom sorsáért érzett felelősség határozta meg és határozza meg ma is a magatartását. /folyt.köv./ fr/kö rj -ár
20.21 161287 2139

-.-

sp0077 2 130 mtib2080 /parlament/

megkezdődött.../60. rész/

a munkásoknak nem érdekük, hogy konzerválják a korszerűtlen ipari strukturákat, soha nem igényelték, hogy különleges bánásmódban részesüljenek, más osztály vagy más rétegek rovására. dolgozni, cselekedni akarnak, feltéve, hogy a hatékonyabb munkához a vezetők megteremtik a feltételeket. ez ma minden vezető funkcióban dolgozóra különös felelősséget ró. más szempontból azt is jelenti, hogy különleges figyelmet kell fordítani a hagyományos munkásosztályra, mert a gazdasági szerkezet átalakítása rájuk különösen nagy terheket ró. ezeket enyhíteni, a közteherviseléshez megfelelő társadalmi áldozatvállalási készséget, szolidaritást teremteni feltétlenül fontos feladat, olyan feladat, amelynek megvalósításában a szakszervezetek kezdeményező szerepet kívánnak vállalni.

a szot elnöke külön kitért - jelenlegi helyzetünk és a következő évek szempontjából - két kulcsfontosságú kérdésre: a bérlpolitikára és a foglalkoztatás-politikára. kijelentette: nehéz volna azt állítani, hogy van bérlpolitikánk - a béralapot egyszerűen elosztjuk. a béreknek hosszú idő óta csupán elosztó, a népgazdasági szintű vásárlóerő és az árualap egyensúlyát megteremtő funkciót tulajdonítunk. pedig a béreknek ezen túl még van, illetve kellene lenni ösztönző, a végzett munka értékét mérő, elismerő, és a megélhetés költségeit fedező funkciójának is. mindezekben ma nálunk komoly hiányosságok vannak. ez akadályozza a fejlődést. a teljesítményelv hiánya aránytalanságokat hozott létre, amelynek fő jellemzője, hogy nem értékükön fizetjük meg sem a műszaki értelmiségieket, sem a humán értelmiségieket, sem a képzett szakmunkásokat. ezen változtatni kell. a bérek érték mérő szerepét helyre kell állítani. ez cselekvésre ösztönöz. egy új bérlpolitika elvi alapjait 1988-ban ki kell dolgozni.

02

szükséges, hogy a kormány mélyrehatóan foglalkozzon az infláció problémáival is. mindenképpen meg kell akadályozni, hogy kétszámjegyű infláció hazánkban tartósan fennmaradjon. a magas infláció a termelést nem ösztönzi, egy határon túl már csak zavarokat okoz, a dolgozók számára hátrányos. lehet, hogy valaki azt mondja: most éppen nem időszerű ennek a felvetése, hiszen egy jelentős áremelkedés előtt állunk, mi azt mondjuk: éppen most időszerű ráirányítanunk a figyelmet az inflációellenes politika fontosságára. pontosan tudjuk, hogy az infláció ellen a gazdaság teljesítőképességének javításával, a hatékonyság fokozásával lehet eredményesen fellépni. /folyt.köv./ fr/kö rj -ár
20.23 161287 2491

--

sp0078 2 130 mtib2081 /parlament/

megkezdődött.../61. rész/

gáspár sándor ezzel kapcsolatban kiemelte, hogy megállapodás született a kormány és a szakszervezetek képviselői között: ha az árszínvonal-növekedés meghaladja a tervezett szintet, akkor vissza kell térni a bérek, a jövedelmek, a szociális juttatások kérdésére is. az expozéban is elhangzott, s a képviselők itt a parlamentben, de sokan másutt is szóvá tették a családi pótlék felemelését. ezzel a szakszervezetek egyetértének.

a dolgozókat a fogyasztói árak növekedése mellett leginkább a munkanélküliség veszélye teszi borulátóvá. a hírközlés, de nem egyszer a politikai nyilatkozatok is erősen eltulozzák a lehetséges munkanélküliséget. arra törekszünk, hogy ne legyen munkanélküliség, mert azt elfogadhatatlannak tartjuk. de ha az egyes helyeken mégis kialakulna, akkor a szociális biztonság megőrzését szolgáló megfelelő eszközökre, támogatásra van szükség. sokan hiszik, hogy a teljes foglalkoztatás kizárólag politikai cél, és ezért a gazdaságnak áldozatot kell hozni. igaz, hogy ez politikánknak egyik alapvető törekvése, de hosszabb távon gazdaságilag is előnyös. új értéket a munka teremt, és minden munkáskéz, amely nem tud dolgozni, veszteség a társadalomnak. a technikai forradalom korszakában is a legfőbb termelőerő az értékalkotó ember.

az emberek, a családok, köztük a pályakezdő fiatalok és a nyugdíjasok egyre nagyobb terheket viselnek, s az ország helyzetének javítása a jövőben is áldozatokat kíván tőlünk. napjainkban az emberek érzékenyebben reagálnak az őket érintő kérdésekre. ezért több a panasz és erőteljesebb a felháborodás a visszásságok miatt. érthető, hogy napról napra kevésbé tűrik a packázásokat, a hivatali viselőkből áradó felsőbbbségtudatot, a lekezelő bánásmódot, vagy

02

éppen a személyes gondjaik iránti közömbösséget. szükséges, hogy a kormány - a szakszervezetek teljes támogatásával - tegyen határozott intézkedéseket az állami-gazdasági szervek munkastilusának megváltoztatásáért. sújtsa szankciókkal azokat, akik az állampolgárok ügyeinek intézése során lélektelenül, bürokrata módjára, lekezelő stílusban, gorombán viselkednek az emberekkel. a helyi gondoskodás most nagyobb értéket, rangot kap, és köteleességévé válik a közösségeknek, ezen belül a szakszervezeteknek is. ez is egyik feltétele annak, hogy a stabilizációs programunknak - ha elkerülhetetlenül vannak is teherviselői - ne legyenek vesztesei. /folyt.köv./ fr/kö rj -ár
20.24 161287 2419

--

sp0079 2 130 mtib2082 /parlament/

megkezdődött.../62. rész/

gondjainkat látva, hiba lenne, ha valaki ezek alapján akarna látteleletet készíteni a szocialista társadalomról. napjainkban van erre törekvés. hazánkban szocialista társadalom épül, de még nem épült fel, és nem nyújthatja életünk egyetlen területén sem azt, amit a megvalósításkor már nyújtani képes. sokat jelentene, ha sikerülne e kérdésben is az illúziók helyett a realitást érvényesíteni. jó lenne, ha a sajtó, a rádió, a televízió segítene ebben.

manapság olcsó divat szidni, elmarasztalni mindent. szabaduljunk meg „nemzeti átkunktól”, a végtelentől, a tulzásoktól. volt idő, amikor csak dicsértünk jót, rosszat. most mindent ócsárolunk, most minden rossz. vegyük észre, hogy ezzel akarva-akaratlanul önmagunkat, eddig elért eredményeinket becsmételjük. ez az ország mindig a cselekedeteiből, munkájából épült és gyarapodott. ne a munkát bénító önsanyargatás, hanem a józanság, az önbizalom váljék uralkodóvá, mert akkor tudunk csak továbblépni.

a parlament őszi ülészakán felelős döntést hoztak az országgyűlési képviselők, amikor elfogadták a kormány stabilizációs programját. a kormány elnöke akkor felhívta a figyelmet, el is lehet utasítani az előterjesztett programot, de annak következménye lesz a gazdaságban, a társadalomban. mindezt mérlegelve döntött az országgyűlés, s ezzel döntött arról is, hogy milyen felfogásban tervezhetjük az 1988-as esztendő. ezt tették a szakszervezetek is, amikor az országgyűlés döntését is alapul véve, átérezve felelősségüket, elfogadták a stabilizációs programot - így az 1988-as terv és költségvetés fő irányzatait -, s ennek megvalósítása érdekében cselekszenek - mondta gáspár sándor. /folyt.köv./ fr/kö rj -ár
20.25 161287 1716

"

02

--

sp0080 2 130 mtib2083 /parlament/

megkezdődött... /63. rész/

Lakos László /pest megye 9. vk./, a jászkarajenői árpád

 mgtsz elnöke nem értett egyet azzal, hogy a kormány az eddigi legkeményebb bérkorlátokat állította fel, s a vállalati jövedelmek átrendeződését várja a dolgozók érdekeltségének megteremtése nélkül. az egyoldalú, a vásárlóerő korlátozására irányuló szabályozás miatt előfordulhat, hogy - céljainkkal és elveinkkel ellentétesen - a termelés pusztító csökkenésével szerezhessek előnyöket egyes gazdálkodó szervezetek, illetve azok a vállalatok kerüljenek kedvezőbb helyzetbe, amelyek eddig pazarló létszámgazdálkodást folytattak. a képviselő sürgette a bérreform kidolgozását és bevezetését, mondván: a jelenlegi szabályozás nem oldja gondjainkat, hanem csak átrendezi. az új vállalkozási formák sikerei méginkább rávilágítanak, hogy a jövedelem- és vagyonérdekeltség, illetve az önkormányzás hiánya milyen károkat okoz a nagyüzemekben, milyen fejlődési lehetőségektől fosztja meg az országot - mutatott rá a felszólaló. javasolta, hogy a kormányzat támogassa az új vállalkozási formákat, illetve a legkisebb mértékben preferálja csak a gazdálkodó szervezeteket, s meghirdetett elveihez híven legyen semleges.

a költségvetés jól tükrözi - mondotta -, hogy a kormány kitart elhatározása mellett, s takarékos gazdálkodást követel meg minden területen. helyeslően szökött arról, hogy a támogatások, a szanálási alap, a tartalék kérdéseivel a tervezettől való eltérést országgyűlési döntéshez javasolják kötni, ezzel is növelve a törvényhozó testület ellenőrző szerepét. a gazdaság kedvezőtlen helyzetének kialakulásához az is hozzájárult, hogy az elmúlt években a közkiadások gyorsabban nőttek mint a nemzeti jövedelem - figyelmeztetett a képviselő. javasolta, hogy a tiszta kép kialakítása érdekében a következő években a költségvetési terv teljesítésénél vizsgálják a nemzeti jövedelem, illetve a nozzáadott érték alakulását is. /folyt.köv./

na/li rj -ár
20.28 161287 1973

"02

-.-

sp0081 2 130 mtib2084 /parlament/

megkezdődött... /64. rész/

a tanácsoknak nyújtott állami támogatások elosztási elveiről szólva kifejtette: jobban érvényre kellene juttatni a területek arányos fejlesztésére vonatkozó állásfoglalásokat, a tanácsi munkára is kiterjesztve a parlament egységes támogatási és elosztási elveit. indítványozta, hogy vizsgálják felül a jelenlegi támogatási rendszeri mégpedig úgy, hogy az elosztásban növekedjen a normativitás. az állami támogatás nagyobb hányadát a megyék lélekszámát figyelembe véve osszák szét a jövőben és az eddigieknél kisebb részét pedig a nyíltan meghirdetett egyéb indokok alapján.

miskó istván /bács-kiskun m., 6. vk./, a tiszakécskei városi

 tanács elnöke felhívta a figyelmet arra: vannak olyan alapvető ellátási feladatok, egészségvédelmi és szociálpolitikai szolgáltatások, amelyek esetében az ellátásért való felelősséget a kormánynak határozottabban kellene deklarálnia, s a kérdésben nem lenne szabad a helyi szerveket méltánytalanul magukra hagyni. nyugtalanságának adott hangot a drasztikus és méreteiben még pontosan nem is prognosztizálható áremelkedések hatásairól, ellentételezéseinek lehetőségeiről szólva.

a közigazgatás átszervezésének és az önállóság növekedésének megvalósulásával a helyi tanácsok és a tanácsi dolgozók felnőttek feladataikhoz - mondotta a továbbiakban. a nehezedő gazdálkodás körülményei között a megyei szervek támogatják a helyi tanácsok javaslatát, amely szerint, ha kisebb a lakáskeret, akkor meg kell toldani nagyobb cselekvési szabadsággal, sokoldalúbb felhasználási lehetőséggel, jobb lakásgazdálkodással. kiemelte, hogy a fejlesztések sorában nagy figyelmet érdemelnek a lakossági társulások, amelyek szervezéséért, sikeréért keményen meg kell dolgozni. végezetül konkrét javaslatot tett a költségvetési törvény, vagy a végrehajtási rendelet egymondatos kibővítésére: „minden állami szerv saját hatáskörben, önállóan állapíthatja meg az általa fenntartott intézmény térítési díjtételeit,..

ezzel az országgyűlés téli ülészakának első munkanapja - amelyen az elnöki tisztet felváltva töltötte be sarkos istván, péter jános és cservenka ferencné - befejeződött. a parlament csütörtökön reggel az 1988. évi állami költségvetésről és az állami pénzügyekről, valamint az 1979. évi ii. törvény módosításáról szóló törvényjavaslatok vitájával folytatja munkáját.

x x x

/folyt.köv./

-ri-sr/li rj -ár
20.32 161287 2441

"02

-.-

sp0082 2 130 mtib2085 /parlament/

megkezdődött.../65. rész/

az országgyűlés téli ülásszaka első munkanapjának eseményei dióhéjban

1987. december 16. - az országgyűlés téli ülásszaka szerdán zárt ülással kezdte meg munkáját. ezután a tanácskozás nyílt plenáris ülással folytatódott. sarlós istván, az országgyűlés elnöke ismertette a magyar népköztársaság minisztériumainak felsorolásáról elfogadott törvényt, illetve a személyi változásokat.

a napirendnek megfelelően ezután medgyessy péter, a minisztertanács elnökhelyettese terjesztette be a magyar népköztársaság 1988. évi költségvetésének és az állami pénzügyekről szóló 1979. évi 11. törvény módosításának törvénytervezetét. medgyessy péter exozóját követően mézáros győző, a törvényjavaslatok bizottsági előadója kapott szót.

a vitában felszólalt: ujevári sándor /zala m., 7. vk./ megyei tanácselnök,

dr. péterfy réka /bp., 58. vk./ csoportvezető főorvos,

boldizsár iván /országos lista/ író, marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese, kereskedelmi miniszter,

vass józsefné /békés m., 15. vk./ főkönyvelő-helyettes,

huber jenő /baranya m., 2. vk./ műszaki osztályvezető,

dr. juhár jános /pest m., 24. vk./ körzeti orvos,

bánffy györgy /bp., 4. vk./ színész,

gáspár sándor /országos lista/, a szot elnöke,

dr. lakos lászló /pest m., 9. vk./ tsz-elnök és

miskó istván /bács-kiskun m., 6. vk./ városi tanácselnök.

az országgyűlés téli ülásszakának első napja, amelyen sarlós istván, péter jános és oservenka ferencné felváltva elnökölt, ezzel befejezte munkáját.

a parlament csütörtökön az 1988. évi állami költségvetésről és az állami pénzügyekről szóló 1979. évi 11. törvény módosításáról szóló törvényjavaslatok feletti vitával folytatja tanácskozását.

02

x x x

az országgyűlés szerdai üléséről tudósítottak: apor zoltán, csákvári jános, frank róbert, garajszki istván, kárpáti miklós, nagy attila, pichler ferenc, stuber sándor. /mti/

gn/ka/li/kö/rj -ár
20.41 161287 2032

02

-.-

60.002/A

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 756-722 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

budapest, 1987. december 17.

bel

c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 150 mtib1001

aranyvásárnap előtt a kereskedelem /1. rész/

1987. december 17. - élénk aranyvásárnapi forgalomra számítanak a kereskedők, az áruházak, üzletek polcait a hét végére folyamatosan feltöltik áruval, általában az ilyenkor megszokott választék várja a vevőket, ruházati cikkekből, játékokból és díszműárukból általában gazdag a választék, a keresett nagy értékű háztartási gépekből, fagyasztóládákból, automata mosógépekből, viszont nem tudják kielégíteni az igényeket.

a centrum áruházak árukészlete mintegy 40 százalékkal lesz nagyobb az előzetesen tervezettnél, mivel a vártnál több árut sikerült beszerezniük importból, ilyen például a két kazettás grundig magnó-rádió vagy a számítógépekhez csatlakoztatható nyomtató, ezek most érkeztek az áruházakba, elegendőt kínálnak a műszaki cikkek közül az enterprise számítógépből, valamint a hozzá tartozó programokból, a centrum áruházak ruházati osztályaira az utóbbi napokban külföldi csecsemőhozmik, farmerek, dzsekik, valamint felnőtt és gyermek méretű hótaposó csizmák érkeztek, az utóbbi áruházban és a divatcsarnokban külön részlegeket nyitottak az osztrák silécek és -ruhák, valamint különféle sífelszerelések árusítására.

a skála-coop áruházaiiban és üzleteiben összesen 5,5 milliárd forint értékű áruval várják az aranyvásárnapi vevőket, a budapest nagyáruházban a készlet mintegy 350 millió forintnyi, számos újdonsággal is kirukkolnak vásárnapra, első ízben hoznak forgalomba népdal-videókazettát, s kapható lesz a korábban hiánycikknek számító

